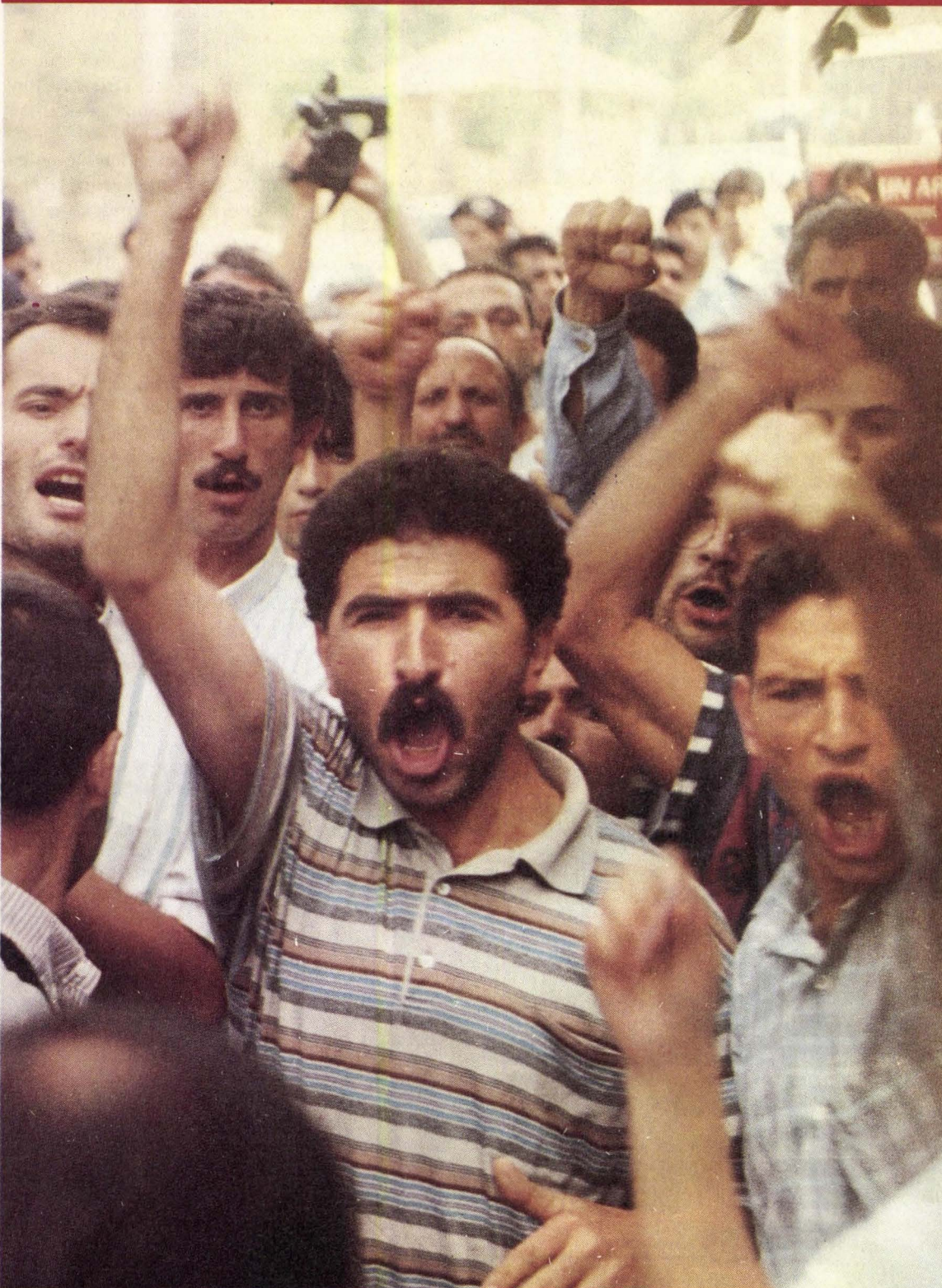

Kızıl Bayrak

15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete

21 Haziran '96, Sayı:8, Fiyatı: 50 000 TL. (KDV d.)

Devlet insanlık onurunu savunan herkese saldırıyor **Direniş Ateşini Büyütelim!**

Devrimci bir kamu çalışanları hareketi için, Reformizmle dans değil, mücadele et!

● Sayfa 8

Üretimin esnek, sömürünün katı biçimi "Esnek Çalışma" Saldırısı

● Sayfa 10

Siyasal Teşhir ve Ajitasyonun Pratik Sorunları

● Orta Sayfa

Alman sermaye devletinin saldırılarına karşı Bonn'da Büyük İşçi Mitingi

● Sayfa 24

Bu Düzen Çürümüşdür!

Bir burjuva gazetede son günlerde yayınlanan bir kaç haber:

Genelkurmay Eski Başkanı, şimdinin DYP milletvekili Doğan Güreş Tansu Çiller'e RP-DYP ittifakı için;

"Haftada bir Karadayı ile yemek yiyorum. Bu koalisyonu geldiğim ocağa açıklayamam. Üst tarafı tutsam bile alt tarafı tutamam" demiş. (15 Haziran, Milliyet, 1. sayfa)

"Ecevit Yılmaz'a koalisyon önerdi"

(15 Haziran, Milliyet 1. sayfa)

"Başbaşa gizli pazarlık" (15

Haziran, RP-DYP görüşmesi, Milliyet, 1. sayfa)

"Erbakan'dan Batı'ya 'rahat olun' mesajı." (17 Haziran, Milliyet, 15. sayfa)

Örnekler daha da çoğaltılabilir.

Hangi gazeteyi önünüze alırsanız alın, hangi televizyon kanalını izlerseniz izleyin karşınıza aşağı yukarı benzeri bir tablo çıkıyor. Darbe soslu, koalisyon tartışmalı, bol yalanlı bir tiyatro bu. Oyuncuları tanıdık, senaryo bildik. Kim kime ne demiş, kim kiminle koalisyon kurarmış vs. vs.

Daha dün birbirlerini hırsızlıkla, vatan hainliği ile suçlayanlar bugün hükümet olmak için masaya oturuyorlar. RP, Tansu Çiller için verdiği soru önergelerinden vazgeçiyor. ANAP ve DYP bir yandan laiklik-anti-laiklik tartışmalarıyla RP'ye saldırırken, diğer yandan RP ile koalisyon pazarlıklarına oturuyor. Milletvekili transferleri, bakanlık pazarlıkları, milli birlik çağrılarını aldı başını gidiyor.

Sanki, bugüne kadar hükümette başkaları varmış gibi yeni vaatler, yeni sözler veriliyor. Birbiri ardına patlayan yolsuzluk dosyaları, rüşvet skandalları, dolandırıcılık hikayeleri, örtülü ödenek tartışmaları hiç yaşanmamış gibi karşımıza

çıkıyorlar. "Milli dolandırıcı" Selçuk Parsadan olayının üzerinden daha bir ay geçmeden; TEDAŞ-TOFAŞ dosyalarının, mal varlığı araştırmalarının daha pis kokusu dağılmamışken, pür-ü pak maskeler takarak desteğimizi istiyorlar. Bu ikiyüzlü oyun çürümüşlüğü bir başka göstergesidir. Çürümüşlüğü kendisini yeniden ve yeniden üretmeye çalışmasıdır.

Sermayenin kirli işlerinin yalnızca çok sınırlı bir bölümünü yansıtan medya, buna rağmen kokuşmuşluğun ve pislüğün iyi bir aynasıdır. Rüşvet ve yolsuzluk hikayeleri, gizli pazarlıklar aynı sayfalarda yer alıyor. İşçi ve emekçilere yönelen yeni saldırılar, devrimci tutsakları hedef alan faşizan uygulamalar, kitle muhalefetine yönelen devlet terörü vb. yan yana boy gösteriyor.

Burjuva siyaset cephesi pislikleri içinde debelenirken birileri yönetmeye devam ediyor. Bu öyle çok gizli bir güç de değil. Artık bazı burjuva liberallerinin bile itiraf ettiği

gibi, bu yürütme MGK'dir. İşte burjuva medyadan bir başka haber: "MGK: Çekiç Güç'e Devam" (17 Haziran, Milliyet, 1. sayfa). Ve Çekiç Güç'ün süresi uzatılır...

Bu düzen tüm kurumlarıyla çürümüşdür. İşçi ve emekçilerin sömürüsüyle yaşayan, baskı ve zulüm politikalarıyla iktidarını sürdüren burjuva iktidar tüm pislikleri ile gözlerimizin önündedir. Yalan, talan, soygun, rüşvet, yolsuzluk, sömürü, terör, vahşet bu

devletin karakteridir. Bizi yönetmeye çalışanlar koca bir suç şebekesidir. Ordusu, polisi, politikacısı, bürokratu, mafyası içiçe geçmiş bir suç şebekesi. Nereye elinizi atsanız bu şebekeyi bulursunuz. Nerede terör, nerede sömürü varsa bu şebeke karşınızdadır.

Yine son günlerin bir haberi. "Söylemez Kardeşler" olayı. Burjuvazinin "yasadışı" pisliklerini halleden bir mafya grubu. Uyuşturucu, silah, kadın ticareti vb. işlerle uğraşıyorlar. Ortaya çıkan çete elemanlarına bakıyoruz. Çoğu üst düzey asker ve polis. Bu mafya çetesinin,

gelecek seçimlerde de parlamentoya milletvekili sokacağını yine burjuva medya haber veriyor. Bu çete büyük ihtimalle kendilerinden daha büyük bir grupla girdikleri hesaplaşmayı kaybederek yakalandılar. Gerçekte su yüzüne çıkanlar, bu sistemin kirli çarkının nasıl işlediğinin yalnızca küçük bir göstergesi.

Karışımızda oynanan bu oyuna daha ne kadar sabredeceğiz? Her türlü sömürü ve baskının altında ezilmeye, kendi çıkarı için her türlü pislği üreten burjuva sınıfın iktidarına daha ne kadar katlanacağız? Yanı başımızda kardeş bir halka karşı yürütülen kirli-sömürgeci savaşa, cezaevlerindeki tutsaklara yönelik saldırılara, yargılı-yargısız infazlara, gözaltında kayıplara, işkenceye, ekonomik dayatmalara, açlığa, yoksulluğa daha ne kadar ses çıkarmayacağız?

Gün sesimizi yükseltmenin, direniş güc katmanın günüdür. Örgütlenmenin, ileri atılmanın zamanıdır. Bu pislük burjuva düzene karşı, işçi sınıfının iktidarı mücadelesini yükseltmenin günüdür.

Kızıl Bayrak'tan

Direniş ateşi kavga ateşine dönüşerek yayılıyor

8. sayımızdan merhaba!

Onurlu bedenlerin süresiz açlığa yatışının takriben 30. günlerindedir. Haziran sıcaklığında direniş ateşi yanmaya devam ediyor. Direniş ateşi kavga ateşine dönüşerek yayılıyor.

EKİM'ci tutsaklar Buca, Çankırı, Bayrampaşa, Ankara ve Konya zindanlarında süresiz açık grevindeler. *Kızıl Bayrak* sokaktaki kavgada yerini aldı. Çalışanlarımız tüm devrimciler gibi devlet saldırılarına maruz kalıyor. Analarımızla gözaltına alınıyor; kamu emekçisi yoldaşlarımızla omuz omuza direniyor; işçi yoldaşların zindan direnişlerini fabrikalara taşıma çabalarına destek veriyorlar.

Zindanlardaki devrimci tutsaklar '84 ölüm orucu direnişçilerinin izini sürüyor. '84 şehitlerinin çizdiği onurlu ve aydınlık yoldan yürüyorlar.

Sokaklar tıpkı o günler gibi faşizmin işgali altında. Analar o günlerdeki gibi direnişleri sokağa taşıyor. Egemenler yine krizlerini yönetebilmek için insan kanına susamışçasına saldırgan. Devlet analar ve insanlık onurunu savunan tüm toplumsal güçlere azgınca

saldırıyor. Kamu emekçileri, İstiklal Caddesi'nde başladıkları kavgayı İstanbul Terör Şubesi İşkencehaneleri'nin dehlizlerinde büyütüyorlar. DTCF işgalinin tutsak gençlerine indirma yine saldırıyor. Yine direnişle karşılaşılıyor. Saldırı direniş direniş onuru büyütüyor, yaygınlaştırıyor. Yeni onurlu yürekler katılıyor kavgaya. Sağlık emekçilerinin, yargı emekçilerinin onurlu sesleri devrimci tutsaklara sahip çıkıyor. Son yıllarda işçi sınıfının ısrarla politik eyleme geçen neredeyse tek sınıf müfrezesi olan Tuzla Deri İşçileri bu kavgada da yerlerini alıyorlar.

Burjuva medya bu haklı başkaldırıları, yine karalama, beceremezse sessizlik fesadıyla boğma peşinde. Zindanlara başlatılan saldırıları ortalan günlerde geliştirilen dağıtım tekeli saldırısıyla boğulması amaçlanan muhalif basın okur dayanışmasıyla büyük oranda yayını sürdürüyor. Devrimci ve komünist basın elbetteki susmadı, ayakta. Devrimci güçler kavganın orta yerinde. Kavga büyüdükçe zafer yakınlaşıyor.

En kısa zamanda zaferin selamıyla yeni bir sayıda buluşmak üzere...

SOSYALİZM YOLUNDA

Kızıl Bayrak

15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete
Sayı:8 (10) • ISSN 1300-8250 • Fiyatı:50.000 TL. (KDV. dahil)
EKSEN Basım Yayın Ltd.Şti. • Sahibi ve Y. İŞ. Md: Gonca Dönmezer

Yönetim Yeri:
Laleli Cd. Çim Apt. No: 52, Kat: 5,
Aksaray/İSTANBUL
Tel-Fax: 0 (212) 638 28 83

Baskı:
SERLER Matbaacılık
İSTANBUL

Hacı Halil Mah. 1219. Sok. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No:33
Gebze/KOCAELİ Tel: 0 (262) 642 41 90

853. Sok. Bilen İşhanı No:27/604, Konak/İZMİR
Tel-Fax:0 (232) 445 21 50

İlkiz Sk. Ekmen İşhanı 22/14 Kat: 5 Sıhhiye/ANKARA
Tel: 0 (312) 229 40 19

Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı, Vakıf İşhanı Kat:3 No:306
ADANA, Tel-Fax: 0 (322) 351 36 84

Devlet insanlık onurunu savunan her sese saldırıyor

Direniş Ateşini Büyütelim!

İşçi ve emekçilere dönük yeni bir saldırı hazırlığında olan sermaye, ilk hedefi olarak zindanlardaki devrimci tutsakları seçti. Biliyor ki, devrimci tutsakları teslim alma ve imha operasyonlarını başarıya ulaştırırsa bir çok şeyi birden haletmiş olacak. Güçlü bir direniş geleneğine sahip zindanlara dönük tırmandırılan faşist terör herşeyden önce geniş işçi-emekçi kitlelere bir gözdağıdır.

Toplumsal mücadelenin yükseldiği bir dönemden geçiyoruz. İşçisinden kent yoksuluna, kamu çalışanından gencine giderek daha geniş emekçi kitleler sömürüye ve zulme karşı direniş bayrağını kaldırıyor. Hak ve özgürlükler için sokaklara, alanlara çıkıyor. Sermaye devletinin yüreğini daraltan '96 devrimci 1 Mayıs'ının hemen ardından dizginlerinden kopan faşist terör boşuna değil!

Yiğit mücadelelerinin bedellerini işkencehanelerde, zindanlarda koyu bir zulümle ödeyen devrimci tutsakları ezebilirlerse, biz işçi ve emekçileri de sindirebileceklerini sanıyorlar. Korku salmak istiyorlar yüreklerimize. Tutsakların bedenleriyle ördükleri direniş barikatını çözebilmek için vahşetin her türlüüne hazırlar. Çünkü bize karşı uygulamaya koydukları yeni saldırı hareketlerinde başarı sağlayabilmek için moral üstünlüğe ihtiyaçları var. Sermayeye karşı kavgamızın en önündeyken zindanlara tıkanan devrimcileri terörle etkisizleştirerek, devrimci öncü güçlerle buluşmamızı daha fazla geciktirmek istiyorlar. Esas amaçları, bizi gönüllerince sömürdükleri, çalıp çırptıkları dikensiz bir gül bahçesi yaratmaktır. Başta devrimci tutsaklar, tüm muhalif sesleri boğmak, tüm mücadele dinamiklerini etkisizleştirmektir hedefleri.

Kısacası dipsiz bir faşizme zemin hazırlıyorlar.

Fakat egemenlerin unuttukları bir şey var. Gazi Büyük Halk Direnişinden sonra '96 1 Mayıs'ı da korku duvarlarına güçlü bir darbe oldu. Mücadelelerini alanlara taşıyan ezilen emekçi kitleler sokakları terketmemeye kararlı. Herşeyden önce zindanlarda yükselen devrimci direniş bir büyük gelenektir. Nice yiğit devrimcinin kanı ve canıyla beslenen bu gelenek karşısında her seferinde diz çöken düşman oldu.

İşçi ve emekçiler giderek daha çok devletin devrimci tutsaklara giriştiği saldırının bizzat kendilerine dönük olduğunu seziyorlar. Henüz oldukça yetersiz de olsa ülkenin dört bir yandan ve toplumun tüm ezilen emekçi kesimlerinden devrimci zindan direnişlerine destek geliyor. İçerde yakılan direniş ateşi dışarda büyütüldükçe sermayenin faşist saldırıları da yoğunlaşıyor. İnsanlık onuruna sahip çıkan herkes devletin terörüne hedef oluyor.

Ama bu kez yılgınlık yok direniş var! Bunun en güzel örneklerini zindan direnişlerine destek olmak için iş durduran Tuzla Deri işçileri ve Cumartesi anaları ile alanlarda buluşan kamu emekçileri ortaya koydular. Kamu çalışanlarına ve tutsak yakınlarına azgınca saldıran devlet güçleri karşılarında bir milim dahi olsun gerilemeyen militan bir kitle buldular.

Bu militan direniş çizgisi hepimize örnek olmalıdır. Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi ezilen kesimler sermayenin faşist saldırılarına güçlü-birleşik bir karşı saldırıyla yanıt vermelidir. Faşizme dur demenin, sermayenin topyekün saldırılarını püskürtmenin başkaca olanağı yoktur!

Güçlü Direniş Zayıf Destek

Cezaevlerinde sürmekte olan açlık grevleri kritik bir safhaya girmiş bulunmaktadır. Haftalardır süren eylem bazı yerlerde tutsakların yaşamını tehdit eder bir aşamadır. Faşist rejim suskunluk ve ilgisizlik tutumu takınarak kendince geri adım atmama kararlılığı sergilemiş oluyor. Bu onun her zamanki tutumunun yeni bir örneğidir. Fakat bu çaba boşunadır. Devrimci tutsaklar geçmiş yıllarda hayatlarını ortaya koyma pahasına bu tutumu her seferinde boşa çıkarmayı başarmışlardır. Her seferinde faşist rejimin kendisi geri adım atmamak zorunda kalmıştır. Bu kez de sonuç farklı olmayacaktır.

Halen tutsaklar direnişlerini büyük bir kararlılıkla sürdürüyorlar. Bu kararlılığın gerisinde kazanılmış haklarını ve devrimci onurlarını korumanın ötesinde nedenler var. Bugün zindanlardaki mücadelenin sonuçları dışardaki genel mücadeleyi her zamankinden çok daha fazla ilgilendirmektedir. Devletin bizzat kendisi de sorunu bu çerçeveye oturtmuştur. Bilindiği gibi dışardaki mücadelenin içeriden, cezaevlerinden yönetilip yönlendirildiği iddiası, cezaevlerine yöneltilen son saldırının temel dayanağı olarak kullanılmaktadır. Dolayısıyla, devlet için zindanlardaki direnmeyi ezmek, tutsakların can ve kan pahasına elde ettiği hak ve kazanımları geri almayı başarmak, aynı zamanda dışardaki mücadeleye politik ve moral bir darbe vurmaya anlamına gelmektedir. Son saldırı açıkça bu özel amaca bağlanmıştır.

Devrimci tutsaklar işte bunun bilinciyle, bu bilincin verdiği apayrı bir kararlılıkla direnmektedirler. Son saldırısında her zamankinden daha kesin ve kararlı bir tavra bürünen, işkenceci ve katil M. Açar'ı bu tutumuna bir simge olarak seçen faşist rejim, sorunu böyle koymakla, yalnızca karşı cepheden daha büyük bir kararlılık gösterilmesine neden olmuştur. Devrimci tutsaklar bugün her zamankinden daha bilinçli, daha militan, daha örgütlü bir biçimde direnmektedirler. Eylemler ülke çapında merkezi bir koordinasyona sahiptir ve bu direniş için yeni bir güç kaynağıdır.

Direnişin tek gerçek zaafı ise dışarıdan yeterli bir destek ve dayanışmanın hala da örgütlenmemiş olmasıdır. Bugüne dek tüm yapılanlara rağmen dışarıdaki destek ve dayanışma faaliyeti hala son derece yetersizdir. 1500 siyasal tutsağın haftalardır sürdürdüğü bir direnme eylemine karşı düzen cephesine egemen suskunluk fesadının hala kırılmaması bu yetersizliğin açık bir kanıtıdır. Bu faşist rejimi cesaretlendirmekte, açlık grevlerinin bugün vardığı kritik aşamaya rağmen sessizliğini ve biçimsel ilgisizliğini korumasını kolaylaştırmaktadır.

Bu yetersizliğin sorumluluğu örgütlü devrimci hareketin omuzlarındadır. Görülebildiği kadarıyla tüm devrimci yayınlar zindanlara yönelik saldırıyı diktaförlüğün 1 Mayıs'ı izleyen genel saldırısının en önemli halkası olarak değerlendirmektedirler. Fakat bugüne kadarki çabalar bu değerlendirmenin gerektirdiklerinin yanında son derece cılız kalıyor. Güç ve olanaklar buna uygun bir tarzda seferber edilemiyor. Zindanlardaki direnişlere destek ve dayanışma faaliyetleri, her zaman olduğu gibi fiilen tutsak yakınlarının çabalarını aşmayan bir zemin üzerinde sürüyor.

1 Mayıs'ın ardından kimin ne kadar kitle yürüttüğü, kimin artık kitlelerin gerçek öncüsü haline geldiği üzerine haftalar boyu iç karartıcı bir tartışma yürütüldü. Nerededir övünme ve şişirme konusu edilen, üzerine politika yapılan bu kitlesel güç ve etkinlik? Neden tam da bu en kritik anda etkin bir biçimde seferber edilmiyor?

Bugünün en acil, en yakıcı ihtiyacı zindanlara yönelik faşist saldırıyı püskürtmektir. Bu saldırıyı püskürtmek için, devrimci hareket, kendi gerçek kitle gücü ne ise, bunu bir an önce fabrikalar, mahalleler, işyerleri, okullar vb. üzerinden seferber etmek durumundadır. Binlerce deri işçisinin politik amaçlı iş bırakma eylemi bunun yolunu açmış bulunmaktadır. Devrimci etkinlik altındaki tüm öteki birim ve alanlarda da bunun yapılmaması için bir neden yoktur. Faşizmin zindanlara yönelik imha ve teslim alma operasyonu aynı zamanda dışardaki mücadeleyi hedef aldığına göre, dışarıda bu tür bir etkin dayanışma ve karşı koyma eylemini örgütlemek çok daha gereklidir.

Açlık grevleri gelinen yerde kritik bir evrededir. Ne yapılabilecekse hemen yapılmalıdır. Tüm devrimci odaklar derhal güç ve olanaklarını birleştirmeli, mevcut etki alanlarında destekleyici kitlesel direnmeler örgütlemelidirler. Tuzla deri işçilerinin politik grevi burada bir örnek tutum olarak değerlendirilmelidir.

Bu tür bir seferberlik, o çok umut bağlanan sözde ilerici ve demokratik kamuoyunu, aydınları, ilerici kuruluşları, kitle ve meslek örgütlerini, "sosyalist"liği bile elden bırakmayan bir kısım sendika bürokratını az-çok etkili bir biçimde seferber edebilmenin de biricik yoludur. Devrimci odaklar asıl yapılması gerekeni yapmaz da, tutsak ailelerinin o son derece uygun tanımla, "demeç demokratlığı"ndan öteye geçemeyen sözde ilerici çevre ve kuruluşlara umut bağlamayı sürdürürlerse, zindan direnişleri gerçek bir dış destek ve dayanışma eyleminden yoksun kalmayı sürdürecektir.

Bu elbette tutsaklar için yenilgi demek olmayacaktır. Fakat böyle bir durumda onlar kendilerine yönelen zalim saldırıyı püskürtmek için çok daha büyük bedeller ödemek zorunda kalacaklardır.

Sermayenin faşist terörüne karşı direniş yayılıyor

Faşist sermaye düzeni her alanda yaşadığı çözümsüzlük karşısında toplumsal muhalefetin her kesimine yönelik azgın saldırılarını tırmandırıyor. 12 Eylül dönemini aratmayan uygulamalar cezaevlerine dayatılıyor. En meşru hak arayışları şiddetle ezilmeye çalışılıyor. Sokaklarda hayat bulan en ufak bir gösteri ya da protesto devletin terörüne maruz kalıyor.

Sermaye devletin sıkışmışlığı, uyguladığı terör politikalarının pervasızlığını getiriyor. Bir önceki dönemin demokratikleşme masalları rafa kaldırılmakta, yaratılmaya çalışılan "çağdaş ve demokrat", "insan haklarına saygılı" devlet imajı bir yana bırakılarak saldırılar tırmandırılmaktadır.

Aylardır hükümet krizi yaşanıyor. Koalisyon tartışmaları sürüyor. Hükümetler kuruluyor, yıkılıyor. Ancak düzenin temel politikalarının icrasında hiç bir sorun yaşanmıyor. İşçi ve emekçilere dayatılan ekonomik paketler, geniş kitlelere yöneltilen terör paketleri birbiri ardına, aksamadan uygulanıyor. Bu durumun kendisi bile fiili bir yönetimin işbaşında olduğunu gösteriyor. Bazı burjuva iktisatçıların bile ağzından kaçırıldığı bu gizli yürütme MGK'den başkası değildir. Parlamentoda vitrin oluşturma çabaları sürerken, MGK'nin tüm politikaları hayata geçiriliyor.

Uluslararası ilişkilerden ekonomik kararlara, Çekiç Güç'ün görev süresinin uzatılmasından cezaevlerinde tutsaklara yönelik saldırılara kadar düzenin tüm politikalarında MGK patenti var. Süregelen hükümet krizleri, burjuva siyasi arenadaki kaos ortamı bu politikaların hayata geçmesinin önünde engel değildir. Toplumsal muhalefete yönelik terör politikalarının uygulamaya konması bunun en net göstergesidir.

Zindan direnişleri büyüyor

Devletin cezaevlerine yönelik saldırı planları yeni değildir. Uzun bir süredir düşünülen, MGK direktifleri ile uygulanan bu saldırılar, aslında, 12 Eylül'den bu yana süren ezme ve teslim alma politikalarının devamıdır.

12 Eylül faşizminin cezaevlerine yönelik saldırıları kararlı direnişlerle, ölüm oruçlarıyla, şehitler verilerek

püskürtüldü. Diyarbakır zindanlarında dörtlerin yaktıkları ateş, ölüm orucu şehitlerinin sloganları devrimci iradenin sembolleri oldular. Eskişehir tabutluğu ilk kez açıldığında yükselen mücadele ve başlatılan ölüm oruçları yine devrimci tutsakların zaferi ile sonuçlandı. Geçtiğimiz yıl devletin Buca ve Ümraniye cezaevlerine yönelik katliam girişimleri de devrimci tutsakların can bedeli direnişleriyle püskürtülmüştü.

12 Eylül'den bu yana tutsakların şehitler vererek yarattıkları direniş çizgisi, elde ettikleri kazanımlar devlet için hep bir rahatsızlık kaynağı oldu. Her fırsatta bu kazanımlara yönelik saldırılarda bulundu. Tutsakları ezmenin ve teslim almanın ilk adımının direniş çizgisinin kırılmasından ve kazanılmış hakların gaspından geçtiğini bilen sermaye, bu yönlü saldırılarını hiç kesmedi.

Bugün cezaevlerine yoğunlaşan saldırılar bütün bunların devamıdır. Devletin tutsaklara yönelik zulmü kokuşmuşluğunun bir göstergesidir. Bu saldırılar devletin gücünün değil aczinin açığa çıkmasıdır. Tutsakların siyasi kimliklerini ezmeye, onun da ötesinde insanlık onurlarını yok etmeye yönelik uygulanan bu saldırılar tüm insanlığın utancı olmalıdır.

Tutsakları dış dünyadan yalıtıma, askeri disiplin dayatmaları ile kişiliklerini ezmeye, yalnızlaştırma politikaları ile zayıflatmaya çalışıyorlar. Avukat görüşleri kısıtlanıyor, engelleniyor. Aile görüşleri zora sokuluyor. Tutsakların kitap, gazete, dergi vb. okuma hakları fiilen engelleniyor. Dayak, işkence ve katliam girişimleri yaşanıyor. Yine de tutsakları teslim alamıyorlar, alamayacaklar. Devrimci tutsaklar geçmişten bugüne taşıdıkları direniş çizgisini kararlı ve başeğmez bir biçimde sürdürüyorlar. Cezaevi direnişlerine yeni bir halka ekleniyor.

Zindanlarda harlanan ateş alanlara yayılıyor

Açlık grevleri ikinci ayı bitmek üzereyken, dışarıda tutsak yakınları ve diğer kitle muhalefeti dinamikler tutsaklarla dayanışmak için eylemler düzenliyor. Toplantılar, basın açıklamaları, imza kampanyaları, açlık grevleri ülkenin dört bir yanına yayılmış durumda. Cezaevlerinde

Oturma eylemine 200 gözaltı

Polis, Galatasaray Lisesi önünde toplanarak "oturma eylemi"ne katılanları kuşuklu gözaltına topladı.

44 aydın gözaltında

devrimci iradenin direniş ile karşılaşan düzen, dışarıda da kitle muhalefetinin direniş ile yüz yüze kalıyor.

Zindan saldırılarında tutsakların elde ettiği zaferlerde büyük payı olan, tutsak yakınları hareketi yine sokaklarda. Evlatlarını, kardeşlerini, dostlarını, yoldaşlarını yalnız bırakmayan ve direnişe geçen tutsak yakınları kararlılar. Devletin pervasızlaşan saldırılarına rağmen kararlılıkla ilerliyorlar.

Sermaye, içeride örülen direniş hattının dışarıdan beslenmesini engellemek istiyor. İşçi ve emekçi kitlelerin gündemine tutsakların haklı direnişlerinin girmesini engellemeye çalışıyor.

Toplumun hemen her kesiminden giderek gelişen bir tepki yükselmektedir. Her geçen gün yeni bir eylem, yeni bir karşı koyuş yaşanıyor. Devlet ise, tüm bunlara aynı saldırganlıkla yanıt veriyor. Ancak burada belirleyici olan tepkilerin bu saldırılara rağmen geri çekilmediği, aksine kuvvetlenerek ilerlediğidir.

Devlet, 8 Haziran günü Taksim'de, Cumartesi Anaları'nın oturma eylemine, kamu emekçilerinin basın açıklamasına saldırdı. Saldırı öyle pervasız gelişti ki, o sırada HABİTAT için orada bulunan yabancı delegasyonlar, basın mensupları bile saldırıdan nasiplerini aldılar. Sermaye geçtiğimiz dönemde, kamuoyu tepkisi oluşturmamak için açıktan girişmediği bu tür saldırılar artık hiç düşünmeden hayata geçiriyor.

Devlet o denli azgınlaşıyor ki, bugüne kadar devletin bu tür saldırılarını görmezlikten gelen ve susan burjuva medya mensupları bile polisle çatışmaya girişiyor. Televizyonlardan hep birlikte izledik. Daha önce bir çok olayda devlet yanlış davranan ve sessiz kalan muhabirler, kameramanlar bu kez saldırı kendilerine yönelince direnmeye başladılar. Ancak burjuva medyanın bu alt kademe muhabirlerinin tepkileri ve direnişleri, medya tekellerinin yayın politikalarını zerrece etkilemiyor. Bir çok gazetecinin dövüldüğü, makinalarının kırıldığı, gözaltına alındığı günün akşamı, tüm burjuva medya devletin ne kadar haklı olduğuna dair yayınlar yaptılar. Cezaevlerine yönelik

saldırının ilk evrelerinde de saldırıya uygun bir zemin yaratmak için ellerinden geleni yapan, yalana dayalı yayın politikaları ile tutsakları hedef gösteren medya, gerçek yüzünü bu olayla bir kez daha gösterdi.

Bu saldırıdan bir gün önce de, aralarında sendika başkanlarının, şube yöneticilerinin de bulunduğu bir grup sendikacı tutsaklarla dayanışma için basın açıklaması yapmak istemişler ve topluca gözaltına alınmışlardı.

Saldırıları bununla da kalmadı. Bugüne kadar arkasına sığındıkları yasallık sayesinde varolan bir çok kurum ve kuruluş, bu dönem burjuva yasallığın değil mücadelenin meşruluğunu yaşayarak gördü. Bunların başında İHD geliyor. Düne kadar, insan hakları adına masa başından basın açıklamaları yapmakla yetinen bu kurum, bu kez sokağa çıktığında devletin saldırılarından nasibini aldı.

Tutsaklara yönelik bu saldırılar karşısında bir grup aydın ve sanatçı da harekete geçti. 16 Haziran günü tutsaklarla dayanışma için Ortaköy'de bir etkinlik düzenleyen sanatçı ve aydınlar yine devletin saldırılarına maruz kaldılar. Dövülerek gözaltına alınan sanatçı ve aydınlar, devletin vahşi yüzünü bir kez daha teşhir etmiş oldular.

Tüm bunlara rağmen, hala işçi sınıfı içerisinde bu saldırılara anlamlı bir yanıtın ya da tepkinin gelmemiş olduğuna dikkati çekmek gerekiyor. Devletin cezaevlerine yönelik bu saldırıları sadece tutsakları değil aynı oranda ve daha da temelde işçi ve emekçi sınıfları hedefliyor. Bu saldırıların önünü nihai olarak kesmek de ancak işçi ve emekçilerin tepkilerinin örgütlenmekten geçiyor. Tuzla deri işçilerinin sendika başkanlarının gözaltına alınması üzerine, tutsaklara yönelik saldırıları ve gözaltı protesto etmek için gerçekleştirdikleri iş bırakma eylemi süreç içerisinde sınıf içerisinde gelen en önemli tepkidir. Bu tür örnekleri çoğaltmak, sınıfın gündemine devrimci tutsakların direnişini sokmak gerekiyor.

Mücadeleyi Yayma Görevini Omuzlayalım!

Siyasi tutsaklar üzerinde estirilen devlet terörünü protesto ve tutsakların direnişiyle dayanışma ruhu giderek genişliyor, yükseliyor.

Tutsak yakınlarının başlattığı mücadeleye, henüz kitlesel gücü ve yaygınlığı açısından yetersiz de olsa, işçi ve emekçi sınıflardan hergün daha fazla katılım, daha fazla destek geliyor.

Sendikalar, dernekler, partiler ve tek tek işçiler, gerek tutsak yakınlarının

eylemlerine katılarak, gerekse de kendi alanlarında eylem düzenleyerek tavır gösteriyor. Çeşitli platformlar kurularak birlikte eylemler düzenleniyor.

Devlet terörü sadece tutsaklar üzerinde değil, bütün muhalefet odaklarına karşı her gün daha da azgınlaşan bir tarzda sürdürülmekte. Sendikal hak için sokağa çıkan kamu çalışanları, grev veya direniş geçen, yürüyüş yapan işçiler, her seferinde cop ve tekmelerle, gözaltılarla karşılaşıyor. Bir çoğunun aynı muameleyi gören tutsak yakınlarıyla birlikte "oturma"tan herhangi bir çekinceleri kalmamış durumda. Artık, "ya polis saldırırsa, dayak yer, gözaltına alınırsam" tereddüdü

geçirmiyorlar. Gözaltına alınmak emekçi kesimlerde bir utanç vesilesi olmaktan çoktan çıktı. Dün, siyasi bir kaç memur tutsak yakınlarının eylemlerine katılırken, bugün sendikalarında açlık grevine yatan, Galatasaray'da gözaltına alınan memur sayısı yüzlerle hesaplanabiliyor. Tuzla deri sanayi işçileri, havza çapında bir grevle mücadeleyi genişletiyor. Zonguldak'ta, Ankara'da, İzmir, Adana ve

İstanbul'da benzer eylemler ve durmadan genişleyen mücadele platformları ortaya çıkıyor. Halihazırda zindanlardaki direnişler buna rağmen işçi ve emekçi cephesinden güçlü, militan ve birleşik bir karşılık bulamamasının sorumluluğu tümüyle örgütlü devrimci güçlerindir.

Sınıf devrimcileri, yeni yeni filizlenen bu dayanışma ruhunu geliştirmek ve yaygınlaştırmak göreviyle karşı karşıyalar. Bu hem sınıf hareketini siyasallaştırma görev ve sorumluluğu gereğidir, hem de pek çok temel toplumsal sorun gibi, cezaevleri sorununun da kesin çözümünün, işçi sınıfı iktidarında olmasındandır.

ADANA: Polisle dışediş çatışma

Cezaevlerinde tutsakların onurlu direnişine omuz vermek amacıyla devrimci-sosyalist basın çevreleri bir araya gelerek programlarını somutlaştırdılar. İlk olarak 3 günlük açlık grevi ve bunun telgraf eylemiyle birleştirilmesi kararı alındı.

Açlık grevi için EP binası uygun görüldü. Ancak EP, açlık grevi için başvuruyu reddetti. "Açlık grevi pasif bir eylemdir, sokaklara çıkılmalıdır" gibi bahanelerle gerçekte kendi

kaygılarını ört bas etmeye çalıştılar. Yaratılan fiili durum üzerine zor durumda kalan reformistler grevcileri misafir olarak ağırlayacaklarını kamuoyuna duyurdular. Katılım sınırlı bir niceliği aşamadı. Ancak kitleye coşku ve kararlılık hakimdi. 3 günlük açlık greviyle asıl amaçlanan telegraf eylemine zemin döşemektir. Bu çabaya rağmen özellikle kitle örgütlerinin ve sendikaların katılımı çok zayıftı. Kitle

kapıdan çıkar çıkmaz kolluk güçleri saldırıya geçti. Ancak istedikleri olmadı. Polisle çatışıldı ve bir çok insan yaralanarak gözaltına alındı. Sınırlı bir kitle postaneye ulaşarak telgraf çekmeyi başardı. Sermaye devleti uzun zamandır Adana'da yenilgiyi tatmıyordu. Bu eylem onun için bir mağlubiyet olmuştur. Eylemin asıl kazanımı da buradadır.

SY. Kızıl Bayrak / ADANA

ANKARA: "Devrimci Tutsaklar Onurumuzdur!"

Ankara'da 5 Haziran tarihinde 30'u aşkın parti, DKÖ, devrimci basın ve sendikanın katıldığı bir toplantıda zindanlardaki zulme karşı bir eylem programı oluşturuldu. Bu doğrultuda çoğu sürmekte olan dayanışma açlık grevleri, telgraf çekme ve kamuoyu oluşturmaya dönük değişik biçimler altında bir dizi eylem gerçekleştirildi.

19 Haziran'da çeşitli illerden gelen tutsak aileleri parti ziyaretlerini gerçekleştirdiler. DYP Genel Merkezi'ne giden 12 kişilik heyetin gecikmesi üzerine 65 kişilik tutsak yakını DYP Genel Merkezi önüne giderek; "Susma, Sustukça Sıra Sana Gelecek!", "Zindanlar Boşalsın, Tutsaklara Özgürlük!", "Anaların Öfkesi Katilleri Boğacak!", "Biz

Doğurduk, Size Öldürtmeyiz!", "Devrimci Tutsaklar Onurumuzdur!" sloganlarıyla oturma eylemi yaptılar. Eyleme azgınca saldıran polis parti binasındakilerle birlikte 75 kadar tutsak yakını ve çeşitli siyasi yayınların temsilci ve muhabirlerini gözaltına aldı.

SY. Kızıl Bayrak / ANKARA

İZMİR: "Katil AĞAR İstifa!"

Zindanlardaki zülüm politikalarını boşa çıkarmak amacıyla, cezaevleriyle eşgüdümlü olarak İzmir'de çeşitli eylemler gerçekleştirildi. Buca devrimci tutsakların başlatmış olduğu süresiz açlık grevini tutsak yakınları dönüşümlü açlık greviyle destekledi. 30 Mayıs'ta DGM'nin, 3 Haziran'da cezaevinin önünde yapılan basın açıklamaları, 8 Haziran'da Gözaltında Kayıplara Karşı Mücadele Platformu'nun KESK'in eylemiyle birleştirilen

oturma eylemi, 11 Haziran'da cezaevi önünde yapılan basın açıklaması, 19 Haziran'da M.Ağar hakkında yapılan suç duyurusu ile hız alan eylemler gelişerek devam ediyor.

Eylemlerde "Katil Ağar İstifa", "Zindanlar Boşalsın Tutsaklara Özgürlük", "Devrimci Tutsaklar Onurumuzdur", "İnsanlık Onuru İşkenceği Yenecek", "Anaların Öfkesi Katilleri Boğacak" sloganları haykırıldı. Dile getirilen istemler yerine getirilinceye kadar

eylemlerinin süreceği ifade edildi. Ayrıca kamu çalışanlarından ve TÜMTİS üyesi ambar işçilerinden eylemlere katılım ve destek geliyor.

Kızıl Bayrak çalışanı komünistler ise eylemlere kitlesel katılımı örgütlemeye çabasına ve fabrika ve semt gazete satışlarında "Cezaevlerinde Zulme Son!", "Tutsak Yakınlarının Eylemlerine Destek Ol!" şiarları çerçevesinde propagandaya ağırlık verdiler.

SY. Kızıl Bayrak / İZMİR

İsviçre'de yaşayan Türkiyeli devrimciler, siyasi tutsakların mücadelesine omuz veriyor

11.6.1996 Salı günü Zürih'te başlattığımız açlık grevini, grev önlükleriyle bildiri dağıtımı, konsolosluk önünde oturma eylemi ve meşaleli yürüyüş, Zürih ve Bern'de çeşitli Radyolarla yaptığımız röportajlar, Tages Anzeiger adlı günlük gazetenin işgali gibi eylemlerle destekleyerek oldukça geniş bir kamuoyu yarattık. Cumartesi günü iki ayrı yerde düzenlediğimiz yürüyüşlerle eylemlerimizi sürdürdük. Zürih'te yapılan yürüyüş televizyonda canlı olarak verildi. 17.6.1996 pazartesi günü, görevlilerin otomatik kapıyı kapatarak girişimizi engellemeye çalışmalarına rağmen binaya girerek bir basın açıklaması yaparak, siyasi tutsakların talepleriyle eylemlerimizin amacını anlattık.

Bu gelişmelerin dışında, Ticino kantonunda, sosyal hakların kısıtlanmasına karşı yapılacak bir yürüyüşün organizasyonunda biz Ekimciler de yer aldık. Birlikte açlık grevinde olduğumuz diğer siyasi çevreler, Zürih'te yoğunlaşmaları sebebiyle yürüyüşe katılamayacaklarını bildirince, sadece EKİM ve TIKB olarak, İtalyanca bir bildiri hazırladık. Mitingte yaptığımız konuşmaya televizyonda yer verildi. Günlük gazetelerse, sadece, Türkiye'deki siyasi tutsakların taleplerini dile getiren bir gurubun olduğunu yazdılar.

Komünistler olarak, bundan sonra da Türkiye'deki komünist ve devrimci tutsakların mücadelesine her türlü desteği örgütlemeye ve yürütmeye devam edeceğiz.

İsviçre'den EKİM'ciler

Almanya/Köln'de devrimci tutsaklarla dayanışma yükseliyor

(...)

Biz Almanya'da yaşayan Türkiyeli devrimciler olarak, 200 kişinin katılımıyla sürdürdüğümüz açlık grevinin 14. gününde eylemimizi bir üst aşamaya sıçratmak ve oluşturduğumuz kamuoyunu genişletmek için Köln-SPD(Sozialdemokratische Partei Deutschland) binasını işgal ettik. Saat 10.00'da binaya girerek açlık grevimizi sürdüren insanlardan 50 kadarının eylemlerine SPD'de devam edeceğini bildirdik. Önce bize karşı çıkan SPD yönetimi eylemin cezaevleriyle dayanışma niteliği karşısında tutumunu değiştirmek zorunda kaldı.

Türkiye'deki devrimci tutsakların yükselttiği taleplere sahip çıkıyor, direnişlerini destekliyoruz.

KÖLN-Özgür Tutsaklarla Dayanışma Komitesi
(Alinteri, Atılım, Direniş, Kızıl Bayrak, Kurtuluş, Özgür Gelecek okurları)

Paris 12 Haz. 1996 Özgürlük tutsaklarına, bedenini açlığa yatıran tüm dostlara...

(...)

Egemen sınıfların bugün içine girdiği kriz derinleştikçe, emekçilerin yaşamı her geçen gün çekilmez olmuştur. Kürdistan'da taş üstünde taş bırakmayan, işçilerin küçük hak alma eylemini vahşice bastıran, sokak infazı, gözaltında kaybetme, şuursuzca işkence yöntemleriyle, ülkemizi kan gölüne çevirmek için kitleleri toplu katliamdan geçirmekten dahi çekinmeyen faşizmin bütün çabalarını mutlaka boşa çıkaracağız.

(...)

Biz, Paris'te açlık grevcileri olarak bedenlerini açlık grevine yatıran dostlara, tutsak yakınlarına, kitle örgütlerine, sosyalist basın çalışanlarına başarı dileriz.

CEZAEVLERİNDEKİ AÇLIK GREVLERİYLE DAYANIŞMA KOMİTESİ
(Atılım, Alinteri, Ö. Gelecek, P. Sesi, Kızıl Bayrak, Kurtuluş, Odak okurları.)

Konya Cezaevi'nden BASINA ve KAMUOYUNA!

Devrimci tutsaklar devletin azgın saldırıları ile yüzyüze. Sermaye devletin yıllardan beri sürdürdüğü hak gaspları, işkence ve katliam uygulamaları, itirafçılaştırma, tecrit ve teslim alma politikaları her gün tırmandırılıyor.

Siyanürcü Cezaevleri Genel Müdürü Cemal Şahir Gürçay ve onlarca insanın katili Adalet Bakanı Mehmet Ağar, 6-8-10 Mayıs genelgeleri ile Eskişehir ve benzeri tabutlukları yeniden devreye soktular. Devrimci tutsaklara dönük imha amaçlı azgın bir saldırının yolunu açtılar.

Ancak bu da sökmeyecektir. Yıllardan beri her türlü zulme, katliamlara ve baskılara karşı direnenek onlarca şehit veren, nice bedeller ödeyerek onurunu koruyan devrimci tutsaklar boyun eğmeyecektir. zulme karşı direnecek ve onurumuzu, haklarımızı koruyacağız. Biz, EKİM davası tutsakları olarak, 10.06.96'da Adana Cezaevinde başlattığımız ve nakledildiğimiz Konya Cezaevinde devam ettiğimiz süresiz açlık grevini genelgeler geri çekilinceye, tabutluklar kapatılıncaya ve gasp edilen tüm haklarımızı geri kazanıncaya dek sürdüreceğiz.

**Konya Cezaevi'nden
EKİM davası tutsakları**

Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nden

DHKP-C, MLKP, TKP/ML, TİKB, TKP(ML), TİKKO, EKİM davası tutsakları bir basın açıklaması yaparak tutsaklarla dayanışma eylemcilerini selamladılar: "Siz cezaevlerinin önlerinde, mahkemelerde, "Evladlarımız Onurumuzdur!", "Devrimci Tutsaklar Yalnız Değildir!" sloganlarıyla çıktıkları alanlarda coplanan, dövülen, gözaltına alınan analarımız, babalarımız, tüm yakınlarımız! Sizin "Zindanlar Boşalsın, Tutsaklara Özgürlük!" şiarıyla alanlara çıkan, devrimci tutsakların mücadelelerini kendi gelecek mücadelelerinden bağımsız görmeyen tüm demokratik kitle örgütleri, sendikalar ve duyarlı kişiler! Bizler, Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'ndeki devrimci tutsaklar olarak sizleri direngenliğinizin coşkusu ve zafere olan inancınızdan dolayı selamlıyoruz."

Tuzla işçileri ve kamu çalışanlarından cezaevi direnişine aktif destek

Bir Korku da Sen Ol Sermayenin Yüreğinde!

8 Haziran '96, sınıf mücadelesinin dinamiklerini sergilemesi açısından iki önemli olaya tanık oldu. İlki, İstanbul Galatasaray'da kamu çalışanlarının eylemidir. Karar KESK'ten çıkmasına rağmen, kitleliliğiyle değil ama kararlılık ve militanlığıyla dikkat çeken bu eylem, hareketin biriktirdiği politik-radikal dinamikleri bir kez daha ortaya serdi. Ülkenin siyasi gündemine işyerlerinden ve emekçiler cephesinden, doğrudan ve eylemli müdahalenin bir alanı kamu çalışanları hareketi oldu. Salt 8 Haziran eylemiyle değil, fakat şubelerde, şubeler platformunda, bültenlerde ele alınan, tartışılan konular, merkezi yönetimlere götürülen eylem önerileri vb. de alandaki siyasallaşmanın belli başlı örnekleridir.

Tüm Sağlık Sen Ankara şubesinin cezaevleri sorununu işleyen ve "Kamu Çalışanlarına ve Halkımıza" mücadele çağrısıyla başlayıp, çözümü iktidar hedefine bağlayarak biten bir bülteninden aldığımız aşağıdaki parça, söz konusu potansiyelin bizzat alan özgülünden işaretidir:

"Kamu Çalışanlarına ve Halkımıza Açık Mektup Ey İnsanlar!.. 'İnsanım' diyenler!.. Eğer bir gün canın yandığında

tabutluklar açma, kişiliksizleştirme, ajanlaştırma, tecrit, tutsak aldıkları muhalif bedenleri ruhen de teslim almak şeklinde asla olamaz. Emegin ve ezilenlerin çözümü; düşünme, örgütlenme ve siyasal devrimci mücadeleyi suç olmaktan çıkarmak, cezaevinde siyasi tutsak bırakmamaktır.

Emegin ve ezilenlerin iktidar olacakları bir eşitlik ve özgürlük dünyasında bugünlerin işkence ölüm tezgahlarını anımsatan bir utanç duvarı gibi kalacak olan bu demir ve beton yığınları; nemli ve loş koridorları, karanlık ve pis kokulu hücreleriyle tahıl ambarı olarak bile işlev göremez. Ama belki kültür mantarı yetiştiriciliğinde veya davar sürücülerine ağıl görevi üstlenmede kullanılabilir.

-Düşünme, örgütlenme ve devrimci-siyasal mücadele suç olmaktan çıksın.

-Zindanlar boşalsın, tutsaklara özgürlük!..

...şiarlarıyla ayağa kalkmak için daha ne bekliyoruz?

Haydi!.. Çok geç olmadan!"

Sürecin ikinci önemli gelişmesi, Tuzla deri işçilerinin aynı tarihe rastlayan grevi oldu. Siyasi tutsaklarla dayanışma amacıyla 7 Haziran'da yapılan bir eylemde, diğer pek çok sendikacıyla birlikte, Tuzla Deri-İş şube başkanıyla sekreteri de gözaltına alınmıştı. Aynı gün, sendika bir açıklama yaparak protesto için bir günlük iş bırakma eylemi yapacaklarını duyuruyordu.

8 Haziran'da, kamu çalışanlarının ve tutsak yakınlarının Galatasaray eylemi terör ve gözaltılarla engellenmeye çalışıldığı sıralarda, Tuzla'da, onlarca işletmenin yüzlerce işçisi iş bırakmış, gösteri yürüyüşü için sokaklara dökülmüş bulunuyordu.

Tuzla deri sanayi, gerek çalışma koşulları ve gerekse de sürekli tensikatlar nedeniyle ardı arkası kesilmeyen bir direnişler beldesi oldu. Ama bölgenin asıl özgünlüğü, direnişlerle dayanışmanın oldukça yaygın ve güçlü olmasıdır. Tuzla deri sanayi, son yılların bir direnişle dayanışma için toplu iş bırakan tek havzasıdır. 8 Haziran politik grevi, böyle bir birikim ve dayanışma ruhunun üzerinde yükselbilmiştir. Kuşkusuz bir başka önemli kazanım, sendikaların bir mücadele aracı olarak kullanılabilir olmasıdır.

Sınıf hareketinin siyasallaşma olanak ve potansiyellerine işaret eden bu gelişmeler, sınıf devrimcileri için önemli ipuçları sunmaktadır. Hem devrimci öncünün inşası, hem de öncülük görevlerinin yerine getirilmesi, bu olanakların kullanılması, bu potansiyellerin güce dönüştürülmesiyle yakından ilişkilidir.

avazın çıktığı kadar bağırdığın halde sesinin dipsiz kuyulara, kör kapılara, sağır duvarlara çarptığını görmüş ve bundan rahatsız olmuşsan bugün 'ÖTEKİ' için bir şey yap!..

Eğer bugüne kadar böyle bir şeyle karşılaşmadysan, ama yarın birileri boğazını sıkmak istediğinde yanbaşındakinin senin sesini duymasını istiyorsan yine bugün 'ÖTEKİ' için bir şeyler yap!

(.....)

'Biz' ve 'onlar' diye bir kategori var ve veryüzünde sömürü, baskı, eşitsizlik var olduğu sürece 'biz' ve 'onlar' diye bir saflaşma olacaktır. Bütün mesele hangi safta olduğumuzu bilmektir.

Egemenler, sömürü ve baskı düzeninin siyasal iktidar sahipleri, emperyalist ağababaları, çanak yalayıcıları, cellatları, vurucu timleri, zor ve baskı aygıtları, işpiyoncuları, ideologları, medya yağdanlıkları, kaleşörleriyle 'onlar' kan ve barut kokusuyla beslenirken, bu kokuşmuş kapitalist egemenliğe muhalif düşünceleri; bu düşünceler doğrultusunda yazıp çizdikleri, konuştukları, örgütlenip kavgaya verdikleri için dört duvar arasına tıkmış, bilim adamları, yazarlar, sendikacılar, kitle örgütü yöneticileri, insan hakları savunucuları, savaş karşıtları, katıksız devrimcileri, özgürlük savaşçılarıyla 'ÖTEKİ'ler altında 'BİZ'in bir parçası değil mi?

Bu ülkede cezaevleri sorunu bugün her zamankinden daha çok, çözüm için kendini dayatıyor. Ama çözüm; 'onlar'ın dayattığı gibi yeni

EKSEN YAYINCILIK'tan

H.FRAT

**Demokratizmi
Savunmanın Sınırları**

EKSEN YAYINCILIK

H.FRAT

"İş-Ekmek-Özgürlük" Sloganı Üzerine

**Liberal
Demokratizmin
Politik
Platformu**

Genişletilmiş 2. Baskı

EKSEN YAYINCILIK

26 Haziran'da Kitapçılarda

8-9 Haziran: Galatasaray Meydan Muharebesi ve İstanbul Emniyeti Terörle Mücadele Şubesi Direnişi

Biz demir parmaklıklar ardında özgürdük, onlarsa direnişimize tutsak!..

KESK, 8 Haziran 1996 günü, sendikal haklarımızı dünya kamuoyuna duyurabilmek amacıyla Galatasaray Lisesi önündeki tutsak yakınlarının oturma eylemine katılmak şeklinde bir karar almıştı. Devrimci kamu emekçileri olarak biz de, işyerlerimizde, hem sendikal örgütlenme talebi ve hem de tutsaklarla dayanışma çerçevesinde bu eyleme destek sağlamak için aktif bir çalışma yürüttük.

Eylem günü, bölgemizden 15 civarında PTT emekçisiyle Galatasaray Lisesi yakınlarına çıktık. Burada büyük bir polis barikatıyla karşılaştık. Barikati bir biçimde aştık. Alanda oldukça dağınık bir görünüm vardı. Kitle henüz toplanmaya fırsat bulamamıştı. Polis de bu dağınıklıktan istifadeyle saldırıyor, önüne geleni karga-tulumba araçlara tikiyordu. Orada, İstiklal Caddesi, Galatasaray Lisesi arası caddede, herkes potansiyel suçlu muamelesi görüyor, herkes didik didik arıyor ve gözaltına alınıyordu. Derken, bir yerden birden devrimci inisiyatif patladı. "Yılgınlık Yok, Direniş Var!", "Zafer Direnen Emekçinin Olacak!" sloganlarıyla bütünleşme doğrultusunda ilk adımlar atıldı. Fakat daha organize olan sermayenin güvenlik güçleri bu ilk patlamayı hemen abluka altına aldı. Biz PTT emekçileri de direnişin ilk patlak verdiği yere ulaştığımızda polislin Tünel tarafında hakimiyet sağladığını gördük. Bu kez daha düzenli ve bir kortej şeklinde Galatasaray Lisesi'ne doğru yürüyüşe geçtik. Burada bizler kortejin önünde yer aldık ve polis barikatını parçalamak amacıyla yüklendik. Tabi ki,

sermayenin itleri de zincirinden boşanmış kuduz köpekler gibi saldırdılar. Onlarca emekçinin ağır şekilde yaralandığı bu saldırıda, emekçilerin bedel ödeme kararlılıkları görülmeye değerdi.

Bu çatışmalar, bir çoğumuzun yaralı olarak gözaltına alınmamızla sonuçlandı. Toplu halde otobüslere bindirilerek Aksaray'daki terörle mücadele şubesine götürüldük. Herbiri 60-70 kişi alan koğuşlara istif edilircesine kapatıldık. Biz ilk çatışmada gözaltına alınmıştık. Bu aşağı yukarı öğle saatlerine rastlıyordu. Ve o gün, akşamın ilerleyen saatlerine kadar gözaltıların ardı arkası kesilmedi. Bedenlerimizi dört duvar arasına hapsedmişlerdi ama yüreklerimizi hapsedemiyorlardı. O gece sabaha kadar süren coşku, devrimci sloganlar ve marşlarla sesimiz beton duvarlarda, demir parmaklıklarda yankılandı. Bu devrimci dayanışmanın zaferiydi. Sermaye polisi, daha önceleri, emekçileri gözaltında da coplamış, terör estirmişti. Ama bu seferki kararlılık ve coşkuyla onları yanımıza bile yaklaştırmadık. Biz içeride, parmaklıkların gerisinde onlardan bin kat daha özgürdük. Onlarsa koridorlarda direnişimize tutsak olmuştu. Terörle mücadele şubesi "Faşizme Ölüm, Halka Hürriyet!", "Yaşasın Devrimci Dayanışma!", "Yaşasın Devrim ve Sosyalizm!" sloganlarıyla çınılıyordu.

Hem devrimci bir tutum gereği hem de tutsaklarla dayanışma amacıyla açlık grevi başlattık. Fakat reformist sendika yöneticileri, uyanılmalarına rağmen bu greve katılma ve hep birlikte davranma iradesi

gösteremediler. Daha sonra isim listeleri çıkarmak isediğimizde de benzer bir tavırla karşı çıktılar. Bu listeye kendi isimlerini yazdırmayarak iyice teşhir oldular. Hatta, "böyle bir şeyin gerekli olmadığı, kendilerinden izin alınması gerektiği" türünden bürokratik tavrı göstermekten çekinmediler. Bu keyfi gözaltının "yasal süresi" sona ererken özellikle sendika bürokratlarına yönelik, öncelikli olarak ifadeye çağırılma anonsu yapıldı. Burada sınıf devrimcileri olarak kararlı bir şekilde "İfade Vermiyoruz, Hesap Soracağız!", "Kurtuluş Yok Tek Başına, Ya Hep Beraber Ya Hiç Birimiz!" sloganlarıyla kitleyi harekete geçirdik. Öncelikliler listesi verilmesi böylelikle önledi. Bu gelişmeler, irade, inisiyatif ve kararlılık dışında, önderlik kurulamayacağını bir kez daha ortaya çıkarmış oldu. Devrimciler her yerde, her zaman önderliği üstlenmeli, reformist uzlaşmalara geçit vermemelidirler.

Her ne kadar, 8 Haziran Cumartesi günü Galatasaray Lisesi önündeki "oturma" eylemini hayata geçiremediyse de, Aksaray Terörle Mücadele Şubesi'ndeki direnişimizi başarıyla sonuçlandırarak, pazar günü akşam saatlerinde evlerimize döndük. Aramızdan dönmeyenlerin de bulunması ihtimaline karşı hazırladığımız listede de gereken yerlere ulaştırarak, olası bir kayıp olayını daha önlemeye çalıştık. Zafere kadar mücadeleye devam etme inancımızı bu eylemle bir kez daha tazelemiş olduk.

**Yaşasın Onurlu Mücadelemiz!
Zafer Direnen Emekçinin Olacak!
Kahrolsun Sermaye İktidarı!
Yaşasın Sosyalizm!**

Ümraniye

Yenal Tekstil'de İşgal

Ümraniye Doğanevler'de kurulu 78 işçinin çalıştığı Yenal Tekstil'de işçiler 1,5 aydır alamadıkları maaşlarının ödenmesi için 13 Haziran Perşembe günü iş bıraktılar. Bunun üzerine işveren, işçilerin ücretlerini ödeyeceğini, ancak bir sonraki güne kadar kendisine süre tanınmasını istedi. İşçilerin teminat istemesi üzerine bir de senet imzaladı. Ne var ki 14 Haziran Cuma günü akşama kadar ücretler ödenmedi. Bunun üzerine işçiler iş bırakıp işyerini terk etmeme eylemine başladılar. Daha önce de maaşlarını alamayan işçiler, bir günlük boykot yapıp maaşlarını almışlardı. Çarşamba gününe kadar direnişin seyrinde herhangi bir gelişme olmadı. Patron ortalarda gözüküyordu. Çarşamba günü bir grup polis ve icra memuru direnişe gelerek işverenin borçlu olduğunu ve mallarının haczedileceğini söyleyerek makinalara el koydular. Makinaları yakındaki başka bir atölyeye taşıdılar.

Beklemekle bir şey elde edemeyeceklerini, bir eylem yaparak seslerini duyurmalarını gerektiğini söyleyen işçiler ertesi gün için, işyerinden Marmara Çarşısı'na yürüyüş kararı aldılar. Çevre işletmelerde çalışan diğer işçilere ulaşmak ve onları da yapacakları eyleme katmak için bir bildiri hazırlayıp diğer işletmelerde dağıttılar.

Akşam eylem saatinden

önce, işverenin bir gün önce koyduktuğu hacizin sahte olduğunun anlaşılmasıyla, hacizin bu kez işçiler adına çıkarılması için yasal yollara başvurma kararı alındı. Bu olay üzerine yürüyüş kararından vazgeçilerek işyeri önünde bir basın açıklaması yapıldı. Açıklamalarında, emek sömürüsünün en yoğun yaşandığı sektör olan tekstil-konfeksiyondaki insanlık dışı koşulları kabul etmeyeceklerini belirten işçiler, örgütlenmek ve birlik olmak gerektiğini ifade ettiler. 150 civarında işçinin katıldığı, çevre işletmelerdeki işçilerin de desteklediği açıklama "Yaşasın örgütlü mücadelemiz!", "Yaşasın işçilerin birliği!", "Sigortasız, sendikasız çalışmaya hayır!", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!" sloganlarının atılmasıyla son buldu.

İşyerine dönen işçiler için yeniden bir bekleme süreci başladı. Direnişin 9. gününde kendi adlarına makinelere haciz koymamayı başaran işçiler eylemi bitirme kararı aldı. İşçilerin de ifade ettiği gibi, direnişin en önemli kazanımı işçilerin bu direniş sürecinde politikleşmeleri, yasaların sermayenin yasaları olduğunu anlamalarıdır. İşçiler düzenin gerçek yüzünü görerek, kazanmanın yolunun örgütlenmek ve birlik olmaktan geçtiğini bilince çıkardılar.

Yenal Tekstil işçilerinin bildirisinden:

"Patron, yaklaşık bir buçuk aydır ücretlerimizi düzenli vermiyor ve sürekli mesailer dayatıyordu. Ücretlerimizi düzenli istediğimizde bizleri sürekli oyaltıyordu. Artık onların vermesini beklemek değil, "ücretimizi istiyoruz" deyip dayatarak almaya karar verip işyerini işgal ettik. Çalışmalarımızı kendi işyerimizle sınırlamayıp bulunduğumuz bölgedeki bütün konfeksiyonların toplamını bir fabrika olarak görmek gerektiğini, birimiz iş bıraktığında bunun bırakılan yerde sınırlı kalmaması gerektiğini düşünüyoruz. Aslında sınıf mücadelesinin yükseldiği bir dönemde örgütlenmemiz çok da zor değil. Yeter ki, "Ben tek başıma ne yapabilirim ki"den çıkıp yanımızdaki işçi arkadaşlarımıza güvenelim. Tabii ki her şeyden önce kendimize güvenmemiz gerekiyor (...)

Birlik ve dayanışma içinde olmalıyız. Çünkü patronlar bile kendi aralarında örgütlenmişler. Bir işyerindeki mücadeleye karşı bütün patronlar birlikte hareket ediyorlar. Bunu kendi işyeri direnişimizde yaşadık. Sızca emeğimize sahip çıkıp örgütlenmemiz gerekmiyor mu? Güce karşı güç! Sınıfa karşı sınıf!

**Sendikasız ve Sigortasız Çalışmaya Hayır!
Yaşasın İşçilerin Birliği!
Daha Fazla İşgal, Daha Fazla Direniş!**

Yenal Tekstil İşçileri

Devrimci Bir Kamu Çalışanları Hareketi İçin Reformizmle dans değil mücadele et!

Kamu Emekçi Sendikalarında Kongre Süreçleri Üzerine Devrimci Birlik Çalışmalarını Güçlendirelim!

Burjuvazi, bir yandan hükümet krizi ve yolsuzluklarla çalkalanmakta, diğer yandan ve bunun da etkisiyle emekçi sınıflara ve devrimcilere karşı saldırılarını giderek artırmaktadır. Aynı dönemde kamu çalışanları, ardardına gerçekleştirdikleri bir kongreler süreci yaşamaktadır.

Yukarıdaki tabloya göre, bu kongrelerin, olağanüstü hareketli geçmesi, sermayenin saldırı programlarının ortaya döküldüğü, mücadele azminin bilendiği, araç ve yöntemlerinin tartışıldığı toplantılar olması gerekiyor. Hareketin ihtiyacı bunu gerektiriyor. Peki böyle mi yaşanıyor kongreler?

Buna tam olarak olumlu yanıt vermenin olanağı yoktur. Bu perspektifle hareket eden az sayıda sınıf devrimcisinin çabası, ne yazık ki, başka kayguların ortaya çıkardığı havada eriyip gitmektedir. Delegelerin en az yarısı, gündemin "konuşmalar" bölümünü, kulis yapmak yahut kulisleri izlemek için başka bir salonda geçirdiğinden, kimse kimseyi dinlememekte, böylece de bir tartışma ortamı yaratılamamaktadır. Sendikaların yönetimine gelmek çaba ve çalışması, ne yadırganacak ne de kınanacak bir olgu değildir. Yanlış olan ve hareketin ihtiyaç ve çıkarı gereği bir an önce aşılması gereken, bu çalışmaların toplantı sürecine bırakılarak, kongrelerin gerçek işlevini sabote eden bir dinamiğe dönüşmesine sebebiyet vermektedir.

Kongre tarihleri oldukça erken belirlendiğine göre, yönetime talip kişi veya gruplar, görüşmelerini önden yapıp, listelerini netleştirerek kongreye gelmeli ve kongre sırasındaki asıl yarış da programlar üzerinden yapılmalıdır. Delegelerin piyonluktan kurtulduğu, programları karşılaştırıp tartışarak gerçek irade beyanlarını ortaya koyabildiği, demokratik kurultaylar ancak böyle organize edilebilir. Kuşkusuz, "bilinçli bir irade beyanı"ndan zararlı çıkacağını hesap eden siyasetler de vardır ve iç demokrasinin yaratılması/yaşatılması böylelerinin işine gelmemektedir. Kitlelerin geri bilincine yaslanan reformizmin, delege seçimlerinden kongrenin işleyişine kadar, anti-demokratik, apolitik bir havayı körüklemesi de bu açıdan anlaşılmalıdır. Anlaşılması zor olan, devrimci yapıların, devrimci bir kongre yaratma yolundaki zayıflıkları, bilinç bulanıklıklarıdır. Yeterli ve anlamlı bir ön çalışma yapılmadığı taktirde ve onun üzerinden yükselmeyen bir kongre çalışması, elbette devrimcileri yönetime taşımaya yetmeyecektir. Ama kongrelerin politiklaştırılması, her halükarda, devrimcilerin kendi zeminlerini sağlamlaştırılmalarının bir aracıdır.

Hareketin genel olarak politikleşmediği bir süreçte, az sayıda delegenin bir siyasetin bilinçli taraftarı olduğu, kalanların ise, kafakol ilişkisiyle taşındığı açıktır. Kongrede yaşanan hava, bu kafakol ilişkilerini ya pekiştirecek, ya da parçalayarak bilinçli bir iradeye dönüşmesinin ortamını yaratacaktır. Sermayenin saldırı programlarının teşhir edildiği, buna karşı mücadele araç ve yöntemlerinin ve adayların bu içerikte sunduğu programların tartışıldığı bir kongrenin, delegenin bilincinde yaratacağı ilerleme, salt seçimlere yansımaya yönüyle değil, asıl olarak, kongreden dönüştürülmesi, işyerinde yaratacağı etki üzerinden önem taşımaktadır. Çünkü, ayağını devrimci bir zemine basmayan devrimci bir yönetimin ömrü, ancak bir sonraki konreye kadardır. Kitlelerin bilinci geri kaldığı sürece reformizmin yükselişini durduramazsınız. Sınıf hareketinin önündeki reformist barikatı süpürüp atacak olan, devrimcilerin kendinden menkul mücadelesi değil, devrimci kamu çalışanlarının çabalarıyla yükselecek bir devrimci kitle hareketidir.

Devrimciler arasında, kongrelere de doğal olarak yansayan "birlik" çabalarının asıl anlam ve önemi de burada yatmaktadır.

Kamu çalışanları hareketinin önündeki tıkanıklık uzun zamandır tartışılmakta. Bunun nedenleri ve aşılma yolları konusundaki bilinç bulanıklığı ise yeni yeni aşılmaya çalışılıyor. "Kamu çalışanları hareketinin önündeki reformist barikatın aşılması için devrimci birlik" olarak formüle edebileceğimiz bir çalışma, İstanbul başta olmak üzere, çeşitli illerde sürmekte.

Komünistler olarak, reformizme karşı mücadelenin her alanında olduğu gibi, kamu çalışanları hareketi özgülünde de, gerek reformist barikatın tespiti, gerekse de bu barikatın kırılması için devrimcilere düşen görevler konusunda, net bir politika izledik. Daha '95 Nisanı'nda, böyle bir birliğin ve mücadelenin gerekliliğini, şu satırlarla dile getirmiştik:

"...KÇSKK'nın başındaki reformist ihanet politikalarını alt etmeden, kamu çalışanlarının mücadelesini ilerletmek mümkün değildir. Devrimci kamu çalışanları, geçmişin yanlışlarını, reformizmle anlaşma ve uzlaşma politikalarını terketmeli, sosyalistlerle birlikte, reformist ihanete karşı amansız bir mücadeleye girişmelidirler. Bunun önündeki tek engel, sektör gruplardan taşınan hoş bir gururdan başka bir şey değildir. Bugün, programatik ayrılıkları değil, pratik yer alışı öne çıkarmak gerekmektedir. Sınıflar mücadelesinde nerede duruyoruz? Sermayenin karşısında mı, yanında mı? Pek çok devrimci grupla, programatik olarak aynı yerde (demokratik program) görünen reformizmin, pratik olarak sermayenin yanında yer aldığı artık son derece açıktır. Programatik olarak oldukça farklı bir yerde duran sosyalistler ise sermaye sınıfının karşısında yer alan tüm devrimci yapılara, pratik olarak daha yakındırlar. Şimdi bu pratik yakınlığın, pratik eylem birliğine dönüşmesi gerekiyor." (Kızıl Bayrak, sayı 21, sayfa 7, Başlangıç Yapıldı Mücadele Sürmeli başlıklı yazı"

Bu son derece açık çağrı, ancak bir yıl sonra yanıt bulabildi. Geçen sürenin, kimi siyasetler nezdinde saflaşmaları netleştirirken, kimilerinde yalpalamayı daha da artırdığı ise birlik sürecinde biraz daha

somutlandı. Düzen-devrim çatışmasında devrimden yana tutum gösteren kimi yapılar, düzenden yana tavrını her vesileyle ve açıkça ortaya koyan reformizmle aralarına net bir sınır çekemeyince, "reformist barikata karşı devrimci birlik"le sınır koymayı tercih ettiler. "Birlik"ten uzaklaşıp reformizme yaklaştılar.

Özgür Gelecek çevresinin, herhangi bir açıklama yapmaya bile gerek görmeden çalışmadan ayrılması ayrı bir tartışma ve eleştiri konusudur. Ama, daha çalışmanın başlangıcında, ilk toplantılarda, Atılım çevresiyle birlikte, "EP ve ÖDP de çağrılmalı" ifadesinde ortaya konan bilinç, "devrim-düzen, devrim-reformizm" çatışmasındaki bulanıklığı sergilemeye yeterlidir. Bir hareket düşünün ki, "önünün reformist barikatla tıkanığı, bu tıkanıklığın devrimci bir çıkışla aşılması gerektiği" iddia edilmektedir. Bu iddianın somut ifadesinin, KESK ve bağlı sendikaların yönetiminde ağırlıklı siyasetler olarak ÖDP ve EP olduğu belirlenmektedir. Ve kitle hareketinin devrimleştirilmesi için devrimcilerin birliğinden söz edilmektedir. Ve siz, böyle bir çalışmaya "ÖDP ve EP'in de çağrılması" gibi bir öneriyle katılıyorsunuz. Üstelik de, "reformizme karşı mücadele" söyleminden de vazgeçmiyorsunuz.

Kuşkusuz bu bakış açısı, bu yalpalama, mücadele pratiğinde kendini sergilemekten kaçınmazdı, kaçınmadı da. Eylemlerde ve eylemlere yönelik çalışmalarda tavrından kongrelerdeki tavırlara kadar, bu iki çevre, "reformist barikata karşı devrimci birlik" anlayışından, "kitlelerin mücadelesini devrimleştirme" bakışaısından ne kadar uzak olduklarını sergilediler.

Tüm Bel-Sen Genel Kurulu'nda Özgür Gelecek, Eğitim-Sen 2 nolu şube kongresinde Atılım çevresi (henüz birlik çalışmalarına katılmalarına rağmen), reformist gruplarla görüşme ve uzlaşmaları, devrimci birlikle görüşme ve çalışmaya yeğlediler. Tüm Bel-Sen kongresinin ortaya çıkardığı ayrışmayla Ö. Gelecek, Eğitim-Sen kongresiyle de Atılım, devrimci güç birliği

çalışmasından uzaklaştılar.

Atılım çevresi bir ciddiyet örneği(!) göstererek çekileceğini açıklama zahmetine girdi. Ne var ki, bu açıklamanın kendisi ciddiyetin düzeyini de sergiliyordu. Kendi sendikal politikalarının ve çekilme gerekçelerinin açıklanması, yüksekte bir "akıl verme" ve "bu açıklamanın yayınlarda doğru yansıtılması" uyarısı(!)yla birleşti. Atılım'ın, son derece politik(!) bir ifadeyle "sakın yalan-yanlış yansıtmayın" demeye getirdiği görüşleri özetle şöyleydi: "Biz, ilkeli bir devrimci kutuplaşmanın KESK'i böleceğini, sizi (!) darlaştıracağını düşünüyoruz. Özellikle kongrelere yönelik hiç bir bağlayıcılığı olmayan bir 'eylem birliği'nden yanayız. Ama ilkeleri belirlenmiş, deklare edilmiş bağlayıcı bir birlikte yok."

Sosyalistler olarak, bırakın devrimcilere karşı, düşmana karşı mücadelede bile yalan-yanlış yayın politikasına hiç ihtiyaç duymadığımızın kanıtı, yayınlarımızın istisnasız tümüdür. Atılım'ın yukarıdaki görüşlerine gelince, yanlışlığını ve sakatlığını sergilemenin en kestirme yolunun, olduğu gibi yazmaktan geçtiğini düşünüyoruz. Atılım'ın böleceğini iddia ettiği hareket, çoktan bölünmüş, korkup geri durduğu saflaşma çoktan yaşanmıştır. Devrim ve düzen saflaşmasını yaratan bizzat düzenin saldırıları, hareketi bölense, düzenin uşağı reformizmdir. Şimdi devrimcilerin yapmaya çalıştığı, bu saflaşmayı netleştirmek, en geri sınıf kitlelerine kadar yaygınlaştırarak hareketi yeniden toparlamak, yükseltmek ve devrimcileştirmektir. Bu ise, reformizmle dans ederek değil, kavgayı yükselterek başarılabilir. Tıpkı düzene karşı mücadelenin, düzenin çeşitli kurumlarıyla (ömeğin yasalarıyla) uzlaşarak yürütülemeyeceği gibi. Bu aşamada, reformizmle flörtün Atılım'ı nereye götüreceğini düşünmek ve ima etmek istemiyoruz. Ama, dünün TDKP'sinin bugünün EP'ine dönüşme sürecini hatırlatmak gibi bir dostluk görevini yerine getirmeyi de zorunlu sayıyoruz.

İş kazası değil cinayet: Zonguldak'ta 3 sınıf kardeşimiz daha göçük altında kaldı Susmak onaylamak, suça ortak olmaktır!

Emperyalistlerin çıkarları doğrultusunda Türk sermaye devletinin Zonguldak maden ocaklarını kapatmaya yönelik çabaları yıllardır sürüyor. 30 Kasım 1990 tarihinde başlayan direniş ve 1991'in Ocak ayı başında Mengen barikatına çarparak çözülen Zonguldak maden işçilerinin büyük Ankara yürüyüşü, kapitalizmin Türkiye'yi yöneten uşaklarını emperyalist ağababalarına karşı zor durumda bırakmıştı. Ancak bu dalganın geri çekilmesiyle birlikte saldırlar daha da yoğunlaşmış, bunun sonucu olarak Zonguldak maden ocakları küçültülmüş, bir kısmı da kapatılmıştı. Bazı maden sahaları da özel sektöre açılmıştı. Bugün bu sahalar taşeron usulü, sendikası, sigortasız ve çok düşük ücret karşılığında işçiler çalıştırılıyor.

Bu süreç boyunca Zonguldak TTK'da çalışan işçilerin örgütlendiği Türk-İş'e bağlı GMİS (Genel Maden İşçileri Sendikası) sermaye ve devlet taraftarı yüzünü gizlemek gereği duymadı. Kendi üyelerinin erken emeklilik adına resmen işten atılmalarına ve madenlerin özelleştirilmesi programının dayatılmasına karşı işbirliği içinde oldu. Aynı şekilde bu maden sahalarının özel sektöre açılarak taşeron usulüne göre işçi çalıştırılmasına sessiz kaldı, onay verdi. Bu sahalarla örgütlenmeye girişmeyerek de kendi konumuna uygun bir tutum izledi.

Üç yıldan beri Zonguldak maden işçileri arasında, GMİS'e alternatif olarak örgütlenme çalışması yürüten DİSK-Yeraltı Maden-İş sendikası ise örgütlenmesini mevcut sendikalı işçilere dönük olarak sürdürmektedir. Aynı GMİS gibi, özel sektörde çalışan işçileri örgütlemek için özel bir programı ve hedefi yoktur. Bu koşullarda bu özel maden işletmelerinde çalışan işçiler sahipsiz ve yalnızdırlar.

İşte bir özel işletmenin yönettiği bu maden sahalarından birinde çalışan sınıf kardeşlerimizden üçü, 13 Haziran günü göçük altında kalarak şehit oldular. Tahsin Kümesu'nun sahibi olduğu Kümesu Madencilik şirketinin, Gelik'teki bir ocağında, saat 04.30 sıralarında meydana gelen bu iş cinayetinde **Selahattin Muzaffer, Hüseyin Topal ve Ahmet Üstünsay** göçük altında kalarak can verdi. Cesetlerin çıkartılması için yapılan kazının 3 saat sürdüğü olayda, **Raşit Topal** isimli maden işçisi de ağır yaralandı.

150 yıldır güneşin pırlıltısını bile görmeyen dehlizlerde, yedi kat yerin altında, kapitalistlere çoluk çocuğunun ekmeğini kazanmak, yaşamını sürdürebilmek için kanı canı pahasına kölelik yapan maden işçilerinden üçü daha çalıştıkları yere gömüldü. Geride gözü yaşlı dul ve yetimleri kaldı. Bu ilk değil, son da olmayacaktır. Kapitalist sistem var oldukça devam edecektir. Çünkü kapitalizmin doğası insanı

sömürmeyi, bu sömürüyü sürdürmek için de zulmü gerektirir.

Ne GMİS ne de Yeraltı Maden-İş bu sözde iş kazası, gerçekte ise katliama anlamlı bir tepki göstermedi. GMİS'in duyarsızlığı kimse için sürpriz olmamıştır. Ama GMİS'ten daha ileri bir sendikal alternatif olduğunu savunan Yeraltı Maden-İş de bu konuda ne yazık ki sınıfta kaldı. Üç insanın "kâr, daha çok kâr" mantığı adına katledilmesine karşı fiili ve ortak bir tepkinin örgütlenmesi dahi zorlanmadı. Olay genel bir suskunlukla karşılandı. Hiç bir sendika, Zonguldak'ta örgütlü ve tabelasında büyük harflerle "EMEK", "İŞÇİ", "SOSYALİST" vb. yazan hiç bir parti bu olaya karşı bir duyarlılık sergilemedi. Ayağa kalktığına tüm ülkenin dikkatlerini üzerine çeken Zonguldak'ta, sigortasız ve sendikası, her türlü sosyal haktan yoksun bir şekilde toprağa gömülen üç sınıf kardeşimiz için bu kurumlar tarafından bir basın açıklaması bile

yapılmadı. Aynı şekilde, bir çok iş cinayeti sonucu yüzlerce sınıf kardeşlerini toprak altına gömmüş Zonguldak maden işçileri de bu olay karşısında garip bir suskunluk sergilediler.

Sınıf örgütleri olması gereken sendikaların sahip çıkmadığı, iş güvenliğinin hiçe sayıldığı, kârdan başka bir şey düşünmeden son derece sağlıksız ve tehlikeli koşullarda üretim yapılan bu ocaklarda bu tür kazaların olması kaçınılmazdır. Anlaşılmaz olan, bu tür cinayetler karşısında sesimiz ve sözcümüz olması gereken sendikamızın, bir bütün olarak Zonguldak demokratik kamuoyunun ve en önemlisi de Zonguldak işçi sınıfının suskun kalmasıdır.

Şehit maden işçileri **Selahattin, Hüseyin ve Ahmet** bu suskunlukla bir kez daha öldüler. Onları kahredici bir sessizlik içinde mezarlarına gömdük. Oysa "İş cinayetlerine son!" diye haykıran sesimiz sokakları zaptetmeli, sömürücülerin rahatını

kaçırmalıydı. Sendikalarımızı zorlamak, "Bu cinayete neden seyirci kalıyorsunuz? Siz bizim örgütlerimiz değil misiniz?" diye sıkıştırmak gerekliydi. Yapmadık. Yapanlarımız da yalnız bırakıldılar ve etkisiz kaldılar. Ocaklarda, atölyelerde bu cinayeti gündem edinmeli, bir tepki örgütlemeli ve işçi dostu, hatta örgütü geçinenleri peşimizden sürükleyerek bu tepkiyi büyütmeliydik. Yapmadık, yapamadık.

Elbette nedenleri var; Öncelikle örgütsüz ve dağınığiz. Sınıfın bağımsız politikasını hayata geçirebilecek, bağrımızda örgütlenmiş bir siyasal güçten, işçi sınıfı partisinden yoksunuz, henüz. Bu, mücadelemize yön verecek, kapitalistlere ve düzenlerine karşı savaşımı tek bir merkezden ve her cephede yönetecek bir güçten yoksunluk demektir.

Bu koşullarda sendikamızdan önderlik bekliyoruz. Ama durum ortada. Bizi Mengen barikatından geri döndürenler, özelleştirme saldırısına karşı "Madenlere talip olma" şarlatanlığını örgütleyenler onlardır. Değil mücadelemizi örgütlemek, önümüze geçerek bize set oluyolar. Bu koşullarda sınıftan uzaklaşmış, sermayenin uşağı durumuna gelmiş sendika bürokrasisinden önderlik beklemek de ikinci zaafımızdır. Oysa beklemek değil, işe koyulmak, kendi sınıf önderliğimizi inşa mücadelesine omuz vermek gerekiyor.

Üçüncüsü, işçi sınıfının tek bir neferine karşı yönelen bir saldırının hepimize yöneldiğini ve yöneleceğini kavramaktan henüz uzağız. Oysa bir işçinin geri adımı bir işletmenin, bir işletmenin geri adımı tüm bölgedeki işçi sınıfının kazanımlarını geriletebilir. Öyle dönemler olur ki, bir işçinin, bir işletmenin onurlu başkaldırısı, tüm işçi sınıfı için savaş çağrısına dönüşebilir. Yakın zamanda yıldönümünü kutladığımız 1970 Büyük 15-16 Haziran Direnişi böyle bir savaş çağrısının tarihimizdeki en görkemli örneğidir. Daha yakın bir tarihte, Zonguldak madencileri olarak, büyük yürüyüşümüzde gücümüzü yaşayarak gördük. Birleşirsek, birimize yapılan karşı hepimiz direnirsek güçlüyüz. Ancak o zaman kazanabilir. Onurlu ve insanca bir yaşamı ellerimizle kurabiliriz.

Mücadeleye atılmak, sesimizi yükseltmek için hiç bir zaman geç değildir. Sömürücüler bizim suskunluğumuzdan, dağınıklığımızdan güç alıyorlar. Oysa örgütlenmeden, sessiz kalarak ne sömürüden, ne de katliamlardan kurtulabiliriz. Mücadeleyi yükseltip sınıf kardeşlerimize sahip çıkmadıkça er geç sıra bize de gelecektir.

Susma, Sustukça

Sıra Sana Gelecek!

Kurtuluş Yok Tek Başına!

Ya Hep Beraber, Ya Hiç Birimiz!

S.Y. Kızıl Bayrak/ZONGULDAK

ZONGULDAK-MTA'dan atılan mevsimlik işçilerden açlık grevi

Zonguldak MTA'da (Maden Teknik Arama), mevsimlik işçileri protesto amaçlı 4 günlük açlık grevi yaptılar. MTA'da '93'ten beri işbaşı yaptırılmayan 250'ye yakın mevsimlik işçi var. Zaman zaman geçici olarak çalıştırılan işçilerin resmi girişleri yapılmıyor ve herhangi bir sosyal haktan yararlandırılmıyorlar.

Bu sürecin artık durdurulması gerektiğini vurgulayan, kararlı 20 civarında mevsimlik işçi, örgütlü oldukları GMİS'te bir basın açıklaması yaparak açlık grevine girmek istedi. Ne var ki GMİS'in karşı tutumuyla karşılaştılar. Bunun üzerine direnişçi işçiler eylemlerini madenci anıtının önüne taşıdılar. Ancak buradan da yoğun polis baskısı nedeniyle 1 saat gibi kısa bir süreden sonra ayrılmak zorunda kaldılar. Açlık grevini ÖDP'de sürdüren işçiler, 4. günün sonunda (20 Haziran), Zonguldak Demokrasi Platformu basın açıklaması aracılığıyla direnişlerini bitirdiklerini açıkladılar.

Zonguldak'ta aynı zamanda, İHD, SİP, EP, Yeraltı Maden-İş, Kurtuluş, Atılım, Marksist Eleştiri ve Kızıl Bayrak'ın ve ayrıca Zonguldak yurtsever öğrenci gençlerinin katılımıyla cezaevlerine dönük saldırıları protesto eden ve zindanlardaki direnişi destekleyen bir açlık grevi gerçekleştirildi. Bu açlık grevi yine bir basın açıklamasıyla bitirildi. Basın açıklaması sırasında "Zindanlar Boşalsın, Tutsaklara Özgürlük!" sloganı atıldı.

SY Kızıl Bayrak / Zonguldak

Üretimin Esnek, Sömürünün Katı Biçimi... "Esnek Çalışma" Saldırısı!

1950'lerde belli bir büyüme gösteren kapitalist ekonomi 1970'lerin başında tıkanarak yapısal bir bunalıma girdi. Sermaye birikimi ve pazarsorunularında kendini ortaya koyan bu bunalım, '90'lı yıllarda emperyalist dünyanın iktisadi temellerinde çatırdamalara yol açan bir düzeye erişti. Geleneksel saldırı politikalar krizi hafifletemeyen uluslararası sermaye, son dönemde yeni yol ve yöntemlerle bunalımdan çıkış yolları aramaktadır. Söz konusu yöntemlerin başında gelen ve hiç kuşkusuz en yaygın olarak başvurulan yöntem "esnek çalışma" adı verilen yeni saldırı politikasıdır. Bir bütün olarak üretim sürecini ve onun organizasyonunu kapsayan bu politika, herşeyden önce, toplumsal ve iktisadi alandaki bir dizi "katılıkların esnetilmesi" anlamına gelmektedir. Amaçlanan tam istihdamın, güçlü sendikaların ve sosyal harcamaların kaldırılmasıdır.

Kriz Nasıl Aşılacak?

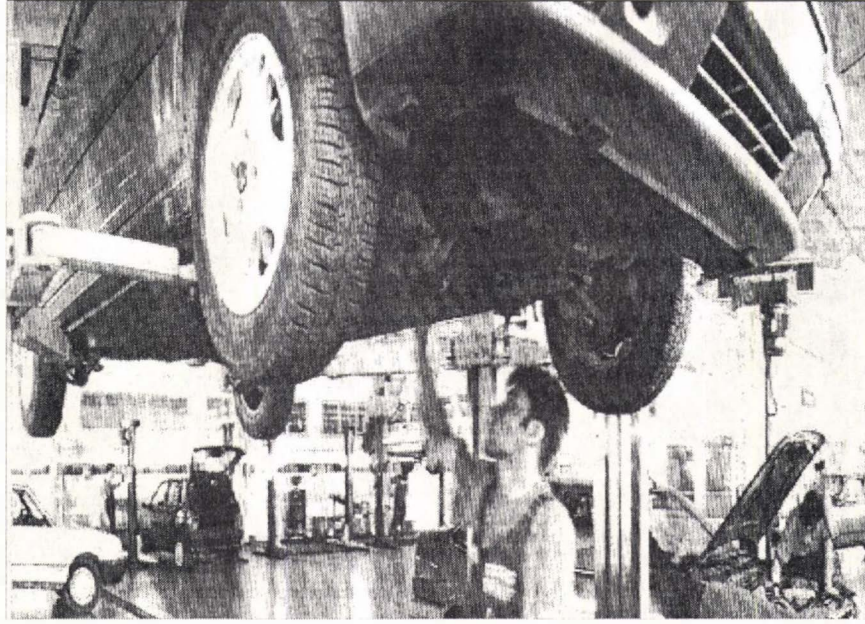
Kapitalizmin derinleşen kriz koşulları, iş güvencesi, işçi alımı ve çıkarımı üzerinde sendika kontrolü, TİS vb. sınıfın uzun mücadeleler sonucu elde ettiği kazanımları sermaye açısından giderek daha çekilmez kılmıştır. Öylesine ki, bant sistemine dayanan taylorist iş organizasyonunda ciddi değişikliklere gidilmesi zorunlu hale gelmiştir.

Taylorist sistemde üretim hareket eden bir bantta sürekli kılınmaktadır. Parça işler için ise, özel amaçlı makineler kullanılmaktadır. Bu makinelerin çoğu, üretilen malın tipine ve modeline göre özel olarak tasarlanmış olduğu için, bir modelden ya da ürün tipinden diğerine geçiş hem çok güç hem de o oranda masraflıdır. Özel amaçlı makinelerin kullanımından doğan büyük maliyet, kapitalistleri büyük ölçekli mal üretmeye itmiştir. Bir yandan ürünlerin ve üretim sürecindeki parça işlerin standartlaştırılmasını sağlayan bu yöntem, diğer yandan, üretimin kesintisizce sürdüğü ölçüde büyük hacimlerde stokların oluşmasına neden olmuştur.

Taylor'un teorisine göre, emek süreci işçinin bilgisine ve becerisine bağlı olmadan sürdürülmelidir. Üretimin bağımsız ve aksamadan gerçekleşmesi için, işçinin zihinsel faaliyetleri bu sürece dahil edilmez. İşçinin elinden tüm bilgi ve becerisi (zanaati) alınır. İşçi giderek vasıfsızlaştırılarak, sıradanlaştırılır ve homojen bir emek gücü haline getirilir.

Ne var ki bu yöntem olumsuz sonuçlarını da üretmiştir. Süreç içerisinde işçi doğal olarak yaptığı işe yabancılaşır. Yabancılaşma arttıkça üretimin verimliliği düşer. Hızlı ve kaliteli üretimde yavaşlama olur. Sonuç olarak kapitalistlerin kâr oranı düşer. Diğer yandan işçilerin ortak mekanı ve kollektif üretimi sınıf bilincini de geliştirmekte, birleşik ve güçlü bir mücadelenin koşullarını oluşturmaktadır.

İşte tam bu noktada, iş gücünü her alanda kontrol altına alan yeni bir modele duyulan ihtiyaç kendini sermayeye dayatmıştır. İşletme içi "katı" işbölümü

ve tezgahbaşı üretime dayanan taylorist üretim, piyasanın talep ettiği standart olmayan malları ve yine kütleli olmayan siparişleri karşılamanın önünde engel teşkil ediyordu. Buna bir de sendikaların, vasıflı-vasıfsız işçi ayrımı yapmadan, tek tip ücrette ısrar etme politikaları eklenince, bir "esnek çalışma" modeli giderek daha yakıcı hale geliyordu.

Esnek üretim modelinin hangi alanlarda ve hangi biçimler altında öncelikli olarak devreye sokulacağı, sözkonusu sanayi dalındaki teknolojik ilerleme, siyasal güçler dengesi, emek-sermaye çatışmasının şiddeti ve işçi sınıfının mücadele gelenekleri göz önünde bulundurularak saptandı.

Kapitalist Üretim Sürecinde Yeniden Yapılanma

Üretim sürecinin yeniden yapılandırılması ihtiyacı, elektronik teknolojisinin uzun süren bir gelişme sürecinin sonunda ve ürünlerini vermeye başladığı bir dönemle çakıştı. Böylece büyük hacimde standart malların ya da aynı modellerin üretimi yerine, sık sık model değiştirmek olanaklı hale geldi. Yeni talep yaratma çabaları ile birlikte ise uluslararası pazarın rekabet koşulları da değişti. Önceki dönemde uluslararası rekabette başarı, büyük ölçeklerde ucuz ve standart mal üretmekle elde edilirdi. Oysa gelinen aşamada başarı, sayıların yansıması, yaratıcılığa, değişen talep koşullarına hızla cevap verme yeteneğine ve mal çeşitlenmesine bağlı hale gelmiştir.

Kapitalist ekonomideki bu son gelişmeler, taylorist iş örgütlenmesinin geçerli olduğu fordist üretiminin özellikleri ve yeni ortaya çıkan esnek üretim örgütlenmesinin yapısı üzerine geniş tartışmalar başlattı. Burjuva ekonomist ve ideologları tartışmayı; krizi fordist üretim sisteminin krizi olarak açıklama noktasında bağladılar. Fordizm'in krizi ve sistemin yeniden yapılandırılması kısaca şöyle analiz edildi: 1970'lerde görülen üretim fazlası, ürün kalitesi daha fazla önem vermeyi gerektirdi. Bu da tüketim mallarındaki normların değişmesine neden oldu. Üretimin

uluslararasılaşması ile birlikte, dünya pazarına üretim yapmak kendi içinde büyük belirsizlikler taşımaya başladı. Kapitalist rekabetin anarşik karakteri giderek şiddetlendi. Bu ise bir çok sermaye sahibini iflasa götürdü. Kriz koşullarında uygulanan esnek çalışma organizasyonlarının çeşitli biçimleri sermayenin krizini hafifletmekte belli bir başarı sağladı.

Temelde uygulanan iki yeni üretim sistemi var: 1. Esnek uzmanlık (temelinde küçük işletmecilik vardır) 2. Yalın üretim (üretim sürecinin, hantallık yaratan gereksiz öğelerden arındırılması anlamına gelmektedir).

Esnek Üretim

Esnek uzmanlık modeli içerisinde küçük işletmecilik özel bir yer tutmaktadır. Hem birbiriyle rekabet eden, hemde uzmanlık ve üretim bilgisi alışverişi çerçevesinde işbirliğine giden küçük ve orta boy işletmelerin oluşturduğu esnek uzmanlık modellerinin çeşitli örnekleri: İtalya, Almanya, Türkiye, G. Kore, Brezilya'da uygulanmaktadır. Bu yeni tür organizasyon, vasıflı işçilerle işbirliği halinde genel amaçlı tezgahlarda çok çeşitli mal üretebilme temeline oturmaktadır. Öğrenme ve bilgiyi yeni teknolojilere uyarlayabilme, gelişen teknolojik yenilikleri hızla adapte edebilme ve yeni teknolojiler yaratılabilme bu küçük işletmelerin ortak özelliğidir.

İlk uygulama dönemlerinde daha ilkel ve büyük şirketlere bağımlı olan bu işletmeler, zamanla son teknolojileri çok amaçlı bir şekilde kullanmakta ustalaştı. Birbirleriyle işbirliğine giderek değişik mallar, modeller üretip emperyalist pazara ihraç eden ve böylece sürekli değişen talebe kendini uyarlayabilen bir sanayi oluştu. Esnek uzmanlık modeliyle, tasarımın ve uygulamanın belli ölçüde iç içe geçmesi, çok sayıda beceri isteyen işlerin vasıflı ve zanatkaar işçiler tarafından yapılabilir hale gelmesini sağlamıştır.

Sosyal güvenliği olmayan işçilerin bu küçük işyerlerinde kolayca işe alınıp, çıkarılması, piyasanın talep dalgalanmalarına karşı "esneklik" adı altında

uygulanmaktadır. Böylece pek çok işçi, emperyalist pazar ekonomisinin anarşik yapısına karşı savunmasız bırakılmakta, bu da çalışma koşullarını büyük ölçüde etkilemektedir. Çeşitli üretim aşamalarının taşeron şirketlere dağıtılması ve işçilerin bu küçük işletmelerde dağınık ve örgütsüz tarzda çalıştırılması, onları birlikte hareket etme, örgütlenme ve ortak mücadele etme koşullarından fiilen mahrum bırakılmaktadır.

Esneklik Düzeyleri

Sayısal esneklik:

İşçilerin işe alınıp çıkarılmasının işveren tarafından tayin edilmesidir. Genellikle sendikaların gücünü kırmak, dayanışma grevlerini yasaklamak ve iş güvencesini ortadan kaldırmak için sayısal esneklik yöntemine başvurulur. Bu yöntem sermaye sahiplerine geniş bir "serbestlik" alanı tanıır. Sayısal esneklik 3 ana alanda uygulanmaktadır:

1. Üretimde yoğunlaşma: İşçinin belirli bir iş süresinde daha fazla üretmesi, yani daha fazla çalıştırılmasıdır. Böylece başka işçilerin "boşa çıkarılması" ve işten atılması için zemin yaratılmaktadır. Çalışma koşulları iyileştirilmeden, fabrika içi işbölümü yeniden organize edilmeden uygulamaya sokulan bu yöntemde amaç işçinin daha fazla üretmesiyle sınırlıdır. Bu yöntem daha çok deri, ayakkabı, dokuma, giyecek gibi geleneksel sanayi dallarında, küçük işletmelerde uygulanmaktadır.

2. Yatırım ve teknik değişim: Kriz koşullarında yoğunlaşma yöntemine daha fazla başvurulurken, büyüme kaydedilen kimi sanayi dallarında teknik değişime ve yatırımlara gidilmektedir. Bu uygulama da daha çok işi daha az işçiyle yapmayı hedeflemektedir ve tensikatların yolunu açmaktadır. Saldırı genellikle, bir bölüm işçi çalışırken, diğerlerinin "boş yattığı", "asalaklaştığı" gibi bir çarpıtma kampanyasıyla birlikte uygulanmaktadır.

3. Rasyonelleştirme: Eksik yatırım yapılarak iş kaybı yaratılır. Rasyonelleştirme sermayenin kârlılığı düşen üretim alanından ya da bir fabrikanın bir parçasından kopması ile de belirlenir. Örneğin, Toyota'da rasyonel iş modeli uygulaması, robotlaşmayla birlikte ve stokların sıfıra yaklaştığı bir zamanda uygulamaya konulmuştur. Toyota'da rasyonel iş modeli geleneksel olarak uygulanan bant sisteminin hızlandırılması yöntemiyle birlikte devreye sokulmuştur. Söz konusu uygulama kapitalist ülkelerde model olarak alınmıştır. Örneğin; Kanvan sistemi. İşçiler vardiya sırasında yaptıkları ve bir sonraki vardiyada yapılması gereken işin miktarını, cinsini vs. çalışan bantın yanındaki bir tabelaya yazıyor. Böylece vardiya değişiminde işçilerin birbirleriyle konuşması ve bundan doğan zaman kaybı önlenmiş oluyor. Ayrıca, işçilerin birbirlerine karşı zamanı denetlemesiyle aralarındaki rekabet

de körüklenmektedir. Bu yöntem oto-kontrol sistemi olarak da adlandırılıyor.

Sayısal esneklik kapitalist işletmelerde çoğunlukla işçi çıkarma şeklinde uygulanırken, işsizliğin kol gezdiği Türkiye'de aynı uygulamayla emek gücünün maliyeti düşürülüp, ucuz işgücü cenneti yaratılmaya çalışılıyor. Kapitalist sistemin belirsizliklerle dolu, anarşik düzenine göre ayarlanan işçi alımı ve çıkarımı, işçilere "esneklik" olarak lanse ediliyor. İşveren işçiyi çıkarırken, tekrar işe alınabileceği varsayımını bir "serbestlik" olarak gösteriyor.

Bu modelde işçilerin üretim süreçlerine zamansal, idari ve vasıfsal katılımı, işverenin kâr hırsı, maliyet kaygıları tarafından belirlenmektedir. Sayısal esneklik sermaye sınıfının kârını sınırsızca arttırma olanağı vermektedir. Geçici işçilik ve part time çalışma uygulamaları ise maliyeti düşürme imkanı vermektedir.

İşlevsel Eneklilik:

Bu uygulama sermayeye işçinin yaptığı işi, değişen üretim yükümlülüklerine göre değiştirilmesi "serbestliğini" tanıtır.

Esnek firma modelinin kuramcısı Atkinson, işçilerin birbirlerinin işlerini devralacak vasıf gruplarına bölünmelerini ve böylece iş sınırlarının erimesini öngörmektedir. Atkinson, gelişkin teknolojiye sahip firmaların artık fiyata değil, kaliteye duyarlı hale geldiklerine ilişkin bir genelleme yaparak, ürün çeşitlenmesi, esnek iş tanımları, kalite üretim mühendisliği, "sıfır defolu" üretim ve kalite kontrol hedeflerine yönelmesi gerektiğini savunuyor. Atkinson'un işlevsel esneklik ve vasıfların çeşitlendirilmesi arasında kurduğu ilişkinin çeşitli biçimleri:

1. Yatay iş hareketliliği: Değişik ustalara sahip, birbirlerine yakın tarz ve statüde çalışan işçi gruplarının arasında işçilerin gidip gelebilmesi anlamına geliyor. Üretimin ihtiyaçlarına göre işçilerin başka bir bölüme kaydırılması bu kapsama giriyor.

2. Gruplar arası yatay esneklik: Birbirlerine yakın bir gelişkinlik düzeyine sahip vasıflı işçi gruplarının, temel vasıflarını koruyarak, ihtiyaç olduğu zaman diğer grubun işini yapması, onun yerine geçmesi anlamına geliyor. Örneğin, delme uzmanı bir işçi grubunun tesfiyede eğitilmiş diğer bir grupla birlikte torna tesfiye işi için ortak çalışması bu bağlamda değerlendirilebilir.

3. Yatay grup bütünleşmesi: Benzeri vasıflara sahip ve aralarında fazla ücret farkı olmayan bant işçileri ile bakım ve hammadde işleme ekiplerinin birbirlerinin işini yaparak tek bir grup haline gelmesi.

4. Yatay işlevsel bütünleşme: Genel anlamda üretim hattı içindeki vasıf ve yetenek farklılıklarının giderilmesi demektir. Eğitim yükünden ve harcamasından kurtulmak isteyen işveren, vasıflı işçileri geçici olarak basit işlere kaydırır. Böylece işçiler kendiliğinden birbirlerini eğitir. Aynı zamanda bu yolla kademeler arasındaki prim farklılıkları, üst kademelere geçişlerin getirdiği maliyet artışları da önlenmiş olur.

5. Dikey işlevsel bütünleşme: Planlama ve üretim işlerini üstlenen işçi gruplarının, işçiler arasındaki vasıf farklılıkları gözetilmeksizin tek bir takım içinde yer almalarıdır. Bu organizasyonda vasıfsız işçilerin kendilerini geliştirmesi, vasıflı hale gel-

mesi koşulları yoktur, ancak işçilerin birbirlerinin eksiklerini tamamlamasıyla verim artırılmaktadır.

6. Kalite Kontrol: Genel olarak imalat ile gözetim/düzeltilme/kalite kontrol faaliyetlerinin aynı işçiler tarafından yapılmasıdır. Kalite Kontrol Çemberleri çok sık uygulanan, tam bir emek sömürsü organizasyonudur.

7. Bütünleşmiş takım çalışması: İşlevsel esnekliğin, işletme içinde bir ekip ruhu ve bağlılığı yaratarak, işçilere sözde işyerinin sahibi olduğu duygusu verilerek hayata geçirilmesidir. Hedef, işçinin belirli bir zanaatsal mahareti, yeteneği, iş-

bölümü veya vasıfla özdeşleşmesini önleyip, üretim sürecine ilişkin "kollektif" yükümlülüklerle özdeşleşmesini sağlamaktır.

Ücret esnekliği:

Ücretin asgari bir geçim düzeyine göre değil, piyasa dalgalanmalarına ve işletmenin rekabet etmeye yeteneğine göre düzenlenmesidir.

Ücret esnekliği, ücretli işgöğütlenmesi ile bireysel performans arasında dolaysız bir bağ kurar. Bu uygulamayla sendika ve sosyal haklar işçi için geçersiz kılınırken, alacağı "ödül" ya da ücret fabrikanın başarısına bağlanır. Ücret kollektif pazarlığa ve üretimden gelen

kollektif gücün dayatmasına değil, fabrikanın başarısı için sağlanan bireysel performansa bağlı olarak saptanır. Bu yöntem, kimi zaman sendikanın onayı, kimi zaman da kapsam dışı sözleşmeli personel uygulamasıyla toplu iş sözleşmesi sürecinin tümünden tasfiye edilmesini amaçlamaktadır.

Çalışma süresi esnekliği:

Sekiz saatlik iş günü hakkına ve vardiya düzenine bir saldırıdır. 40 saatlik iş haftası, gece çalışmasının zorunlu hale getirilmesi, fazla mesainin ücrete tabi kılınmasına yönelik TİS'lerden doğan bazı hakların gaspedilmesi gibi uygulamalar kapitalistlere işçilerin tüm çalışma zamanlarına müdahale etme olanağı tanımaktadır. Bu saldırıyla işçiler, istenen zamanda ve istenilen fiyatla kiralanabilir bir meta haline getirilmektedir. Çalışma süresinin esnekleştirilmesi, çalışma programlarının işletme-işçi arasındaki "özel" bir anlaşmayla yapılmasını öngörüyor. Burada geçerli olan işçilerin toplumsal yaşam ihtiyaçları, istekleri ve iradeleri değil, meta üretimin temposudur.

İşçinin çalışacağı sürenin sermaye tarafından belirlenmesi sadece, can ve kan bedelli şanlı mücadeleler sonucu kazanılmış olan 8 saatlik iş gününe bir saldırı değildir. Aynı zamanda, işçinin isteği dışında, sermayenin ihtiyacı kadar ve fazla mesai ücreti almadan çalıştırılması, işçinin toplumsal yapısına indirilen ağır bir darbedir de. Belçika'da zamansal esneklik yöntemini uygulayan Philips ve Caterpillar işletmelerinde çalışan işçilerin %60'ında uyku bozukluğu, %22'sinde uyuşturucu kullanımı artışı, %35'inde sindirim sistemi bozukluğu, %25'inde kronik baş ağrısı, %59'unda cinsel yaşamda duyarsızlaşma saptanmıştır.

Geçici işçilik:

Esnek üretimin bir biçimi olan geçici işçiliğin yoğunlaştığı alanlar eğitim, sağlık, sosyal hizmetler ve inşaat sanayileridir. Geçici işçiler, işverenler tarafından uzun süreli istihdamdan önce izlenmek, denenmek için kullanılmaktadır. Bu da işçilerin, işverenin ihtiyaçlarını karşılamak için daha çok çalışmaları ve gerilim içine girmelerine neden oluyor. Geçici işçilerin sosyal hakları ve işten çıkarma koşulları işveren açısından daha az kısıtlayıcı olduğu için sayısal esneklik yaygın olarak uygulanıyor.

Esnek emek kontrolü:

Bu modeli uygulayan işletmeler, üretim sürecini esnek uygulamalarla zenginleştirmekte, ancak esnek üretimi standart bir işletme modeli olarak almamaktadır. Bu firmalara "maço" ya da "rambo" adı veriliyor. Maço işletmeler işçilere doğrudan sayısal ve işlevsel esnekliği dayatıyor. Daha çok küçük işletmelerde ve sendikasızaştırmanın hız kazandığı orta ve büyük işletmelerde uygulanıyor. Grup halinde işten çıkarmalara buralarda sıkça rastlanıyor.

Yalın Üretim ve En Geniş Uygulama Biçimi Olarak Kalite Kontrol Çemberleri

Yalın üretim II. Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan sonra Japonya'nın sosyo-ekonomik koşulları içinde şekillenmiştir. Bu süreçte Japonya'da üretim ve kaliteyi arttırmak için Japon Bilim Adamları ve Mühendisleri Birliği (JUSE) kuruldu. Yapılan araştırmalar sonucu, yalın üretim

Türkiye'de Esnek Saldırı Uygulamalarından Örnekler

Kalite Kontrol Çemberleri'nin Türkiye'deki Uygulaması

Japonya kökenli olan Kalite Kontrol Çemberleri'nin göreceli de olsa Japonya'nın ekonomik sorunlarına çözüm getirmiş olması, Batı ülkelerinde gittikçe artan bir tarzda ve değişik biçimlerde uygulmaya sokulmasına neden oldu.

KKÇ Türkiye'de de değişik biçimlerde ve farklı adlar altında bir çok büyük fabrikada, işletmede uygulanıyor. İlk defa Türkiye Şişe-Cam fabrikalarında denenmiş KKÇ kısa sürede Koç, Sabancı ve diğer tekelde de yaygınlaştı. Kalite çemberlerini ilk başlatan bazı işyerleri: Türkiye Şişe ve Cam fabrikaları, Arçelik, Beko, Tofaş, Türk Traktör, Asil Çelik, Demir Döküm, Efes Pilsen, Ülker, Petkim ve Sümerbank'tır.

Kalite çemberlerini uygulayan tekelde bu çemberler 3'den 15'e varan işçiyi kapsayıp, çember, yürütme (yönetim) kurulu, rehber (program koordinatörü), çember lideri ve üyelerden oluşmaktadır. KKÇ işverenin sıkı kontrolü altında 15 günde 1 veya 2 saat toplanmaktadır. Sermayedarlar

çemberlere katılan bir avuç işçiyi kendine yaklaştırırken, onları sözde vaatlerle diğer sınıf kardeşlerinden yalıtmayı, aralarında rekabeti körüklemeyi amaçlamaktadır. Bir ideolojik saldırı aracı olan çemberler, aynı zamanda liderlik seçimi vb. uygulamalarla sendikaları işlevsiz göstermeyi ve tasfiye etmeyi amaçlamaktadır. Tekellerin yayınladıkları, KKÇ'yi tanıtan broşürler, bu modeli işçilerin iyiliği için geliştirilen bir uygulama olarak ele almaktadır. Demagojik söylemlerle işçiler çemberlere katılmaları için ikna edilmeye çalışılmaktadır. Katılım arttıkça işyerinde emek aleyhine yapılan değişiklikler, işçilerin çıkar ve inisiyatifi yansıtmıyormuş izlenimini doğurmaktadır. Uygulama sonuç vermeye başladığında: 1) İşe devamsızlık hızında azalma 2) İş değiştirme hızında azalma 3) Grev sayılarında düşüş gözleniyor. Son aşamada da üretim maliyetlerinde düşüş ve üretkenlik artışı sağlanıyor.

Türkiye'de Japon modeli sendikacılık uygulaması: Amerikan sendikacılığın alternatifi mi?

Türk-İş, Amerikan sendikacılığının etkisinde, ABD emperyalizminin AFLCIO'dan CIA'ya dek bir dizi kurumu ile işbirliği içinde kurulmuştur. Emek düşmanlığı ile bilinen bu sendikacılığın misyonuna uygun olarak, Türk-İş de uzun yıllar Türkiye işçi sınıfının mücadelesini baltalayan, grev yapmayan, yasalara saygılı bir sendikacılık örneği sunmuştur. Ne var ki sistemin derinleşen krizine paralel olarak işçi sınıfında mücadele isteğinin giderek yükselmesi Türk-İş'i zor durumda bırakmıştır. Sendika bürokrasisi gelişmekte olan sınıf mücadelesini istediği gibi sınırlandırmaz olmuştur.

Diğer yandan ise, özellikle '80'den sonra, Türkiye'nin uluslararası kapitalist pazara bağlılığı güçlenmiş, Japon sermayesinin ise Türkiye'ye yaptığı ihracatta artış olmuştur. Japon sermayesiyle ortaklık yapan tekelde KKÇ

uygulamaya sokulmuştur. Tüm bu gelişmeler Türk-İş'i yakından etkilemiş, Japon sendikacılığı modeline karşı bir ilgi ve yakınlık doğurmuştur.

Türk-İş Başkanı B. Meral esnek çalışmaya ilişkin görüşlerini geçtiğimiz dönemde tekrar ortaya koydu. Meral, Türk-İş'in, değişen dünyaya paralel olarak Türkiye'de sendikal anlayışların da değişmesi gerektiği düşüncesiyle programını sürekli gözden geçirdiğini, çağdaş işçi-işveren ilişkilerinin Türkiye'nin "güçlü geleceğinin" yaratılmasında önemli katkılarda bulunacağını, esnek üretimin bir biçimi olan kısmi süreli çalışma modelinin kabul edilebileceğini açıkladı.

Tescilli bir sermaye uşağı olan B. Meral bu sözlerle burjuvaziye olan bağlılığını perçinlerken, işçi sınıfına da bundan sonra "esnek çalışma" ve "Japon Modeli Sendikacılığın" daha yaygın biçimlerde uygulanacağı mesajını veriyordu.

Sendikalar ve Sın

modeli ve onun temel uygulama biçimlerinden biri olan Kalite Kontrol Çemberleri (KKÇ) oluşturuldu. Üretim küçük kümeler halinde gerçekleştirildiği bu model, uzun yıllar boyunca, üretimde israfı önlemek, hatasız üretimi gerçekleştirmek, işçilerin kapasitelerini, üretim deneyimlerini, zihinsel potansiyellerini sonuna kadar kullanmak ilkesi ile uygulanmıştır. Japon üretim tekniğinin temel öğeleri "Bütünsel Kalite Kontrolü", "Tam Zamanında Üretim" ve "Kalite Kontrol Çemberleri"dir.

Üretim tam zamanında gerçekleşmesiyle ana ve tampon stoklar kaldırılmıştır. Böylece hem üretim hattında akıcılık sağlanmakta, hem de işçiler yaptıkları üretimin bilincine varabilmektedirler. KKÇ ile ise kalite kontrolünün, Fordizmde olduğu gibi üretimin belirli aşamalarında değil, sürekli olarak yapılması sağlanmaktadır.

Japon Modeli Sendikacılık

Japon modeli sendikacılık, ulusal çapta işkolu sendikacılığı yerine işyeri sendikacılığını esas alan, sınıfı bu açıdan bölmeyi amaçlayan bir sendikacılık anlayışıdır. Türkiye'de "esnek çalışma" modelinin çeşitli biçimlerinin devreye sokulduğu bir çok işletmede Japon modeli sendikacılık sistemi uygulanmaya başlamıştır.

Japon modeli sendikacılıkta, KÇ'lerde yer alan işçiler üretim, kalite, fiyat vb.'den doğrudan sorumlu tutulmaktadır. Sendika işçilerin çıkarlarını savunan bir taraf değildir. Aksine işverenin çıkarları doğrultusunda, işçileri "makul bir ücret" razı eden bir rol oynamaktadır.

Bu model: 1. İşçi ve işveren temsilcilerinin aynı sendikada örgütlenmesini ve işveren temsilcilerinin doğrudan sendika yönetiminde etkin olmalarını esas alıyor. 2. İşçi ve işveren uzlaşmaz iki sınıf olarak değil, aynı çıkarlar etrafında birleşmesi gereken taraflar olarak kabul ediliyor.

Esnek Üretim İşçi Sınıfına Cepheden Bir Saldırıdır

Sermaye, esnek üretimin çeşitli biçimleriyle her şeyden önce sınıf kimliğini törpülemeye, işletmelere özgü kimlikler geliştirmeye çalışmaktadır. İşletme hukuku kimliği, işletme-aile bağıllığı, bazı toplumsal ihtiyaçların patron tarafından karşılanması, işyeri ahlakı, denetim kurulları, temsili konseyler gibi uygulamalarla emek-sermaye çelişkisi gizlenmekte, ortak çıkarlar etrafında toplanmış aile görüntüsü yaratılmaktadır. Esnek üretim modelinin uygulandığı işletmelerde saldırı politikaları genellikle dolaylı yollardan ve işçilerde tepki yaratmayacak tarzda devreye sokularak, sınıfa mücadele geleneği unutturulmak istenmektedir. Sendikalar işlevsizleştirilerek işçi sınıfının örgütlenme ve dayanışma bilinci köreltilmektedir.

Kapitalizmin genel bunalımının bir sonucu ve kapitalist ekonominin yeniden yapılandırılması sürecinin bir parçası olarak ortaya çıkan "esnek üretim" sınıfa çok kapsamlı bir saldırının aracıdır. Bu modelde devletin emek-sermaye savaşındaki rolü değişmemiş ancak müdahale biçimi farklılaşmıştır.

Esnek çalışma en özlü tanımla, işçi sınıfının silahsızlandırılması, sermaye sınıfı tarafından ensinsi yollarla, bedenen veruhentelim alınması ve tam bir köleliğe mahkum edilmesi anlamına gelmektedir.

Sendikal hareket 12 Eylül'den bu yana büyük bir kan kaybı yaşamaktadır. Bu olgu, sermayenin işçi sınıfının temel kazanımlarına yönelik olarak örgütlediği geniş çaplı saldırı karşısında sendikal hareketin aldığı tutumla kopmaz bir bağ içerisindedir. Sendikalar bu saldırı karşısında teslimiyetçi ve yer yer ihanetçi bir tutum izlediler. Kararlı, caydırıcı ve tutarlı bir direniş çizgisi ortaya koyamadılar.

Sendikalar cephesinde, işçi sınıfına yönelen geniş kapsamlı saldırılar karşısında bugün de tam bir aymazlık hüküm sürmektedir. Sendika bürokrasisi adeta sermaye sınıfına hizmet ve işçi sınıfına ihanet için çalışmaktadır. Düzen, başta özelleştirmeler ve düşük ücret politikası olmak üzere, temel saldırı politikalarında sendika ağalarının ipini bağlamış durumdadır. Sermayenin saldırılarını perdelemek ve emekçi sınıfları sersemletip direncini kırmak işlevi gören "fedakarlık", "sosyal barış", "uzlaşma" gibi demagojik argümanların sendika bürokratlarının diline iyice yerleşmiş olması, bunu açıkça ortaya koymaktadır.

Biçimsel demagojik muhalefetleri bir yana bırakılırsa, TÜRK-İŞ, HAK-İŞ ve DİSK Konfederasyonlarının özelleştirmeler karşısında cepheden bir tutumları söz konusu değildir. Aksine, özelleştirmenin özüne karşı çıkmadıkları gibi, biçimi konusunda sermayeye akıl danışmanlığında dahi bulunmaktadırlar. "Biz şu tür özelleştirmeden yanayız", "özelleştirilsin, ama sendikalar, işçilere satılsın" türü sersemletici açıklamaları, işçi sınıfının bu kapsamlı saldırı karşısındaki sınıfsal direncini sistemli bir şekilde örselemektedir. Bu tutum özünde ihanettir. Ve işçi sınıfını yüzyüze olduğu saldırılar karşısında ideolojik olarak donanımsız, pratik olarak savunmasız bırakmaktadır.

Sendika bürokrasisinin bu ihanetini, toplu sözleşmelerde, ekonomik-sendikal hak ve özgürlükler mücadelesi alanında da tüm çiplaklığı ile görmek mümkündür. İşverenler toplu sözleşme görüşmesi arifesinde ekonomik kriz ve tensikat korkuluğunu ortaya çıkarmaktadırlar. Sendika bürokratları ise bu politikaları "pirince giderken, evdeki bulgurdan olmayalım", "işten atılmaktansa ekonomik taleplerimizi sınırlamalı, fedakarlığı tercih etmeliyiz" mealinde destek vermektedirler. Sermayenin topyekün saldırısına utanç verici bir tarzda boyun eğmektedirler. Hemen bütün toplu sözleşmelerde aynı mizansen yürürlüğe konmuştur ve başarıyla uygulanmıştır. Enflasyonun çok altında olarak % 30 ile % 60 arasında bağlanan sözleşmeler, reel ücretlerden, yani gerçek alım gücünden bakıldığında, gerçekte sıfır

sözleşmelerdir.

Toplu sözleşmelerdeki bu teslimiyetçi çizginin işçilerin direnme bilincinde ve kavga ruhunda yarattığı örseleyici sonuçlar, toplu sözleşmelerin çok ötesinde bir kapsama sahiptir. Zira sendikaların, sefalet ücreti ve kazanılmış hakların gaspı karşısında, sergiledikleri bu teslimiyetçi tutum, sermayeye, özelleştirmeler gibi daha kapsamlı saldırılar için moral bir üstünlük sağlamaktadır. Tersinden ise işçi sınıfının direnme dinamikleri üzerinde ağır bir basınç oluşturmakta, çözücü bir rol oynamaktadır.

Sermaye işçi sınıfına dizginsiz bir saldırı örgütlerken, sendika bürokrasisinin ipini çeşitli "rüşvetlerle" bağlama yoluna gitmiştir. Burada bu kapsamda, özellikle '95 Nisan'ında sendikalar kanununda yapılan değişikliklere işaret edilmelidir. Bu değişiklikler iki temel noktayı içermektedir. Bunlardan birincisi, sendika yöneticilerine dört dönemden fazla seçilme hakkı tanınmasıdır. İkincisi ise işçi kuruluşlarına nakit varlıklarının % 40'ı oranında iktisadi teşebbüslere yatırım yapma olanağının verilmesidir. Bu oran eski düzenlemede % 20 idi.

Tam da 5 Nisan kararlarıyla aynı döneme denk gelen bu düzenlemelerin amacı, sendika bürokrasisini bir takım imtiyaz ve rüşvetlerle tamamıyla teslim almaktır. Nitekim sendikalar da, bazı istisnalar dışta tutulursa, işçi ve emekçilere karşı örgütlenen bu kapsamlı saldırı sırasında sermayenin koltuk değneği rolünü oynamışlardır.

Sendikaların saldırılar karşısındaki tepkisiz ve teslimiyetçi pozisyonu, dar ekonomik-sendikal alandan dahi sözü edilebilir bir karşı koyuşu örgütleyemeyişi, işçilerin sendikalara karşı güvensizliğini ve tepkisini giderek derinleştirmektedir. Geline aşamada sendikalar, işçiler nezdinde ciddi bir tarzda sorgulanmaktadır. Son dönemde ise özellikle öncü işçilerin sendikal planda hareketlenmelerine, çeşitli muhalefet girişimlerine yönelmelerine tanık olmaktadır.

Bu muhalefet hareketlerini iki temel eğilimde toplamak mümkündür. Birincisi, şube ve fabrika temsilcilik ağı içerisinde örgütlenen bir sendikal muhalefette ifadesini bulmaktadır. Bu muhalefet, sendika bürokrasisi

üzerinde, saldırılar karşısında harekete geçirci bir basınç oluşturmak amacını taşımaktadır. Yine bu eğilimin temsilcileri, sendikaların yeniden yapılandırılması sorununu, sendika şube yönetiminin, sendika yönetim kurulu üyelerinin, sendika genel başkanlarının vb. değiştirilmesi sorunu olarak görmektedir.

İkinci eğilim ise, sendika ağalarının ihanet ve uzlaşma pozisyonuna karşı bir tepkiden hareketle, mevcut sendikalardan kopmak ve yeni sendikal arayışlar içine girmekte ifadesini bulmaktadır.

Her iki eğilim de köklü açmazlar barındırmaktadır. Açmaz çözümünün yanlış yerde aranmasındadır. Öyle ki, ideolojik olarak burjuva- ve sosyal-reformizmde, pratikte ise uzlaşma ve teslimiyette ifadesini bulan sendikal anlayış sorgulanmadan, uzlaşan ve ihanet eden sendikaların/sendikal bürokrasisinin sorgulanması herhangi bir çözüm üretmeyecektir. Sorun sendikaların tepesine çöreklenmiş sendika ağalarından çok daha köklü bir yapıya sahiptir. Sorunun kökleri sendikal harekete ve örgütlenmeye yön veren anlayışlarda yatmaktadır.

Sendikalar işçilerin öz örgütleridir. Sermayenin saldırılarına karşı işçi sınıfının birleşme, örgütlenme ve mücadele merkezleridir. Sanayi proletaryasının iktisadi mücadelelerinin ihtiyaçları üzerinden doğan sendikalar, sermayeye karşı çetin mücadeleler içinde yaratılmış ve yine büyük bedeller pahasına mevziler kazanmıştır. Sendikaların bu özellikleri ve işçileri mücadele içinde birleştirici yapısı, sermayeyi sendikaları etkisizleştirmek için çeşitli yöntemlere itmiştir. Sermaye bir yandan zor yoluyla işçi hareketini bastırmak, onun öncü unsurlarını ve örgütlenme merkezlerini ezmek

İf Sendikacılığı Üzerine

yoluna giderken, bir yandan da ehliileştirmek suretiyle etkisizleştirme politikasını izlemiştir.

Ve tam da bu nedenle, gelinen aşamada sendika bürokratlarının teslimiyet ve ihanetten başka bir şey üretmemesine bakıp sendikalardan kopma tutumuna girmek, sonuçta sermayenin amaçlarına hizmet eder. İşçilerin yarattığı öz örgütlülüklerini terketmeleri gerçekte sermayenin istediği bir gelişmedir. Sendikalar işçilerindir. Eğer sermaye sendika bürokratları aracılığıyla sendikaları içerden kuşattıysa, görev bu kuşatmayı kırıp parçalamaktır.

Sendikaların, sermayenin icazeti altında izledikleri teslimiyetçi politikalara karşı mücadeleyi tek tek sendika bürokratlarına karşı mücadeleye indirgemek siğ bir yaklaşımdır. Zira sorunun ne gerçek kaynaklarına inilmesine, ne de gerçek bir çözüme kavuşturulmasına imkan tanımaktadır. İşçiler sendikaları yeniden yapılandırmak, sermayenin saldırılarına karşı gerçek birer mücadele ve örgütlenme merkezleri haline getirmek istiyorlarsa, meseleyi artık doğru ele almak durumundadırlar. Sendika bürokratlarının ihanetine yaşam alanı tanıyan, ona çanak tutan sendikal mücadele anlayışları ve bu anlayışların şekil verdiği örgütlenme yapısı ve işleyiş tarzıdır. Asıl sorgulanması gereken de budur. Sineklerin ürettiği bataklıkta bertaraf etmeden sineklere açılan savaşın sonucu gelmez bir uğraş olacağı bilinciyle hareket edilmelidir.

Sorununun çözücü halkası, reformist-ekonomist sendikal çizgiye karşı devrimci sendikal çizgiyi egemen kılmaktır. Sorun sağlıklı bir sendika yönetimi sorunundan önce devrimci bir sendikal mücadele çizgisi sorunudur. Sendikalar ancak proletaryanın bağımsız politik mücadelesinin bir yan alanı ve devrimci eyleminin bir manivelası haline getirildiğinde, sınıfın gerçek çıkarlarına hizmet edebilir.

Aralarındaki terminolojik farkları bir yana bırakılırsa bugün sendikal hareketi denetim altına alan ve ona yön veren her üç büyük konfederasyonun (TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, DİSK) sendikal mücadele anlayışı özünde aynıdır. Bu konfederasyonlara yön veren sınıf sendikacılığı ilkeleri değil, sarı sendikacılıktır. Özünde bir ve aynı olan sarı sendikal anlayışları, "ücret sendikacılığı", "masabaşı sendikacılığı", "çağdaş sendikacılık" vb. argümanlar ifadedelenmektedir.

Oysa ki, sendikal hareketteki her türlü kastlaşmanın, yozlaşmanın, uzlaşmanın, kısacası sarı sendikacılığın panzehiri, **sınıf sendikacılığıdır**. Sınıf sendikacılığının maddi kuvveti işçi tabanıdır. Sınıfın üretimdeki örgütlü gücüdür. Sınıf sendikacılığının

güvencesi, militan bir çizgide politika alanına çıkmış bir işçi hareketidir. Sınıf sendikacılığının dinamosu, sınıfın temel toplumsal ve politik çıkarlarına önderlik eden bağımsız sınıf örgütlülüğüdür.

Sınıf sendikacılığı, özünü **sınıfa karşı sınıf, düzene karşı devrim, kapitalizme karşı sosyalizm** temel ilkelerinden alır. İşçi hareketinin 150 yıllık tarihine dönüp bakıldığında, işçi sınıfının bütün temel kazanımları ancak bu ilkeler üzerinde yükseltilecek bir mücadele hattı sayesinde yaratılabilmektedir. Örgütsel yapıları ancak bu temel üzerinde pekiştirilip sağlamlaştırılabilmiştir. Örgütsel işleyişte **işçi demokrasisi** ancak bu mücadele ilkeleri yaşama geçirilebildiği ölçüde hayat bulmuştur.

Öyleyse, sendikaların dönüştürülmesi sorunu öncelikle ve esas olarak, her türden sarı reformist-sendikalist anlayışın işçi hareketi üzerindeki egemenliğini ve denetimini **devrimci sınıf sendikacılığı ekseninde** kırıp parçalama sorunudur. Bu ise sınıfın dar sendikal-ekonomik mücadelenin dışına taşan bağımsız politik tavrı ve eylemini geliştirmeden olanaklı değildir.

Öte yandan bu sorun sendikaların bürokratik yönetim tarzını ve işleyişini parçalama sorunundan kopartılamaz. Bu noktada **üretimdeki mücadele dinamiklerine** dayanmayan hiç bir yapılanma köklü bir çözüm oluşturmayacaktır. Tabanın örgütlülüğünü yaratmadan, sınıfın üretimdeki mücadele dinamiklerini harekete geçirmeden, onun enerjisine bir kanal yaratmadan, yönetim alanında yapılan değişiklikler, kendi başına hiç bir sorunu çözmeyecektir. İşyeri örgütlülüğüne dayanan ve şube ile genel merkeze kadar uzanan sağlıklı bir örgütlenme gerekiyor. İşyeri örgütlülüğü temeli üzerinde güçlü bir taban örgütlenmesi başarılmadan, şube vb. kademelerde bir yönetim değişikliğinin hiç bir maddi hükmü olmayacaktır. Bu bakımdan tabanın muhalefetini, inisiyatif ve iradesini harekete geçirici kanalları (işyeri komiteleri, grev komiteleri, dayanışma komiteleri gibi

sınıfın kendiliğinden mücadelesinin bu yaratıcı örneklerini) geliştirmek ve yaygınlaştırmak bugünün acil görevlerindedir. * * *

Profesyonel sendikacılık ve buna bağlı olarak sendikacıların ücreti sorunu bugün işçilerin gündemindeki diğer tartışma konularıdır. Örneğin bazı sendika tabanlarında "amatör" sendikacılık üzerine çalışmalar yapılmaktadır. Yine sendikacı ücretlerinin, ortalama işçi ücretinin üzerinde olmaması noktasında işçi sınıfı içinde kimi girişimler vardır. Bunların en anlamlısı Zonguldak madencileri tarafından gerçekleştirildi. 11 bin imza toplayan maden işçilerinin talebi, sendika yöneticilerinin işçiler kadar maaş almasıdır. Bardağı taşıran, toplu sözleşmeyi % 32 oranında ücret artışıyla bağlayan GMS yönetiminin, Olağan Genel Kurulu'nda kendi ücretlerini % 90 oranında artırmaları olmuştur. Böylesi girişimlerin işçi sınıfının saflarında yaygınlaştırılıp geliştirilmesi, sendika bürokrasisinin beslenme damarlarının kesilmesinde, sağlıklı bir sendikal yapılanmanın örülmesinde önemli bir rol oynayacaktır. * * *

Türkiye işçi sınıfı, tarihinin hiç bir döneminde dolaysız olarak politika sahnesine çıkamamıştır. Türkiye işçi sınıfının temel toplumsal ve politik hedeflere sahip bir başkaldırısı yoktur. Ve bu olgu, işçi hareketinin içinde bulunduğu kısır döngünün arka planını oluşturmaktadır. Proletaryanın barındırdığı mücadele dinamik ve potansiyellerini göstermesi bakımından sınıf mücadelesinin altın sayfalarına gecen 15-16 Haziran direnişi, DGM Direnişi, faşizme karşı ihtar eylemleri gibi eylemler ise, anti-faşist özüne ve toplum katlarında yankı uyandıran sarsıcılığına rağmen, düzeni hedef alan politik bir başkaldırı değil, savunma ve direniş amaçlı çıkışlardır. Yine de işçilerin bu önemli çıkışları, faşizme ve sermayeye karşı yükseltilecek mücadele sayesinde gerçekleştirilebilmiştir. Türkiye işçi hareketinin yakın tarihine, 1974-80 döneminin yükselen ve militanlaşan işçi hareketine

damgasını vuran da bu mücadeleci yaklaşımdır. Bugünkü DİSK'i pelteleştiren, iktidarsızlaştıran, ihanetin çukuruna yuvarlayan olgu, tam da sözkonusu mücadeleci çizginin terkedilmesine dayanmaktadır. Bugünkü DİSK'i, bizzat sermaye ve CIA desteğiyle kurulmuş Türk-İş'ten farksız hale getiren, sermayeye koşulsuz biat anlamına gelen "çağdaş sendikacılık" anlayışıdır.

Tüm temel karar mekanizmalarında sermaye işbirlikçisi sendika bürokratlarının yuvalanmış olduğu bugünkü durumda, sendikaların reformist bir mücadele çizgisi izlemeleri dahi, ancak işçi hareketinin basıncıyla olanaklı olabilmektedir.

Sınıf hareketini ilerleten etkili ve sonuç alıcı bir sendikal mücadele yaratmak, sınıfın politik-devrimci eylemini geliştirme mücadelesinden ayrı düşünülemez. Zira işçi sınıfı politika alanına çıkmadan, temel politik hedeflerinin savaşımını yükseltmeden içinde bulunduğu açmazı asla kıramayacaktır. Ekonomik-sendikal mücadelesini siyasal iktidar kavgasına bağlayamadığı, buradan kalkan bir mücadele ve örgütlenme hattı geliştirmedeği sürece asla bir çıkış yolu bulamayacaktır. Ve bu kavga ise sendikal alandan ve sendikal örgütlülük üzerinden değil, onu da kapsayacak biçimde politik alandan ve politik örgütlülük üzerinden verilebilir.

Bu ise bir kez daha işçi sınıfının halihazırdaki en yakıcı sorunu olan bağımsız sınıf örgütlülüğüne işaret etmektedir. Ve tam da bu nedenle, devrimci sınıf sendikacılığı doğrultusundaki tüm arayışlar komünistlerin ihtilalci sınıf partisinin inşa çabasına bağlanmalıdır. Öncü ve sınıf bilinçli işçiler, herşeyden önce bu çabaya destek vermeli, sınıf devrimcileriyle kaderlerini somut olarak birleştirmelidir.

**Siyasal Gelişmeler
ve
İşçi Hareketi**

Siyasal Teşhir ve Ajitasyon

Siyasal teşhir ve ajitasyon, işçi ve emekçi kitlelerin kendi sınıf çıkarları doğrultusunda aydınlanmalarının en önemli eğitim araçlarından biridir. Sınıfın kendi devrimci ideolojisiyle, kendi devrimci hareketiyle ve önderliğiyle birleşmesi yolunda, devrimci eylem ve fikirler için daha kuvvetli bir müdahale zemini, daha geniş bir etki alanı yaratmanın önünü açar, yönünü gösterir. Kapsamlı, zengin, derin bir siyasi teşhir ve ajitasyon birikimi üzerinde yükselmeyen, onunla birleşmeyen genel bir teorik eğitim ya da politik propaganda çalışması ile kitlelerin politik sınıf bakış açısını kazanabilmesi ve daha ileri kesimlerinin ise öncü komünist savaşçılar haline gelebilmesi mümkün değildir. Siyasal teşhir ve ajitasyon, eğer sadece emek ile sermaye arasındaki kabaca çelişkiler üzerine inşa edilmeye çalışılırsa, bu zemin kendi başına son derece dar, güçsüz ve etkisiz olacaktır. Tüm sınıflar ve katmanlar arasındaki ve sınıfların kendi içindeki ilişkiler, çelişkiler ve bunların ürünü olan siyasal eğilim ve mücadeleler, tüm ezilen, sömürülen ve baskı altında tutulan kesimlerin yaşantıları, sorunları ve talepleri sermaye iktidarının saldırılarının sınıflar mücadelesinin her alandaki sonuçları, siyasal teşhir ve ajitasyonun kapsamı içine girmelidir.

Kadrolarıyla, kurumlarıyla, organlarıyla, mekanizmalarıyla, çevre örgütleriyle, kitle bağlarıyla devrimci bir siyasal örgüt/parti, devrimci sınıf mücadelesi pratiği içinde, devrimci iktidar mücadelesi pratiği içinde, dolayısıyla, bu doğrultuda yürüttüğü **devrimci siyasal faaliyet** içinde şekillenir, kendini bulur. Devrimci siyasal faaliyetin temel ve vazgeçilmez araçları, sınıfın devrimci eylemini yükseltmeyi ve örgütlemeyi hedef alan siyasal propaganda, teşhir ve ajitasyon olduğu içindir ki, partinin inşası süreci içinde bulunan komünist hareketin bu alandaki sorun ve görevleri üzerinde durmak özel bir önem taşımaktadır. Sadece dışa dönük sonuçları açısından değil, aynı zamanda içe dönük sonuçları açısından da bu böyledir. Hareket kendi ideolojik çizgisinin kadrolarını, örgütlerini, ilişkilerini, değerlerini, ancak kendi ideolojik çizgisinin, özüne uygun bir devrimci siyasal sınıf çalışması pratiği içinde şekillendirecek ve pekiştirecektir.

Komünist bir öncü sınıf partisi, kapsam ve içerik açısından dar ya da sınırlı bir devrimci siyasal pratik içinde inşa edilemez. Aynı şekilde, örgüt, etkin bir devrimci siyasal faaliyetin yolunu açmayan bir takım idari çabalarla ileriye doğru çekilemez. EKİM III. Genel Konferansı'nın parti niteliği kazanmak hedefi çerçevesinde altını çizdiği acil görev, etkin bir devrimci siyasal sınıf pratiğinin yolunu açmaktan, bu pratiğin sınıf içinde ve fabrikalarda ilk anlamlı kazanımlarını elde etmekten başka bir şey değildir. Belirtmek belki gereksizdir; siyasal propaganda, ajitasyon ve teşhir faaliyetinin sorun ve görevleri üzerine çalışmamızın söylenecekler, ancak ve ancak, pratik çalışmamızın bugünkü sorun ve görevleri temelinde, partinin

inşası faaliyetinin somut süreçlerine sıkı sıkıya bağlanarak değerlendirildiğinde bir değer taşıyacaktır.

Sınıf içindeki politik çalışmamıza yön veren, ona yol gösteren nedir? Elbette bu, en başta ideolojik çizgimiz, temel programatik görüşlerimiz, güncel politik değerlendirmelerimiz, ve nihayet, bu temel üzerinde beliren döneme ilişkin taktik tutum ve görevlerimizdir. Devrimci bir siyasal sınıf pratiği için, herşeyden önce, propaganda, ajitasyon ve teşhir faaliyetimizi bu zincirleme zemine oturtmak zorundayız. Politik çalışmamızın *etkili* olabilmesi, *ilkeli, kapsamlı ve sistemli* bir tarzda yürütülebilmesi herşeyden önce buna bağlıdır.

Komünistler kitle içinde propaganda ve ajitasyon çalışmasını devrimci politik bir içerik ve temel üzerinde yürütürler. Bu, aynı zamanda, öncü bir pratiğin de temel koşulu ve güvencesidir. Devrimci bir politik içerik ve temel, aynı zamanda, propaganda ve ajitasyon çalışmasında öne çıkartılacak konular, gündemde öne çıkmış konulara yaklaşım tarzı, bu konuların işleniş tarzı, altı çizilecek görevler, vurulacak özel gerilik ve zayıflık alanları vb. hakkında da yol göstericidir. Komünistlerin işçi sınıfı hareketini politikleştirmekten ve devrimciyleştirmekten anladıkları, işçi sınıfının bilincini ve eylemini devrimci iktidar mücadelesi düzeyine çıkartmaktır. Bu en başta sermayenin iktidarına ve onun iktidar aygıtına/devlete karşı sınıf mücadelesi bilincinin ve eyleminin geliştirilmesi, yaygınlaştırılması demektir. Devrimci bir sınıf hareketinin gelişme kıstasları da esas olarak bunlardır.

yonunun Pratik Sorunları

Burjuvazi, emekçi sınıfların elini kolunu bağlamak, kafasını karıştırmak, yolunu şaşırtmak, ayağını çelmelemek, tuzağa düşürmek için profesyonel tarzda çalışıyor. Bu doğrultuda büyük imkanlar seferber ediyor. Genel planda yüzyılları bulan bu çaba sonucunda, işçi ve emekçi kitlelerin bilincinde kendi sınıf çıkarlarına karşı düşünce, değer ve yargılar oluşturulmuştur. İşte siyasal teşhir ve ajitasyon, bilinçteki bu çarpık düşünce, değer ve yargıları kırmada emekçi kitlelere tek kurtuluş yolunun bu düzene ve devlete karşı sosyalizm için devrimci savaşımlı yükseltmekten geçtiğini göstermede ve onları mücadeleye çekmede önemli bir rol oynar. Her renkten burjuva politik etkiyi kırmanın, sınıf kitlelerini devrimci talepler uğruna militan eyleme seferber etmenin, komünistlerin kitleler içindeki politik etkisini yaygınlaştırmanın ve derinleştiğinin temel araçlarından biridir. Siyasal teşhir ve ajitasyon, işçi ve emekçi kitlelerin kendi sınıf çıkarları doğrultusunda aydınlanmalarının en önemli eğitim araçlarından biridir. Sınıfın kendi devrimci ideolojisiyle, kendi devrimci hareketiyle ve önderliğiyle birleşmesi yolunda, devrimci eylem ve fikirler için daha kuvvetli bir müdahale zemini, daha geniş bir etki alanı yaratmanın önünü açar, yönünü gösterir. Kapsamlı, zengin, derin bir siyasal teşhir ve ajitasyon birikimi üzerinde yükselmeyen, onunla birleşmeyen genel bir teorik eğitim ya da politik propaganda çalışması ile kitlelerin politik sınıf bakışı açısından kazanabilmesi ve daha ileri kesimlerinin ise öncü komünist savaşımlar haline gelebilmesi mümkün değildir. Siyasal teşhir ve ajitasyon, eğer sadece emek ile sermaye arasındaki kabaca çelişkiler üzerine inşa edilmeye çalışılırsa, bu zemin kendi başına son derece dar, güçsüz ve etkisiz olacaktır. Tüm sınıflar ve katmanlar arasındaki ve sınıfların kendi içindeki ilişkiler, çelişkiler ve bunların ürünü olan siyasal eğilim ve mücadeleler, tüm ezilen, sömürülen ve baskı altında tutulan kesimlerin yaşantıları, sorunları ve talepleri sermaye iktidarının saldırılarının sınıflar mücadelesinin her alandaki sonuçları, siyasal teşhir ve ajitasyonun kapsamı içine girmelidir. İşçi sınıfının öncü bir siyasal bakışı kazanmasının, devrimci programa yakınlaşmasının temel zemini de budur. İşçi sınıfı ancak bu geniş siyasal sorun ve görevler zemini üzerinde, başta kendini olmak üzere, gerçek dost ve düşmanlarını tanıyabilir, yolunu bulabilir, geçici yol arkadaşları ile gerçek önderlerini ayırdedebilir. İşçi sınıfının çok yönlü siyasal eğitimi gereklidir; çünkü burjuvazi işçi sınıfına her koldan ve her renkten çok yönlü bir siyasal saldırı içindedir. Devrimci proleter sınıf eylemine ancak bu bakış temelinde yol gösterilebilir, önderlik edilebilir.

"Eğer işçiler, hangi sınıfı hedef alıyor olursa olsun, her türlü zorbalık ve baskı, zor ve suistimal olayına tepki göstermeyi, hem de herhangi bir açıdan değil de sosyal-demokrat (komünist) açıdan tepki göstermeyi öğrenmemişlerse, işçi sınıfının bilinci gerçek bir politik bilinç olamaz... Bir işçi, sosyal-demokrat (komünist) olabilmek için, toprak sahibi ve papazın, yüksek memur ve köylünün, öğrenci ve dilencinin ekonomik niteliği ve sosyo-politik çehresi hakkında açık seçik bir düşünceye sahip olmalıdır. onların güçlü ve zayıf yanlarını hedef bilmeli, her sınıf ve katmanın, ardında hencil hedeflerini ve gerçek 'iç yapı' sını gizlediği bütün slogan ve safsataları bilmelidir; hangi kurumların, hangi yasaların şu ya da bu çıkarları dile getirdiğini ve bunu nasıl yaptıklarını anlamalıdır. Ne var ki, bu 'açık seçik düşünce'

hiçbir kitaptan öğrenilemez, belli bir anda çevremizde olup biten, herkesin birbirine anlattığı ya da fısıldadığı, belli olaylarda, belli mahkeme kararlarında vs. ifadesini bulan şeylerin hemen teşhir edilmesi sayesinde edinilebilir. Bu çok yönlü politik teşhirler kitleleri devrimci faaliyete eğitmenin zorunlu ve temel koşuludur... Polisin halka hayvanca davranışı, mezheplerin baskı görmesi, köylülere zulmedilmesi, sansürün amansızlığı, askerlere eziyet edilmesi, en masum kültürel çabaların bastırılması vs. karşısında Rus işçileri neden hâlâ bu kadar az devrimci faaliyet göstermektedir... Kitle hareketinin peşinden ayağımızı sürüyerek geldiğimiz için, bütün bu rezaleterin yeterince geniş, çarpıcı ve hızlı teşhirini örgütlemeyi henüz beceremediğimiz için kendimizi suçlamalıyız... Kitlelerin eyleme çağrılmasına gelince, enerjik bir politik ajitasyon, canlı ve çarpıcı teşhirler mevcut olur olmaz, bu kendiliğinden gerçekleşecektir" (Lenin, Ne Yapmalı?, Bölüm 3)

Politik teşhir gerçeklerin ortaya serilmesi demektir. Çarpıcı olgular, gerçekleri sergilemek açısından sadece işimizi kolaylaştırır. Asıl önemli olan, kitleleri çıplak gözle göremediği ya da çarpık kavradığı egemenlik ilişkilerinin arkasındaki sınıf, iktidar ve düzen mantığını bizzat bu güncel, çarpıcı olgulardan hareketle gösterebilmektir. Etkili teşhir, güncel ya da çarpıcı tarihsel somut (kitleler tarafından bilinen ya da merak uyandıran) olgular ve temel çelişkileri tartışma götürmez bir şekilde dışa vuran bilgiler üzerinden ve sığağı sığağına yürütülür. Sığağı sığağına demek, politik çalışmayı gelişmelere anında müdahale edecek bir hızla kavuşturmak demektir.

Bir komünist, yaşadığı dünyada, ülkede, bölgede sınıfsal, ulusal, mezhepsel çelişkilerin ve çatışmaların ifadesi olan en çarpıcı ve güncel siyasal teşhir malzemelerini bulup çıkartmasını bilmelidir. Bu kimi zaman bir TV ya da gazete haberi, bir gazete makalesi, bir dergi yazısı, çoğu zaman da işçi ve emekçi kitlelerin yaşadığı, tanık olduğu ya da duyduğu, kulaktan kulağa fısıldadığı olaylardır. Bir yerel belediyenin içinde dönen her türlü pislüğün, rüşvetin, adam kayırmanın ve bunların emekçilere faturasının vb. en çarpıcı bilgisini, o belediyede çalışan bir emekçiden alabiliriz. Ulaşılan bu bilgiler, o belediye sınırları içindeki bütün semtlerde politik çalışma içinde kullanılacaktır. Komünistlerin daha etkili bir teşhir faaliyeti örgütleyebilmeleri için dahi, işçi ve emekçi kitlelerle politik bağlarını geliştirmeleri, onların yaşantısı içine bütünüyle girmeleri gerekir. Bunun başarılacağı koşullarda, ne teşhir malzemelerine ulaşılabilir, ne de bu malzeme yerel çalışmada bir silah olarak kullanılabilir.

Yapılan müdahalelerin sonuç alıcı olamamasını kitlelerin geriliği, korkaklığı ya da vefasızlığı üzerinden açıklamaya kalkmak yanlıgıların en büyüğü olur. Kitleler politik bilinç bakımından geridirler ama kara cahil de değildirler. Kitleler devrimci eylem ve örgüt bakımından temkinlidirler, ama güvensiz ve kapalı da değildirler. Etkili bir politik müdahale ile kitleleri sarsabiliyor muyuz, ikna edebiliyor muyuz, onlara güven verebiliyor muyuz? Bunun tarzına, donanımına sahip miyiz? Araçlarını harekete geçirebiliyor muyuz? Yaşam biçimimizi buna uygun örgütleyebiliyor muyuz? Kitleler apolitik değildirler. Bu görüş, hele bugün, sınıf çelişkilerinin derinleştiği, sınıf mücadelesinin keskinleştiği, düzen dışı politikleşme eğilimlerinin geliştiği, kentlerde faşist devlet terörüne karşı emekçi barikatlarının yükseltildiği bir dönemde,

bütünüyle geçersizdir. Bugün, kitleleri apolitik olarak nitelendirmenin bizzat kendisi en apolitik tutumdur. İşçi ve emekçi kitleler kendilerine çıkış yolunu gösterecek devrimci siyasal bilgiye susamışlardır ve onun arayışı içindedirler. Hiç bir düzen partisi ve hiç bir sol grup bu açlığı giderememektedir ve gideremez de. Yeter ki biz siyasal görevlerimizin pratikte hakkını vermeyi bilelim. İşçi ve emekçiler bu müdahaleye mutlaka olumlu yanıt vereceklerdir. Onlar da sorumluluklarını iyi kötü yerine getireceklerdir.

Komünist ajitasyon yüzünü devrimci eyleme dönmüş, düzene karşı öfke ve mücadele isteğini kıskırtan bir isyan kıvılcımı olmak zorundadır. Komünist ajitasyon düştüğü yeri yakar. Düştüğü yeri yakmakla kalmaz, eylem ateşini körükler, devrimci yangını büyütür. Elbette kendi başına ele alındığında, o her zaman somut bir eylem çağrısı değildir. Ama sonuçları itibarıyla, kitleyi devrimci ve militan eyleme doğru iteler. Ajitasyon dışı hoş, içi boş bir coşkulu sözcükler yığını olarak görülemez. Bu tarz ile işçi ve emekçi kitleleri etkilemek ve harekete geçirmek mümkün değildir. Ajitasyonun amacı düzene karşı bilinçsiz bir öfke ve heyecan dalgası yaratmak değildir. Devrimci ajitasyon, yarattığı sonuçlar itibarıyla, müdahale ettiği kesimde öfke, eylem, isyan isteği uyandıracaktır. Ama asıl amacı, öfkeyi bilinçli, eylemi hedefli kılmaktır. Bunu başarabilmek için ajitatorün dünyadaki, ülkedeki, bölgedeki politik gelişmeleri ve müdahale ettiği kesime, alana olduğu kadar, kendi ideolojik çizgisine, politik perspektiflerine asgari temelde bir hakimiyetinin olması gerekir.

Politik teşhir ve ajitasyon konularına gelince. Bunlar burada sayılmayacak kadar çok çeşitlidir. Kitlelerin gündeminde öne çıkan her özgün sorun, her küçük ayrıntı düzene karşı öfkeyi kıskırtmak, isyanı körüklemek ve devrimci eylem yönünde istek yaratmak için bir imkan olarak kullanılmalıdır. Yine de teşhir ve ajitasyonun bazı temel konu ve örneklerini şöyle sıralamak mümkün:

İşçiler, emekçiler, devrimciler üzerindeki faşist devlet terörü ve baskılar, bunların somut ve çarpıcı örnekleri; sözde en büyük düşmanı olarak "terörizmin" hedef alan bu faşist terör devletinin gerçekleştirdiği kitlesel katliamlar, yargısız infazlar, işçi direnişlerine polis ve jandarma saldırıları, gözaltında kaybetmeler, devrimci tutsaklar üzerindeki zulüm vb...

Kürt halkı üzerindeki sömürgeci egemenlik ve bu egemenliğin insanlık dışı zorbalığa dayalı her bir somut örneği; köy yakmalar, gıda ambargoları, zoraki göç ettirmeler, özel tim ve korucuların terörü, kitle katliamları, köylülere işkence ve tecavüzler...

Sermayenin saldırıları ve bunun her alanda yıkıcı sonuçlarının somut ve çarpıcı örnekleri; özelleştirme, sendikasılaştırma, taşeronlaştırma, işsizlik, açlık, küçük çocukların bile okuldan alınıp çalışmaya gönderilmesi, emekçi kadınların para için bedenlerini satması, salgın hastalıkların yaygınlaşması... İş yerlerindeki yoğun sömürü, hakaret ve baskılar. sendika ağalarının nasıl bir ihanet batağı içinde oldukları, gecekondu yıkımları, konut, eğitim, sağlık sorunları...

Sömürgeci savaş ve askerlik sorunu; Türk emekçi gençlerinin sermayenin iğrenç çıkarları için kurbanlık koyun olarak cepheye sürülmesi... Ordu ve polis kurumu; bunların üzerindeki "vatansız" maskesinin fırlatılıp atılması ve bunların emperyalizmin egemenliğini ve sermayenin

iktidarını korumak ve kendi ceplerini doldurmaktan başka bir şey düşünmeyen emekçi halk düşmanı hırsızlar, katiller olduğunu somut örnekler ve olayların perde arkasındaki gerçekler üzerinden sergilemek... *Burjuva adaletin* sadece mülkün, sadece sermayenin temeli ve güvencesi olduğu gerçeğini yasalar, mahkeme süreçleri ve kararları üzerinden burjuva adalet kavramının ve kurumlarının arkasındaki sınıf egemenliğini, bu kurumların çürümüşlüğü somut ve çarpıcı örneklerle göstermek... *Düzen partilerinin* herbirinin gerçek içyüzünün sergilenmesi... *Tekellerin egemenliği* ve bunun emekçi halka faturası... *Mafya, sermaye ve devlet arasındaki içiçe geçmişlik* ve bunun emekçi halka yüklediği ek sömürü ve zulüm faturaları...

Örneğin, telefon etmek için %50 fazla fiyat ödeyerek mafyanın işportadaki adamlarından telefon kartı almak zorunda kalan bir kişi doğal olarak buna karşı bir tepki içindedir. Çünkü kart mafyasının PTT'deki üst düzey devlet bürokratlarıyla işbirliği içinde kartlara el koyduğunu ve bu yüzden bütün postanelere "kart yok" yazılarının asıldığını biliyordur. Ama aynı kişi mafya, devlet ve sermayenin nasıl içiçe geçtiğini, nasıl her alana hakim olduğunu ve emekçilerin kanını nasıl emdiklerini kavrayamıyordu. Çünkü o kişi için, "devlet kutsal bir kurumdur, içinden tek tük çürük unsur çıksa da, yasalar, mahkemeler, hakimler işe el atıp düzeltiyordu ya da demokratik seçimlerle halkın kendi iradesiyle yönetimler değiştirilebiliyordu; sermaye ise her türlü zenginliğin kaynağıdır, devletin çarkları Koç ve Sabancı'nın verdiği vergilerle dönmektedir, onlar olmasa insanlar işsiz ve aç kalır vb. İşte komünist ajitator burada devreye girecek, bu kişinin telefon kartı mafyasına karşı bilinçsiz tepkisinden yola çıkacak, somut olguları, çarpıcı örnekleri kullanacak, perde arkasına ışık tutacaktır. Tüm bunları devrimci fikirleriyle ustaca işleyip kişinin kafasındaki burjuva ve küçük-burjuva yargıları birer birer parçalayarak darmadağın edecek ve bu basit tepki kıvılcımını bütün bir düzene karşı öfke ve isyan ateşine dönüştürecek. Tüm bunları yaparken komünist ajitator aslında bir ya da bir kaç temel fikri vermeye çalışıyordu: "*Bu düzende devlet, sermaye, mafya içiçe geçmiştir ve emekçi halkın kanını emmektedir. eşitsizliklere, haksızlıklara karşı çıkanlar ise devlet terörüyle kana boğulmakta, zorbalıkla bastırılmaya çalışılmaktadır, bu düzen içinde sana, ailene kurtuluş yok, gelecek yok, bu düzeni yıkmak için devrimci savaşa katıl, başka bir çıkış yolun yok*".

Devletin eli kanlı silahlı bir hırsızlar ve katiller şebekesi olduğu gerçeğini yolsuzluklar, teşvikler, yağmalar, iç dalaş ve hesaplaşmalar vb. üzerinden göstermek... Bir yandan *sahte demokrasi ve barış söylemleri* diğer yandan dünya halklarının birbirine düşman edilmesi ve emperyalist çıkarlar için savaşlarda kırıdırılması... *Emperyalist sömürü ve haydutluğun* dünya emekçilerine faturası (açlık, işsizlik, savaşlar)... Her türlü *sınıfsal, ulusal, mezhepsel, cinsel baskı ve eşitsizliğin* somut örnekleri ve bunun sermaye düzeni ve iktidarı ile bağlarının sergilenmesi... *Faşist Türk milliyetçiliğinin* Türkler de dahil Türkiye'deki çeşitli uluslardan emekçi halklara karşı en büyük düşmanlık içinde olduğunu, faşistlerin emperyalistlerin ve sermayenin çanak yalayıcısı satılmış kiralık katiller olduğunu, bunların emperyalizme uşaklık ederek Türk halkına da kefen biçtiklerini sergilemek... *Ulus* kavramı arasında üzeri örtülmeye çalışılan sınıfsal çelişki ve çatışmaları ortaya koymak... *Sömürünün çeşitli mekanizmalarının* (döviz, faiz, bono vurgunları, enflasyon tırpanı, vergiler, kapitalist bütçe planlamaları) nasıl işlediği... *Rüşvet, yolsuzluk, hırsızlık* ile bir avuç asalak sömürücü ve onun eli silahlı devlet aygıtının nasıl emekçilerin kanını emdiği... *Din ve mezhep tacirlerinin* o ilahi maskelerinin arkasındaki sömürücü yüzü sergilemek, din kılıfı ile düzenin hangi pisliklerinin, ahlaksızlıklarının üzerini örtmeye, devamını sağlamaya çalıştıkları... *Burjuva medyanın* sahtekarlıkları, yalanları... *Burjuvazinin ve uşaklarının sefahatları*, ahlaksızlıkları,

Kişilik ve yaşantıda proleterleşmek,
işçilerin dünyasına girebilmek,
onlarla aynı havayı solumak,
içiçe yaşamak, kitlelerle politik
ilişkimizi yaygınlaştırmak ve
derinleştirmek...

Kitle içinde konumlanmak ve
kitlelerle kaynaşmak, dil ve üslup
sorunundan davranış özellikleri
sorununa, güven sorunundan isabetli
özellikler politikalar bilirleyebilme
sorununa kadar bütün temel
sorunların aşılmasında bugün özel bir
önem taşımaktadır.

düşkünlükleri... Ezen ve ezilen sınıflar arasındaki eşitsizliğin çarpıcı göstergeleri, vb., vb...

Örneğin, bölgedeki bir KİT işletmesi satıldı ya da kapatıldı ve bunun sonucunda yüzlerce işçi kapı dışarı edildi. Bölge emekçileri sadece atılan işçilerden ötürü değil, bölge ekonomisinde yaratacağı sorunlardan dolayı da KİT'in tasfiyesine karşı öfke ve tepki içindedirler. Komünist bir ajitator bu duruma nasıl müdahale eder? İşsizlik ve özelleştirme üzerine genel bir konuşma yaparak, bunu "sorunların kaynağı olan kapitalizme karşı, sorunların çözümü olan sosyalizm için mücadele" çağırısı ile tamamlamakla mı yetinecektir? İşten atılan işçiler, dükkanı kapanan küçük esnaf özelleştirmenin kendi yararlarına olmadığını doğal olarak kavrarlar. Ama burjuvazi profesyonelce yürüttüğü propaganda ile, KİT işçilerini, kendi çıkarlarını savunan asalak bir kesim olarak ilan etmiştir ve işçiler de bunun basıncını taşırlar. Komünist ajitator, burada bir kaç temel fikri işleyecektir. KİT'ler neden ve nasıl iflas ettirildi? Kimin çıkarları için özelleştiriliyor? Özelleştirme işçi ve emekçilere orta vadede refah mı getirecek, yoksa yıkımı mı derinleştirecek? KİT'ler özelleştirme altında nasıl yağmalanıyor, bu konuda devlet içinde ve egemenler arasında nasıl bir it dalaşı sürdürülüyor? Özelleştirme saldırısı neden bütün işçi ve emekçileri hedefliyor? Bu saldırıya karşı durulmazsa hangi yıkıcı sonuçları doğuracak? Komünist ajitator bunları anlatmak için zaman harcayamaz. O konusunda, malzemelerine hakim olabildiği, bütünlüğü kafasında önceden kurabildiği ölçüde, yukarıda örneklenen başlıklar altında en çarpıcı örneklerle (olaylar, rakamlar ve bunların perde arkası) işlenmiş kısa ve etkili bir konuşma yapacaktır. Hiçkimse, bir işçi ve emekçinin, hatta bir burjuvanın dahi bu konuyla ilgili bir konuşma karşısında ilgisiz, tepkisiz kalacağını iddia edemez. Herkes kendi sınıf konumu ve çıkarları üzerinden bir tepki gösterecektir. Bu konuşmanın işçi ve emekçiler üzerindeki etkisi, sermaye sınıfına, onun devlet iktidarına ve sermaye düzenine karşı derin bir öfke dalgası ve eylem isteği yönünde olacaktır.

Bunu asgari düzeyde başarabilmek için bir ajitatorün, konuşma ile ilgili metinlerimizi dikkatle incelemesi, bize çok sayıda teşhir ve ajitasyon malzemesi sunan güncel gelişmeleri takip etmesi ve görevlerinin süzgecinden geçirerek işe yarar bilgileri buradan ayıklaması, olayların perde arkası/sınıf mantığı üzerinde kafa yorması, konuşma ile ilgili olarak kitlelerin iyi kötü nabzını tutabilmesi ve en önemlisi de görevlerine tam bir devrimci sorumlulukla sarılabilmesi yeterli olacaktır. Kendi yayınlarımızı düzenli incelemeyen, konuşma ile ilgili güncel gelişmeleri kendi ilgi alanı dışında sıradan ve önemsiz olgular olarak gören, kitle bağları zayıf olduğu için kitlelerin nabzını tutamayan, kitlelerin otobüsteki, çarşıdaki, işyerindeki günlük tartışmalarına ilgi göstermeyen ve müdahale etmeyen bir kadro, doğal olarak bunu başaramayacaktır.

Kitle içindeki propaganda, ajitasyon ve teşhir çalışmasında gözetilmesi gereken noktalar

- En önemli sorun eski, fabrika ve kitle dışı kadro tipini ve çalışma tarzını aşmak noktasında düğümlenmektedir. Bu aşılacağı koşullarda, devrimci siyasal sınıf pratiği üzerine söylenen hiçbir söz hayatta karşılığını bulamayacaktır. Kişilik ve yaşantıda proleterleşmek, işçilerin dünyasına girebilmek, onlarla aynı havayı solumak, içiçe yaşamak, kitlelerle politik ilişkimizi yaygınlaştırmak ve derinleştirmek... Kitle içinde konumlanmak ve kitlelerle kaynaşmak, dil ve üslup sorunundan davranış özellikleri sorununa, güven sorunundan isabetli özgül politikalar bilirleyebilme sorununa kadar bütün temel sorunların aşılmasında bugün özel bir önem taşımaktadır.
- Müdahale ettiğimiz kesimleri sınıfsal, siyasal, kültürel (sınıf kesimi, ulus, mezhep, din, kültür) özellikleriyle tanımak, yakıcı sorunlarını ve taleplerini çok iyi bilmek gerekir.
- Müdahale ettiğimiz kesimi, alanı yada kişiyi somut özellik ve özgüllükleriyle tanımak gerekir. İyi bir propagandacı ya da ajitator, kendisi konuşmaya başlamadan önce çevresini dinler, konuşur. Çevrenin ya da kişinin bilinç düzeyini, siyasi eğilimlerini, buradaki çelişkileri, güçlü ve zayıf olan yönlerini, ruh halini anlar.
- Hangi konular kitlelerin ilgisini çekiyor, hangi olaylar kitlelerin öfkesini özel olarak kabartıyor? Bunun için düzenin merkezi ve profesyonel yönlendirme araçlarını, en başta da burjuva basını izlemek gerekir.
- Genel ve yerel siyasal gelişmeleri ve gündelik hayatı yakından izlemek...
- Burjuva ve sol grupların politik faaliyetini ve bunun hedef kitleler üzerinde yarattığı etkileri, tepkileri izlemek, onların propaganda yol ve yöntemlerini bilmek...
- Başarılı bir eylem en etkili bir müdahalenin önünü açacaktır. Müdahaleyi gerçekleştirmiş bir eylemin deneyim ve dersleri üzerinden yapmak son derece eğitici olacaktır.
- Propaganda ve ajitasyonda kullanılacak yöntem ve araçlar konusunda yaratıcı olmak gerekir. Burada anlaşılması gereken sadece sözlü, doğrudan müdahale değildir. Araçlar çeşitlendirildiğinde, müdahalenin sonuçları çok daha etkili olacaktır. Zaten yaygın olarak kullandığımız bildiri, afiş, kuş, duvar yazısı vb. araçların yanısıra, tarafımızdan örgütlenecek ya da etkin olarak katılacağımız kampanyalar, broşürler, duvar gazeteleri, kitlelerin çeşitli toplanma mekanlarına müdahale (bunun için legal imkanların daha etkin bir kullanımı), önümüze koymamız gereken hedef ve görevler olmalıdır.
- Propaganda talepler etrafında, ajitasyon ise şiarlar etrafında örülür. Bunlar içiçe geçmiş ve birbirini besleyen halkalardır. "Ajitasyon faaliyetinde başarılı olamıyoruz, çünkü elimizin altında etkili şiarlar yok" türünden bir yakınma, bu sorunun çarpık kavrandığını ve özellikle de kendi sorumluluklarımızın üzerinden atıldığını gösterir. En etkili şiarlar, bizzat komünistlerin politik kitle çalışmasının deneyimleri üzerinden ve sınıf hareketinin seyri içinden süzülüp şekillenecektir. Etkili şiarlar bulmak esas olarak şairane yeteneklerin ya da hayal gücünün bir ürünü değildir. Kaldı ki, elimizin altında kullanmayı başardığımızda işlevsel olan çok sayıda şiar da vardır. Şiar ya da slogan ne kadar isabetli olursa olsun, kendi başına kimseyi etkilemez, harekete geçirmez. Hem mevcut şiarlarımızı etkili birer müdahale aracına dönüştürebilmek, hem de daha etkili şiarlara ulaşabilmek için yapılması gereken, kitle içinde yüzünü eyleme dönmüş propaganda ve ajitasyon faaliyetine ve bir bütün olarak politik çalışmaya hız ve güç kazandırmaktır.
- Propaganda, teşhir ve ajitasyon birbirini tamamlamalıdır. Biri eksik kaldığı zaman diğerinin de etkisi zayıflar.
- Propaganda, teşhir ve ajitasyon müdahalesi,

hedef kitlenin ya da kişilerin ilgisini temel politik görevlere yöneltecek, bu görevleri kavratacak tarzda yürütülmelidir. Müdahaleye nereden ve nasıl başlanırsa başlanılsın, müdahalenin içeriği ve sonuçta nereye, hangi görevlere bağlandığı önemlidir.

- Propaganda ve ajitasyon, merkezi bir politik çizgide ilkel, sistemli, kapsamlı ve kesintisiz tarzda yürütülmelidir. Merkezi yayın organları, bildiri, broşür, afiş, kuş vb. araçlar ile seslendiğimiz kitleler, amatör ve dağınık bir sol çevre ya da grup ile değil, bu düzeni devirecek devrimci bir siyasal hareket ile karşı karşıya olduklarını görebilsinler, hareketimize güvenbilsinler. Bunun ileri çekici etkisi bir çok şeyden daha önemlidir.

- Propaganda, ajitasyon ve teşhir faaliyetinde güncel ve somut olgulardan (olaylar, rakamlar vb.) yararlanmanın önemi açıktır. Ama burada kaçınılması gereken diğer bir hata da, propaganda ve teşhiri olgularla boğmaktır. Olgular çarpıcıdır, ama kendi başına devrimci değildir. Devrimci olan, komünistlerin bu olguların sınıfsal açıdan yorumuna dayalı, fikirleri, mücadele programları, öne çıkarttıkları talepler, savundukları eylem hattıdır.

- Propaganda, ajitasyon ve teşhir faaliyetinde, kitlelerin neyi ne kadar bildiğini, neyi bilmediğini ya da bilmesi gerektiğini öğrenmek gerekir. Politik bir bilinç kazandırmak için nelerin

kavratılması ve nasıl kavratılması gerektiği konusunda açık olmak gerekir. Propaganda ve ajitasyon adına, kitlelerin pratik deneyimleriyle zaten bildikleri bazı genel doğruları (gerçek hayattan kopuk olduğu ölçüde sıkıcı ve bilgiç bir hitap tarzı ile birleştiği ölçüde itici olan) yeniden kitlelere sunmaktan özenle kaçınmalıyız. Bu tarza sahip bir militan, propaganda için gittiği evlerde adeta bir uyku ilacı vazifesi görür. İlişkiye canlılık, devrimci bir heyecan, ilgi yoğunlaşması, zengin bir diyalog hakim olacağına, tersine bir ağırlık ve rehabet havası çöker "propaganda" mekanının üzerine. Ev sahibi işçi nezaketen teşekkür eder ve gönülsüzce gene bekleriz der, ya da yeniden görüşmekte isteksiz davranır. Eğer karşımızdaki korkak ve kaypak biri değilse ve ilişkimizin başlangıcında devrimci bir heyecan ve istek içinde ise, ortaya çıkan bu durumdan çıkartılacak dersler öncelikle kendi yetersizliklerimiz üzerinden olmalıdır.

- Komünist bir propagandacının anlatacağı konuya yaklaşımı, işleyiş ve anlatım tarzı, aynı konuda bir akademisyenin ya da bir sosyalist aydının kendi muhatabına hitap tarzından çok farklı olmak durumundadır. Kendi geldiği çevrede konusuna hakim başarılı bir hatip olan sosyalist bir aydın, kendisini sınıf içinde yürütülen örgütsel-politik faaliyetin ihtiyaçları doğrultusunda değiştirip dönüştürmediği koşullarda başarı gösteremez. Aynı şekilde gençlik çalışması içinde propaganda ve ajitasyonda az çok başarılı olan bir devrimci, sınıf ve örgüt çalışması içinde kendisini sürekli yenileyip dönüştüremediği sürece yine başarılı olamayacaktır. Kitle içinde propaganda ve ajitasyon çalışmasında, aydınlanan bir işçi devrimci, işçileşemeyen bir aydın devrimciden çok daha etkili ve başarılı olacaktır.
- Komünist bir propagandacı etkili olabilmek için sadece kitleleri tanımayı değil, esas olarak sınıf mücadelesinden ve kitlelerden öğrenmeyi de bilmelidir. Komünistler işçi sınıfının akıl hocaları değillerdir, herşeyi bilen bir öğretmen edası ile hareket edemezler. Bu şekilde hareket

Komünist bir propagandacı etkili olabilmek için sadece kitleleri tanımayı değil, esas olarak sınıf mücadelesinden ve kitlelerden öğrenmeyi de bilmelidir.

Komünistler işçi sınıfının akıl hocaları değillerdir.

Herşeyi bilen bir öğretmen edası ile hareket edemezler.

Bu şekilde hareket edenler, ne sınıf mücadelesinden öğrenebilir ne de kitleleri eğitebilirler.

edenler, ne sınıf mücadelesinden öğrenebilir ne de kitleleri eğitebilirler. Komünist propagandacı ve ajitatorün alçak gönüllülüğü, ahlaki bir gereklilik değil, devrimci bir ihtiyaçtır.

- Bir devrimci, ajitasyonun başlangıcında kendi ruh halini değil, kitlelerin o andaki ruh halini veri almalıdır. Fikirler doğru olabilir, ama fikirleri ifade tarzı, fikirleri işleyiş tarzı, fikirler ile somut süreç, günlük yaşam arasındaki bağların kurulamaması vb. bu fikirleri iş görmeyen bir silaha çevirebilir. Kitlelerin ruh halini kavrayan kısa ve etkili bir konuşma ise, arayış içinde olan ama çıkış yolu bulamayan umutsuz kitlelerin ruh halini bir anda değiştirebilir.
- Kitlelerin ve kitle mücadelesinin dışında hazırlanan, onun deneyim ve birikimine dayanmayan bütün ajitasyon "planları" ve "hazırlıkları" etkisiz kalmaya, boşa çıkmaya, iflas etmeye mahkumdur.

Son bir yılda önemli mesafeler katedilmiş olmakla birlikte, bir zorlanma yaşıyoruz. Parti niteliği kazanmamız da işin esasında bu zorlanmanın aşılmasına bağlı. Peki neden zorlanıyoruz? Kadrolarımızda ideolojik-politik çizgimizin kavranması, birikimimizin özümsemesi düzeyinde de eksiklikler olmakla birlikte, bugün için daha belirleyici olan, mevcut kavrayış ve birikimin, yanısıra elimizin altında hazır olan çok sayıda aracın, pratik politik çalışmada etkili bir silah olarak kullanılamaması, harekete geçirilememesi sorunudur. Bu sorun özünde, genel ideolojik-politik kavrayış ya da birikim yetersizliği sorunu değil, bir çalışma tarzı sorunudur. Bu çalışma tarzı sorunu politik çalışmayı bütün geniş kapsamıyla kavrayamamakla da birleşmektedir. Mevcut ideolojik kavrayışı derinleştirmenin, ideolojik-politik çizgimizle daha üst bir düzeyde bütünleşmenin esas zemini, devrimci sınıf mücadelesi pratiğidir, onun somut sorun ve görevler alanıdır. Bunun içine girmeden, bu sorun ve görevleri esas almadan, dönüp kendi

yayınlarımızı ya da marksist-leninist klasikleri, bu pratikten kopuk, ona sıkı sıkıya bağlanmamış bir "eğitim" ihtiyacı üzerinden tekrar ve tekrar okumak, bizi çok da fazla ileri götürmeyecektir. Komünist hareketle yeni ilişki kuran, temel ideolojik-politik görüşlerini yeterince inceleme imkanı bulamayan genç yoldaşlarımızı burada doğal olarak ayrı tutuyoruz.

Genel kapasite ve birikim sorunu anılacaksa eğer, bu en son sırada gelir. Komünist kadrolar (kuşkusuz istisnaları vardır) asgari düzeyde başarılı bir propaganda, ajitasyon ve teşhir faaliyeti yürütmek açısından yeterli kapasite ve birikime, bunun ön araçlarına ve imkanlarına sahiptirler. Bir kere komünist hareketin bu konudaki birikimi en önemli avantajımızdır. Yoldaşlarımız (sol hareketin "iş yapan" kadrolarının çoğunun sahip olmadığı) genel bir ideolojik-siyasal bakışa sahiptirler. Ellerin altında hareketimizin onlarca yayını, broşürü, iki tane 15 günlük politik yayın organı ve bunun geçmiş birikimi vardır. Yoldaşlarımızın çoğunluğu günlük gazete okur, TV izlerler. Bunlar işe başlamak için temel önemde imkanlardır ve bizde fazlasıyla vardır. Asıl sorun, eski ve kolaycı çalışma tarzını değiştirmektir. Kadromuz gazete okur ama nasıl okur, hangi ihtiyaçlar üzerinden okur? Yayınlarımızı izler, ama hangi ihtiyaçlar üzerinden nasıl izler? Gazete okurken, TV izlerken, yayınlarımızı okurken, örneğin bu konulardan, bu gelişmelerden, bu fikirlerden hareketle yarın kendi bölgesinde hangi bildiriye

çıkartacağımı, sorunlu olduğu işçi çevresine yeni gelişmeleri ve görevleri nasıl anlatacağımı, alt ilişkilerini nasıl eğiteceğimi düşünür mü? İyi kötü düşünür mutlaka, ama bütünüyle bu hedef ve görevlere kitlenmiş durumda mıdır? Elinin altındaki bütün imkanları, kendi sorumluluk alanları üzerinden kitlelere, kitle mücadelesine politik müdahalenin birer aracı/silahı olarak görür ve kullanır mı? Bu araçların hem etkisini ve sunduğu imkanları görebilmek, hem de bu etkiyi ve imkanları müdahale gücüne dönüştürebilmek için, yaşam ve düşünce tarzında, alışkanlıklarında, kitle dışı eski tarzı aşmak, kendini yenilemek ve geliştirmek konusunda yeterince çaba sarfeder mi?

Faaliyetimizde bize yol gösterecek daha güçlü ve daha vurucu merkezi yayın organları mı istiyoruz? Öyleyse, bölgelerdeki siyasal gelişmeler, işçi hareketindeki gelişmeler ve yürüttüğümüz faaliyetin somut siyasal deneyimleri ve dersleri ile merkezi yayınlarımızı düzenli olarak beslemeliyiz. Kitlelerin, kitlelerin mücadelesinin ve öncülerinin sesini, eylemini yayınlarımıza taşımalıyız. Önümüze geniş bir inisiyatif ve sorumluluk alanı açılmıştır. Çalışmanın temel araçları ve imkanları fazlasıyla sunulmuştur. Görevler belirlenmiştir. Çalışmaya doğrudan yol gösterilmektedir. Geriye yapılacak tek şey kalıyor! Sorumluluklara sarılmak, görevlerin pratikte hakkını vermek. İşte özelde yayın faaliyetinde, genelde ise kitleler içinde politik çalışmada daha güçlü ve daha vurucu silahlara sahip olmanın yolu buradan geçiyor.

Tüm bunlar doğrultusunda katedilecek mesafe, isabetli ve etkili merkezi politikalar oluşturmaya hizmet edecektir. Zira, yol gösterici pratik politika ve taktikler masa başında şekillenemez. Sınıfa, sınıf ve kitle hareketine devrimci müdahale, pratiğin derslerinden, sınıflar mücadelesinin zaten çıplak gözle görülebilen kaba olguları üzerinden değil, iç dinamiklerinin ve süreçlerinin kavranabilmesi üzerinden şekillenir. Bu "bilgiyi" "merkeze" taşıyacak olan ise, komünist kadroların faaliyetidir. Yerel faaliyetin deneyim ve derslerinin aktarılması, bundan genelleştirilmiş sonuçlar çıkartılmasını mümkün kılacaktır.

İslami Hareketin Kadına Bakışı Üzerine

"(..)hâlâ 'kadın' konusunun hararetle tartışıldığı bir zamanda yaşıyoruz.

Amacımız; tüm bu tartışmaların üzerine yeni bir tartışma açmak değil. Bilhassa geleneksel kesimde kadın hususunda islam adına hüküm süren suçlamaları, Kûr'an ve sünnete dayanarak yeni baştan gözden geçirip, ihtilafların sayesinde neredeyse kimliksiz kalan kadını tekrar islami kimliğine kavuşturmak..."

Yukardaki alıntı islami hareketin kadın sorununda giderek daha aktif bir tutum almaya yöneldiğini ortaya koyan, çok çeşitli örneklerden sadece biridir. Ancak bu alıntıda da öne çıkan savunma pozisyonu, dinsel gericiliğin kadın sorununa açıklık getirme çabalarına ortak. Söz konusu girişimler zaman zaman islami feminizm gibi "yenilikçi" bir örtü altında sunulmaktadır. Gerçekte ise islami hareketin tarihten bugüne ne kadın sorununu sistematik bir tarzda ele alan bir çalışması mevcuttur, ve ne de Kûr'an'ın kadına bakışını çağa ve günümüz kadınının ihtiyaçlarına uyarlama gibi köklü denemeleri. İslami hareketin kadın sorununa yaklaşımını belirleyen temelde üç olgudur. Birincisi; tam da siyasi arenada "alternatif" bir güç olarak boy gösterdikleri bir sırada, "laik" cephenin saldırı malzemesi olarak döne döne işlediği olumsuz imajlarını değiştirme ihtiyacıdır. İkincisi; dinsel gericiliğin en önemli ideolojik dayanaklarından olan demagogik batı düşmanlığının, kapitalist sistemde kadının cinsel bir metaya indirgenmesi olgusuyla beslenmesidir. Üçüncüsü; bizzat islamın totaliter, ortodoks yapısından kaynaklanan revizyona kapalılığının koşulladığı Kur'an'a dayanma zorunluluğudur. Kadın sorununun islami yorumunda ortaya çıkan tablo kabaca şudur: İslamın kadına bakışının gerici ve kısıtlayıcı olduğu savının, kapitalist batı dünyasının kadını bir cinsel objeye, mark-

sist ideolojinin ise üretim sürecinin basit bir eklentisine indirgediği doğrultusunda karşı savlarla boşa çıkarma gayreti. Ve bununla birleşen; islamın kadına getirdiği ölçü ve kuralların gerçekte kadının maddi ve manevi (biyolojik ve ruhsal) doğasına denk düştüğü varsayımı üzerine inşa edilmiş bir kadın kimliğini inandırıcı kılama çabası.

İslami hareket kadın sorununa özgün, bütünsel ve iç tutarlılığı olan bir yaklaşıma sahip değildir. Bu ise, eklektik bir tarzda dayanmaya çalıştığı hareket noktalarının ele alınmasını zorunlu kılmaktadır. Şeriat savunucularının savlarını dört ana başlık altında incelemek mümkündür: Kapitalist (batı) dünyasının eleştirisi, feminizmin eleştirisi, kadının doğasına ilişkin varsayımlar ve son olarak da islam kaynaklarında kadının işlenişi.

Kapitalist batı dünyasının eleştirisi mi?

Kadının kapitalist sistemde tuttuğu yerin eleştirisi mi?

İslami gericilik her vesileyle, batı-dünyası, gelişmiş batılı ülkeler, emperyalist güçler ve ona özenen ülkeler vb. şeklinde tanımladığı kapitalist dünyanın kadına bakışını eleştirmekte, ona saldırmaktadır. Batı dünyasının kadını bir meta, bir cinsel obje olarak gördüğü, azgıncı sömürdüğü, başta fuhuş olmak üzere binbir çeşit batağa ittiğini döne döne ve yer yer çarpıcı bir tarzda işleyen islami gericilik, buna rağmen eleştiri oklatırını düzenin kendisine değil, ama bu sistemde kadının konumuna yöneltmiştir. Dahası onlar bizzat "modern" kadının düzeni tehdit etmesinden yakınmaktadır. Değiştirmek istedikleri, kadını çifte sömürünün kışkacında boğan kapitalist sistem değil, bu sistemde kadının üretimde ve toplumda aldığı görece aktif roldür.

"Kapitalist toplumda kadının ezilmişliğinin temelinde, onun bu ikili emeği yatar. İşte bu çifte emek ve onun kullanım koşulları, kadının kapitalist toplumdaki tüm toplumsal konumunu belirleyicidir" diyorlar. Bu bir yönüyle doğrudur. Ama kadını böyle ikili emek harcama konumundan kurtarabilmenin iki yolu vardır. Ya onu anne olmaktan kurtarmak, ya da işçi olmaktan kurtarmak. Şimdilik imkansız görünen birinci ihtimal üzerinde gen mühendisliği çalışırsanız, şu anda elden

gelen, sadece kadını çalışan olmaktan kurtarmaktır..." (Kadının Çalışması, Sosyal Güvenliği ve İslam, Dr. Faruk Beşer)

Görüldüğü gibi dinsel gericilik, bir yandan kapitalist sistemin kadının emeğini sömürdüğü, toplumun yeniden üretimi için gerekli olan ev-içi hizmetleri kadının omuzuna yıkarak, onu çifte bir tarzda ezdiğini teslim etmektedir. Ama öte yandan, kapitalist sömürü sistemini hedeflemek bir yana, ne kadının erkekte daha düşük bir ücret almasından, ne kadını köleye indirgeyen erkek egemen ataeril aileden ve ne de çalışma yaşamında patronun, ustabaşının kadına cinsel obje gözüyle bakmasından rahatsızlar. Tüm bunlar olumsuzluk olarak sayılacaksa tek bir sorumlu su var. Yeri olmadığı "erkek dünyasına" burununu sokan kadın! Kısacası islami hareketin kadın sorununa ilişkin düzen eleştirisi, kapitalist sistemin, kadını üretime sokarak, ona ekonomik bağımsızlık kapısını aralayarak objektif olarak sağladığı tarihsel mevzilerle sınırlıdır. İslamcılara göre kadının kurtuluşu ise, hâşâ sisteme ve onun ürettiği pisliklere karşı savaşmakla değil, gerisin geri eve, mutfağa, kocanın himayesine sığınmakla olacaktır.

Feminizmin eleştirisi mi?

Erkek egemenliğinin kutsanması mı?

İslami hareketin feminizm eleştirisine egemen olan son derece bayağı, cahilce bir küfür edebiyatıdır.

"Radikallerin (feministler) orijinal reçetelerine göre, erkeğe bağırıp çağırıp yerine göre bir iki tane indireceksin. Ev işi yaptırıp, çamaşır yıkatacağın, çocuklarıyla başbaşa bırakıp sokaklarda rahat nefes edeceksin. Cinsel serbestiyetçilere göre ise evlenme yok, boşanma var. Çocuk hiç yok...Aile zaten gereksiz. Hatta sevgi de yok, cinsellik var. Zaten mutlu olabildikleri tek konu bu. Bir diğer kısım feministler ise geleneksel hiç bir değer kabul etmedikleri gibi, ilerlemeyi de bir engel olarak görürler. Yani kadınlar iyi bir anne, iyi bir eş olmaktan sıyrılıp, yeni bir kimliğe kavuşacaklar...Yani kadınlar kurtulmak istiyorlarsa sabahtan akşama kadar ölesiye çalışıp ülke üretimine katkıda bulunan iyi bir eşek, pardon işçi olacaklar..." (İhtilafın Çemberinde Kadın)

Feministlere böylesine kör bir kinle saldıran dinsel gericiliğin öfkesinin kayna-

ğında, gerçekte kadının kendi özgürlüğünü arama çabası yatmaktadır. Yukarıda tasvir edilen aslında feministler değil, kapitalist toplumdaki erkek ve onun konumudur.

"Cinsel serbestiyet kadına hiç bir fayda sağlamadığı gibi, erkeğin sorumsuzluğuna verilen bir prim niteliğindedir" deseler de, "...fizyolojik yönden bu tür bir serbestiyete uygun bir yapı sahibi olan erkeğe kıyasen, kadın fizyolojik açıdan çok erkekle beraber olmaya müsait olsa bile, bu psikolojik yapısına aykırıdır." diye eklemeyi ihmal etmiyorlar. Yine, feministlerin görüşlerine karşı çıkarken, gerçek niyetlerinin kadının ikinci sınıf cins olduğunu kanıtlamak, geleneksel köle rolünü kutsamak olduğunu itiraf etmekten kaçınıyorlar. "Zamanımızda kadını erkeği giyim, iş, tasarruf, süs vs. bakımından eşit duruma getirip, adeta tek bir cins ortaya koymayı gaye edinen bir hareket ortaya çıktı. Gerçekte bu hareket, kadına özel rolünü unutturdu. Bunun yanısıra hatıda yapılmış ilmi araştırmalardan çıkan deliller, kadını erkek arasında gerek yapı ve gerekse düşünce yönünden farklılıklar olduğunu göstermektedir." (Prof. Dr. Lamiya Faruki)

Feminizmi görece daha bütünsel ve belli bir entellektüel üslupla eleştirmeye kalkan islamcılar da mevcuttur. Ancak mantık değişmediği gibi varılan sonuç da aynıdır. "Feminizm açısından önemli bir paradoks var. Bir an için tarımsal hayata geçilmeden önceki uzun paleolitik zamanlarda karşı cinsle birlikte tabiatla olgunlaşmış hazır meyveleri, kendi yetiştiren ve yenebilen sebze ve bitkiler toplayan, büyük bir bedeni güç ve özel bir teknik gerektirmeyen av yöntemleriyle hayvan avlayan, nehir kenarlarında ve derin olmayan sahillerde balık toplayan kadının bu dönem boyunca erkeklerle aynı toplumsal statüyü koruduğunu varsaysak bile, neolitik çağa geçilmesiyle statüsünü niçin kaybettiğini anlamakta güçlük çekiyoruz. Çünkü komuya yakından bakıldığında, bu değişikliği sağlayan ana gelişmeler kaçınılmaz olarak kadını ikinci plana iter nitelikte görünüyor." (Feminizmin Tarihi Paradoksu, Ali Bulaç)

Gerçekten de, kadın ile erkeğin toplumsal statü ve haklar bakımından eşit olduğu anaerik dönemde cinslere özgü işbölümünün olmadığını öne süren feministler, erkeğin egemen konuma geçişini sağlayan gelişmenin hangi temele dayandığını açıklayamıyorlar. Fakat tersinden, dinciler de tarih öncesinden bu yana var olduğunu kabul ettikleri cinslere özgü işbölümünün, neden ilkel komünal (anaerik) toplumda cinsler arasında herhangi bir hak eşitsizliğine yol açmadığını izah edemiyorlar. Feministlerin tarih yorumlarında ciddi bir boşluk doğuran olgu, islamcılarda kaba çarpıtmalarla doldurulmaya çalışılmaktadır. Anaerik veya ilkel komünal toplum kavramlarında ifade bulan bilimsel-tarihi gerçekler gözardı edilerek: "...kadının paleolitik dönemde olsun, neolitik dönemde olsun, her zaman tabiatın maddi kaynaklarını kullanırken ve bunları üretirken insani-biyolojik temel özellikleri dolayısıyla erkeklerle hiç bir zaman tam

ve eşit bir rekabete girmesinin mümkün olmadığını ortaya koyuyor "(age) diyebil- mektedirler.

Oysa gerçek olan, insanlık tarihinin erken dönemlerinde cinslere özgü doğal bir işbölümünün mevcut olmasına rağmen, kadın ve erkeğin kolektif üretimiy- le geçimini ancak sağlayan toplumun, paylaşım ve eşitlik temeli üzerine yüksel- mesiydi. Ne var ki, toplayıcılık ve avcılık- tan tarımcılık ve hayvancılığa geçiş yapan toplumlarda, özel mülkiyetin ortaya çık- masıyla cinslere özgü işbölümü olgusu kadının aleyhine işlemeye başladı. İlkel komünal toplumda ev ve bağla uğraşan kadın üretimin kilit noktasında yer alıyo- du. Ancak tarım toplumuna geçişte doğal işbölümü gereği yerleşim alanlarının dı- şında bulunan madenleri işlemeye, geli- şmiş üretim araçları yapmaya başlayan, yaptığı silahlarla köle tutan erkeğin eline özel mülkiyet ve onunla birlikte başkaları üzerine egemenlik kurma gücü ve olana- ğı geçti. Ve tam da bu aynı olgu kadını ikinci plana, erkeğe bağımlı cins konu- muna düşürdü. Kısacası kadının ezilen cins konumunda tarihsel olarak özel mül- kiyet temel, cinslere özgü işbölümü ise ancak onunla bağlantılı ikincil bir rol oy- namaktadır.

İslamcılar ile feministlerin göremedi- ği budur diyeceğiz. Oysa dinsel gericilik, feministleri tam da bu tayin edici halka- dan eleştirirken, gerçek amacı kadının çif- te ezilmişliğinin kaynağındaki olguyu (özel mülkiyeti) bulup çıkarmak değil, ama kadını zayıf ve ikincil cins kimliğine mahkum etmek, erkek egemen toplu- sal yapıyı kutsamak olduğu ortadadır.

Kadını doğasıyla barıştırmak mı? En gerici tarzda sisteme entegrasyonu mu?

İslamcılar, hem kapitalist batı toplu- munda kadının üretimde ve sosyal ya- şamda soyunduğu rolü eleştirirken ve hem de kadın ile erkek arasında hak ve fırsat eşitliğini talep eden feministlere sal- dırırken hep aynı iddiadan hareket ediyor- lar: "Kadının doğası buna müsait de ğil- dir!" İslamın kadına sağlayacağı en bü- yük avantaj olarak ise, onu doğasıyla bar- ıştıracağı, huzurlu ve mutlu kılacağı var- sayımı ileri sürmektedirler. Bazen daha dolambaçlı yollardan, bazen ise şaşırtıcı derecede kaba bir açıklıkla söyledikleri şudur: Erkeğin egemenliğine, sistemin se- ni azgınca sömürmesine isyan etme. Bu yalnızca narin ruhunu yıpratır. Ne evde ve ne de üretim alanında erkeğin üstünlü- ğüyle boy ölçüşemezsin. Öyleyse evde köle kaderine razı ol. Üretimde, siyasette, toplumsal yaşamda erkekle rekabet et- mekten vazgeç. Bu alanlardan çekil. Ama toplumun yeniden üretilmesinde senden beklenileni de karşılık bekleme- den yerine getir. İyi bir hizmetçi, iyi bir anne ve iyi bir eş ol. Kısacası kapitalist sis- temin kadına biçtiği geleneksel rolü kayıt- sız şartsız kabullen. Doğanla (yani burju- va toplumun sana istediğinde dayattığı kadın imajıyla) barış ki huzurunu bulasın.

"Öyle görünmüyor ki, -sık sık tekrarla- dığımız gibi- Allah'ın ya da bazılarınca doğanın kadına çizdiği en rasyonel ve rantabl görev, onun evini huzur yuvası haline getirmesi ve anneliğidir." (Kadı- nın Çalışması, Sosyal Güvenliği ve İslam)

"Keza, erkekten farklı olarak hamile- lik, doğum, emzirme vb. izinler alma, her ayın 1/4'ü kadar süren adet sebebiyle adeta hasta olma durumunda olan kadı- nın, içinde erkekle aynı verimi oluşturma- sı beklenemez. Bu elbette onun suçu de- ğildir. Ama en azından erkekler için işsiz- liğin söz konusu olduğu bir ülkede, onla- rın yapması gereken işleri kadınlara yap- tırmanın suçu, kadını çalıştırmakla taltif ettiklerini söyleyenlerin olmalıdır." (Dr. Faruk Beşer)

"Dolayısı ile ille de üretim denecekse, kadının ev içi hizmetlerine 'yeniden üre- tim' değil, 'sükun üretimi' demek gerekir. Onun bu üretiminin ücreti, öncelikle ken- di ürettiği sükundan yararlanması, sonra da öbür alemdeki 'kalıcı cennetler'dir." (ProfDr. Salih Tuğ)

"Kadının ekonomik bağımsızlığı için çalışması, hem kendisi, hem ailesi, hem de toplum için zararlıdır. İstedığı gibi har- cama yetkisine sahip kadınlar, bu defa da reklam, moda ve vitrinler vasıtasıyla ya- kalanmakta ve hem maddeleriyle hem de cinsellikleriyle her koldan esir düşmekte- dirler. Enflasyonun en etkili sebeplerin- den biri, kadınların duygusallıkla körük- lenen irrasyonel harcamalarıdır. Onun boyunegici ve monotonluğa tahammüllü yaratılışı (doğası) çalıştırılmak istemesi- nin sebepleri arasındadır. Bulunduğu iş yerinde cinselliği ile karşı cinsi neşeli ve dinamik tutacağı sanılması ve bu yolla produktiviteye olumlu etkisinin uzun erimde rasyonel olmadığı iddialarının güçlü mesnedleri vardır. Kaldı ki, kadın- lar çalıştıkları yerlerdeki erkekler ya da patronları tarafından cinsel ilişki taleple- rine maruz kaldıkları ve bu isteğe er ya da geç teslim oldukları bilimsel araştı- rmaların sonucudur." (Kadının Çalışma- sı, Sosyal Özgürlüğü ve İslam)

Alıntılar fazla yorumu gerektirmeye- cek kadar açık. Alıntılarda yalnızca kadı- nın çalışma ve toplumsal yaşamda erkek- le rekabet olanağının bulunmadığı vurgu- lanmıyor, ayrıca çok açık bir tarzda kadı- nın ekonomik bağımsızlığı ve üretimde aktif rolünün son kertede kapitalist sistem için rantabl (kârlı) olmadığı öne sürülü- yor. Bunun yanlışlığı ayrı bir tartışma konu- sudur. Ancak açık olan şudur ki; nasıl ki feministler erkeğin görece üstün konu- munu ölçü alarak kadın için bir takım ekonomik-demokratik talepler öne sürer- ken, gerçekte kadını düzene görece ileri bir temelde entegre etme çabasını aşamı- yorlarsa, islamcılar da kadını geleneksel rolüne zincirleyerek, onu en gerici bir te- melde kapitalist sisteme entegre etme amacının ötesine gidemiyorlar.

İslam öğretisinde kadın

Peki, dinsel gericiliğin kadını islama çağırırken vaad ettikleri gerçekte nelerdir? Bir yanda başta Kur'an'a olmak üzere is- lamın bağlayıcı öğretilerine dayanma zo- runluluğu, ama öte yanda var olan malze- menin kadın açısından iç karartıcılığı, isla- mi hareketi ip üzerinde cambaz misali de- mogojiye dayalı bir propogandaya mah- kum etmiştir. Biz yine de ele alacağımız örnekleri, Kur'an ve hadislerin kadını açık bir tarzda aşağılayan bölümlerinden seç- mek yerine, dinsel gericiliğin kadını ken- disine çekmek için ön plana çıkarttığı kay- naklardan seçmeyi tercih edeceğiz.

İslamcılar özellikle: "ister erkek olsun ister erkek, kim daha takva olursa, kim Allah'tan daha çok korkarsa, kazanan o olur... Cennete giren de o..." "...sizin kadınlarınız üzerinde hakkınız vardır. Onla- rın da sizin üzerinizde hakkı vardır.", "Ki- min iki kızı olur da bunları öldürmez, al- çaltmaz, oğlan çocuklarını bunlara tercih etmezse Allah onu cennete koyar." türü hadislerle dayanarak, Allah karşısında kad- ın ile erkeğin aynı değerde olduğunu ka- nıtlamaya çalışıyorlar. Ancak bir an için kadının kul olarak erkekle eşit olduğunu kabul etsek bile, islamda onun kulluğu- nun, takvasının ölçüsü erkeğe karşı kadın- lık-hizmetçilik görevlerini eksiksiz yerine getirmesiyle çok yakın bağlantılıdır. Yine hem kadın hem de erkeğin birbiri üzerine karşılıklı haklar mevcutsa da, bunlar daha sonra da göreceğimiz gibi asla eşit haklar değildirler. Dinsel gericiliğin pek sevdiği diğer bazı sözler ise kadının "yüceltilme- siyle" ilgilidir. "Cennet annelerin ayakları altındadır", "Dünya bir metadır. Dünya metanın hayırlısı ise kadındır", "Ey insan- lar! Kadınlar hakkında Allah'tan korku- nunuz! Çünkü siz onları ancak Allah'ın emaneti olarak aldınız..." vb. gibi. Oysa burada açığa çıkan tablo da gerçekte hiç iç açıcı değildir. Cennetin kapısı kadına de- ğil anneye açıktır, iyi kadının ise hayırlı bir maldan öte bir değeri yoktur. Kadın üze- rinde her türlü hakkınız vardır, ama bir şartla: Allah'ın onun üzerindeki hakkı da- ha üstündür.

Peki erkeğin kadına karşı görevleri ne- lerdir? "...Kendisine meyil ve ülfet edesi- niz diye sizin için kendi cinsinizden zev- celer yarattı ve aranızda bir sevgi ve mer- hamet icad etti.", "Allah'ın erkekleri kadınlardan üstün tutması ve mallarını infak etmelerinden onlar kadınlar üzerine reis- tirler. Aile reisi bunun bilincinde olduğu için bu görevini var gücüyle ifa etmeye çalışır...bilir ki..bir adam Allah'ın rızasını umarak aile efradına infak ederse bu o

kimse için sadakadır.", "yedigin gibi onu da yedirmek, giydiğin gibi onu da giydirmek ve yüzüne vurmamak, onu kötüle- memek, darılıp ayrı yatmamak...", "Ka- dınlar hakkında hayırlı olmanızı tavsiye ederim. Çünkü onlar yanınızda zayıftırlar. Emanettirler. Kendileri için bir şeye malik değildirler." Görüldüğü gibi erkeğe her şeyden önce üstünlük ve egemenlik bah- şedilmiştir. Kadının erkek üzerindeki hak- kı ise ancak hizmetlerini icra edebilmesi için nafakası, toplumun geleceğini garanti altına almak için ise cinsel ilişki ile sınırlı- dır.

Sık sık işlenen diğer bir konu ise islam hukukunun kadına evlilikte denklik şartla- rıyla getirdiği "güvence"lerdir. Buna göre:

1. Temiz ve dindar adamın kızı fakir bir erkekle evlenirse denklik bulunma- mış ve nikah kadının velilerinin onayı- na bağlanmış olur.
2. Bazı yerlerde bazı işler itibari olarak aşağı görülüyorsa, kadının böyle bir iş sahibine varması yine kadının velileri- nin izin vermesine bağlıdır.
3. Hür olan bir kadın hür olmayan bir er- kekle evlendirilemez
4. Kadının peşin mehrini ve nafakasını temin edecek kadar maddi imkanı ol-mayan bir erkek zengin ve müreffeh bir kadına denk değildir.
5. Sadece babası müslüman olan erkek, hem babası hem dedesi müslüman olan kadına denk değildir.
6. Düşük itibar edilen bir etnik gruba mensup bir erkek, kendilerini çok şe- reflili sayan bir kadına denk değildir.

İslamcılar denkliğin erkeğe göre değil de kadına göre aranmasının kadına veri- len önemli bir hak olarak yorumlarlar. Ancak denklik hukuku, islamda sınıf, ırk ve din ayrımını çıplak bir tarzda gözler önüne serdiği gibi, bariz bir tarzda kadını aşağılamaktadır da. Zira altında yatan mantık, evlilikte erkeğin maddi-manevi olarak "üstün", kadının ise "aşağı" olması şeklindeki geleneksel rolleri kayıtsız şart- sız korumaktan başkası değildir.

Dinsel gericiliğin denizi burada tüken- mektedir. Üzerine dayanmaya çalışılan diğer sure ve hadislerin hepsi açıktan açığa kadını köle kaderine razı etmeye yöne- liktir. İslamcılar da bunları özel olarak öne sürmekten ziyade, suçlama olarak getiril- diğinde kadın için olumlu bir açıdan yo- rumlamaya gayret etmektedirler.

Ancak biz burada erkek için çok eşli- lik, kadın için tesettür, kadının kocasına kayıtsız şartsız itaat etmesi, mirastan kadı- nın düşük pay alması, bir erkek şahide iki kadın şahidin düşmesi kadının kocasının izni olmadan evden dışarı adım atama- ması vb. hükümleri kadının hayrı için yo- rumlayan islami hareketle polemigi derin- leştirmeyi gereksiz görüyoruz.

Bağımsız düşünme yeteneği olan her- kes islamın ve onu kadın için çekici kıl- maya çalışan dinsel gericiliğin kadına kur- tuluş değil, ama en koyusundan bir köle- lik vaat ettiğinde birleşecektir.

Kadının çifte ezilmişliğinin kaynağın- daki özel mülkiyeti ve sınıflı toplumu ortadan kaldırmayı amaçlamayan hiç bir ça- ba kadına özgürlük ve mutluluk sağlama- yacaktır. Kadının kurtuluşu, kurulu düze- ni yıkmayı amaçlayan, özel mülkiyeti ve onunla birlikte insanın insan tarafından sö- mürüsünü ortadan kaldıran komünizmde gerçekleşecektir!

Kapitalizm ve Göç

Burjuvazi, sömürülen yığınları yedekleyerek feodal sınıflara karşı verdiği sınıf mücadelesinden zaferle çıkınca, "eşitlik-özgürlük-kardeşlik" idealinde özetlenen bir dizi hak ve özgürlüğü yeni toplumun hukukunda tanımak zorunda kaldı. Ancak zaman, burjuva hukukunun gerçek iç yüzünü ve sömürülen sınıflar için taşıdığı anlamı çok geçmeden çıplak bir biçimde gösterdi. Eşitlik ve özgürlük burjuvalar içindi. Burjuva toplum ise egemen sınıflar için demokrasi, geriye kalan halk yığınları için bir diktatörlüktü. Burjuva hukuku, temelde yalnızca bu sınıfın kullanımına açıktı ve sömürülenler gündelik yaşamlarında bu hukuku her işletmeye kalktıklarında hep efendileri karlı çıkıyordu. "Kardeşlik" idealiye en büyük fiyaskoyu yaşadı. Özel mülkiyete dayalı, insanın insanın kurdu olduğu bir topluma en yabancı kavram kardeşlikti. "Eşitlik ve özgürlük" kısmen ve egemen sınıflar için varolduysa da, "kardeşlik" tümüyle ölü bir özlem olarak kaldı. Yerel ve global emperyalist talan savaşları, gerici-burjuva boğazlaşmaları, şiddeti geniş ölçüde içeren kapitalist rekabet, faşizm, ırkçılık ve ayrımcılığın her türünün varolduğu bir toplumda kardeşlik koca bir yalandan ibarettir.

Baştan beri burjuva hukukun temel ilkelerinden biri serbest dolaşım hakkıydı. Bu hak, kapitalizm için yaşamsal bir öneme sahipti. Feodal toplumun serflik ilişkileri ve feodal parçalanmışlığı, emek gücü de dahil üretici güçlerin ve malların ulusal düzeyde dolaşımını dolayısıyla kapitalist kâr ve gelişmeyi engelliyordu. Siyasi iktidarı ele geçiren burjuvazi, serflik ilişkisini kırarak, ücretli hale getirdiği işgücünü şehirlerde topladı. Diğer yandan, feodal parçalanmışlık aşularak tek bir ulusal pazar oluşturuldu. Böylece tüm mallar -ve bu arada işgücü- serbestçe dolaşıma girebildi.

Böylece artık "her isteyen her istediği yere gidebilirdi". Buradaki "her" ve "istemek" kavramlarının uyandırdığı özgürlük ve turizm çağrışımları, bu ilkenin temel amaçlarından çok uzaktır. Burjuva toplum ve hukuku, feodalizme göre şüphesiz bir ilerlemedir. İşçi ve emekçiler herşeyden önce yeni toplumda eskisine göre farklı bir konuma sahiptiler. Ama bu konum onlar için yeni bir cehennemden farklı bir şey değildir. Yeni toplumun tarihsel olarak ileri bir nokta ifade etmesi, işçi sınıfının ve sömürülen yığınların yaşam koşullarının yeni toplumda iyileşmesinden kaynaklanmamaktadır. İlerilik, proletaryanın sınıflı topluma son verebilecek ve tüm ezilenlerin gerçek kurtuluşunu sağlayacak maddi ve kültürel olanaklarının bu yeni aşamayla ortaya çıkmasından dolaydır.

Kapitalizm, kendi ihtiyaçları çerçevesinde büyük yığınları hiç bitmeyen bir mobilizasyona itti. Bunu, kimi zaman kendi serbestlik ilkesiyle çelişkili olarak zorla (bazı ülkelerde köylü yığınlar zor yoluyla şehirlere sürülmüşlerdir), kimi zaman da kırlardaki ekonomik-toplumsal geriliğin yoksul kitlelerde yarattığı basınçla kendiliğinden bir tarzda başardı. Bu göç hareketi kapitalist

tarih boyunca hiç dinmedi. Egemenler için üretimin daha büyük ölçekte devamı, emekçiler için ise bitmek bilmez acı, sıkıntı ve yoksulluk anlamına geldi. Kapitalizm, emperyalizme evrilip dünya pazarını örerken, göç hareketinin uluslararası boyutu belirginleşmeye başladı. Pazar uluslararasılaşınca, pazarda bir meta olan emek de burada yerini

almalıydı.

Kapitalist tarihteki ilk kitlesel dış göçü, 19. yüzyılın başında, yaşam alanlarındaki kıtlığın basıncıyla İngiltere'nin sanayi merkezlerine akan İrlanda emekçilerinin göçüydü. İrlanda göçmenleri, demiryolu yapımı başta olmak üzere, yoğun emek gerektiren ağır işlerde ve son derece kötü koşullarda istihdam edildi. İrlanda'dan başlayan dış göç, giderek yaygınlaştı ve belli dönemlerde çarpıcı görünüşler kazandı. 20. yüzyılın en çarpıcı örnekleri, bu yüzyılın başında ABD'ye ve ikinci yarısında Avrupa ülkelerine olan göçlerdi. O sıralar, diğer emperyalist metropollere göre en hızlı gelişmeyi yakalayan ABD, büyüyen sanayinin giderek artan işgücü ihtiyacını en farklı ülkelerden ve ırklardan işgücünü kendine aktararak karşılamaya çalıştı. Avrupa emperyalizmi ise savaştan yıkıntıyla çıkmış ekonomisini belli bir düzeyde yeniden inşa ettikten sonra, gereksinim duyduğu ucuz işgücünü tüm dünyadan ve özellikle de görece az gelişmiş Avrupa ülkelerinden topladı.

Bir zorunlu göç ülkesi: Türkiye

Türkiye, 1923 burjuva devrimiyle kapitalist gelişme yolunda kararlı adımlarla ilerlemeye başladıktan sonra yığınsal göçlerin her türünü yaşadı. Kapitalist gelişme yoluna girmiş her ülke, şu ya da bu düzeyde göç hareketine ihtiyaç duyar. Bu ihtiyaç ekonomik gereksinimlerin zorunlu sonucudur. Öte yandan siyasi gereksinimler de dönem dönem göçü egemenler için elverişli bir araç haline getirebilir.

Türkiye kapitalist gelişmeyi geriden yaşayan ülkelerdendir. Türkiye sermaye sınıfı, gerçek bir sanayi temeli yaratabilmek için zamana ve yardıma ihtiyaç duymuştur. Devletin her yolla destekleyip örgütlemeye çalıştığı burjuvazi, gerçek bir sanayi temelini ancak II. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nı izleyen süreçte oluşturabilmiştir. Burjuvazi, zayıflığı ve sermaye birikiminin sınırlılığı nedeniyle kırlardaki yığınları işçileştirebilmek için hareketlendiremezdi. Öte yandan burjuva devrim radikal yöntemlerle feodalizmi tasfiye etmemiştir. Feodalizmle anlaşarak, tedrici bir yoldan, feodalleri burjuvalaştırarak kapitalizm öncesi ilişkileri çözmeyi tercih etmiştir. Sermaye birikimi ve toplumsal temeli zayıf ve henüz patlak vermiş Proleter Ekim Devrimi'nin varlığı koşullarında başka türlü davranması da beklenemezdi zaten. Kırlardaki ilişkilerin evrim sonucu çözülmeye bırakılması, kırlardaki yoksul köylü kitlelerin topraktan kopuş şehirlere

göçünü yavaşlatmıştır. Göç hareketinin çarpıcı boyutlarda ortaya çıkması, asgari bir sermaye birikiminin oluştuğu; kırdaki çözümlenin hızlandığı '50'li yıllar sonrasındadır.

Ondan öncesi dönemlerde göçler yine yaşanmıştır. Ancak bunlar, ekonomik nedenlerle değil, siyasi amaçlarla yapılan zorunlu göçlerdir. Halklara ve azınlıklara yoğun bir baskı ve zor uygulayan Osmanlı devlet yönetim tarzının da mirasından beslenen burjuvazi, emperyalizm çağının en vahşi yöntemlerini benimseyerek, bu dönemi azınlık ve halklara yönelik şiddet, inkar ve göç politikalarıyla geçirdi.

Bu politikanın ilk örneklerini selefî olan İttihat ve Terakki de görüyoruz. Burjuvazinin siyasi temsilcileri gayretle reddedildiler. İttihat ve Terakki döneminde Ermenilere uygulanan zorunlu göç ve katliamlar gelecekte olacakların bir ilk işareti olmuştur. Sonrası, Cumhuriyet'le birlikte geldi. Cumhuriyet öncesi, bir dizi siyasi vaatlerle Kürt halkının desteğini alan burjuvazi, Cumhuriyet'in zaferiyle birlikte bu vaatlerden yüz geri etti. Kaba bir inkar politikasıyla yüzyüze kalan Kürt halkı, bu dönemde bir dizi ayaklanma ve direniş gerçekleştirdi. Barbar burjuvazi bu girişimlere karşı yoğun bir terör, kıyım ve sürgün politikasıyla cevap verdi. Direniş dinamiklerini kırmak ve zorla bastırıldığı hareketlerin yinelenmesini engellemek için, Kürt halkının bir bölümü ve bazı

temsilcileri sürgüne yollandı.

Bu baskı ve sürgünlerden dinsel azınlıklar da paylarını aldılar. Burjuva Cumhuriyet'in zaferi sonrası azınlıkların bir kısmı onlara uygulanan basınç doğrultusunda, görünürde "gönüllü" göçle komşu ülkelere gitmişlerdi. Geride kalanlar ise, burjuvazinin çevre ülkelerin burjuvazileriyle gerici didişmelerinde rehine olarak kullanıldı. Her didişme öncesi ve sonrasında azınlıklar aşağılık oyunların nesnesine dönüştürüldü. Diğer yandan yerli halk da ırkçı-gerici ideoloji ve propagandanın etkisiyle aktif olarak bu oyunlara sokuldu. Sonuçta azınlıklar yeni göçlere maruz kaldılar, malları sözde yasal yollarla müsadere edildi, küçük çaplı toplama kamplarına yollandılar ve sivil şiddet ve resmi teröre konu oldular.

II. Emperyalist Paylaşım Savaşı bu iki tür göçün dizginsiz ve yoğun olarak yaşandığı yıllardı. '50'li yılların simgesi haline gelmiş olaylardan biri, Atatürk'ün Selanik'teki evine bomba konulması üzerinden gerçekleştirilen provokasyondur. Bu olay yağma ve tiksindirici bir şiddete yol açmıştı.

DP dönemiyle, sanayileşme ve zorunlu önkoşulu olan altyapı (ulaşım, enerji vb.) alanında hızlı girişimler yaşandı. Çözülen kırların mülksüzleşmiş ya da mülkü geçime yetmeyecek düzeye gelen emekçi yığınları, hızlanan sanayileşmenin işgücü gereksinimini karşılamak üzere şehirlere aktılar. Daha iyi bir yaşam için göç eden yığınlar, yeni

Olgusu

Dış göçte temel mekanizma şudur; Az gelişmiş bir ülke, kendi elinde atıl durumda bulunan fazla emek gücünü, ihtiyacı bulunan bir başka kapitalist ülkeye veya emperyalist metropole devretmektedir. Bu değiş tokuştan her iki kapitalist ülke de kazanç sağlamaktadır. Bu işlemin yarattığı sosyo-ekonomik sorunlardan zarar görenler, her iki ülke proleterleri olmaktadır. Kapitalizm ise göçten sadece ekonomik yarar sağlamamakta, siyasi olarak da kazançlı çıkmaktadır.

Kapitalist metropoller, ilk olarak göç yoluyla, sanayinin ağır koşullara sahip dallarında ucuz işgücüne sahip olabilmişlerdir. Göçmen işçiler, yerli olanlara göre daha ağır koşullarda çalışmakta ve daha az ücrete razı

gelmektedirler. Göçmen statüsü, göçmen işçinin rahatça işten çıkarılma ve ülkesine geri gönderilebilme olanağını vermektedir. Bu statü, göçmen işçinin sendikalaşma isteğini bastırmakta, daha iyi ücret ve koşullar için mücadelesini geriletmektedir. Bu ise kapitalisti göçmen işçiler karşısında güçlü bir konuma getirmektedir.

Her kapitalist ülke, işgücü ordusunun üyelerini yetiştirmek için belli bir miktar kaynağı eğitim, sağlık vs. yollarla harcamak zorundadır. İşgücü ihracı yoluyla metropol ülkeler bu masraftan kurtulmakta, yetişmiş ve hazır işgücüne doğrudan sahip olmaktadır.

Öte yandan, göç yoluyla işgücü

bir kölelik biçimiyle tanıştılar. Bir kısmı ücretli köle olarak işletmelerde çalışmaya başladılar. İstihdam dışı kalanlara, metropollerin kenarında oluşturdukları varoşlarda yaşamlarını sürdürebilmek için zorlu bir yaşama kavgasına giriştiler. Kır çözülüp, büyük kapsamlı ve hızlı bir göç olgusuna neden olmasına rağmen ekonomik gelişme bunu kaldıracabilecek bir gelişme hızından yoksundu. Metropollerse, kapitalist gelişmenin yarattığı olguları sindirebilecek bir hazırlıktan yoksundu. Göç sonuçta, yapısal zayıflıklarla malül sosyo-ekonomik sistemin sorunlarını daha da artırıp yoğunlaştırdı.

Öte yandan bu aynı dönemle birlikte dış göç olgusu da gündeme girdi. Kırın göçe hazır yığınlarının "şanslı" bir tabakası, Almanya başta olmak üzere, gelişmiş Avrupa ülkelerinin ucuz işgücü ihtiyacı için yollara düştü. Yüzbinlerce insan yoğun sömürüye, horlanmaya, baskı ve yabancılaşmaya katlanarak kendilerine bir kurtuluş yolu aradılar. Burjuvazi, bu işçilerin yolladığı dövizlerden ekonomi çarklarını döndürebilmek, döviz açıklarını kapatabilmek için yararlandı. Bu göçler, işçi ve emekçiler nezdinde bireysel

kurtuluş umutlarını körüklüyordu. Göçmen işçiler ise, biraz para biriktirip kendi işini kurmak hayali görüyor, gittikleri ülke işçileriyle aralarındaki yabancılaşma ve ilgisizlikten dolayı kendi sınıflarıyla yeterince birleşemiyordu.

Bugün Türkiye'de dış göç olgusu büyük ölçüde zayıflamıştır. Kapitalist ülkeler göçün getirilerinden olabildiğince faydalanmışlardır. Ancak gelenin aşamada uluslararası kapitalizmin krizi gelişmiş sanayi ülkelerinde de ağır ekonomik-sosyal sorunlara yol açmaktadır. Göçmen işçiler giderek bir ekonomik yük ve sosyal sıkıntı haline gelmiştir. Bu ise dış göçü, ona yeniden gereksinim duyulacağı bir zamana kadar durdurmuş bulunmaktadır.

Metropol ülkeler, şimdilerde süreci tersinden işletmeye çalışmaktadırlar. Dünya kapitalizminin genel durgunluk ve bunalımı bu ülkeleri, göçmen işçilerden kurtulmaya zorlamaktadır. Göçmen işçiler ise, geri gönderilme tehdidinin basıncı altında bir dizi ekonomik-toplumsal ve kültürel sorunlarla yüzyüzedirler. Dahası giderek daha fazla ırkçılığın hedefi haline gelmektedirler.

Burjuva cumhuriyeti, zorunlu göç ve

temini metropollerde çalışmayan durumdaki nüfusu çalıştırmaktan daha kârlıdır. Çünkü sermaye bu atıl nüfusu (ev kadınları, genç nüfusun bir bölümü v.s.) fabrikalara çekebilmek için teşvik edici koşullar sunmak zorunda kalacaktır. Buysa ücret düzeylerini yükselterek kâr oranlarını düşürecektir.

Dahası göçmen işçiler, proletaryanın geriye kalan kısmına karşı bir tehdit olarak kullanılmaktadır. Ucuz işgücü basıncı altında yerli işçiler sendikal mücadelede daha temkinli davranmaktadırlar. Milliyetçiliği ve ırkçılığı besleyen sistem, sınıfın birliğini yaralamakta, sınıflar mücadelesi böylelikle zorlaştırılmaktadır. Sistem kimi toplumsal sorunların (işsizlik, konut v.b.) sorumlusu olarak göçmenleri göstermekte, birikmiş öfkenin doğrudan kendine yönelmesini engellemeye çalışmaktadır.

Göç yoluyla işgücü ihraç eden az gelişmiş ülkeler, potansiyel olarak toplumsal patlamalara gebe işsizliği bu yolla, az da olsa azaltmaktadırlar. Bu tür ülkeler bağımlı ülkeler olduğundan, ekonomisini işletilemede dövize ihtiyaç duyarlar. Çoğu zaman da istikrarlı ve güçlü döviz kaynaklarından yoksundurlar. Göçmen işçilerin ücretleri, bu ülkelerin bankalarında bir kaynak görevi görür ve kısmen de olsa ekonomiye soluk aldırır. Biriken döviz, gerisin geri bu dövizi veren ülkeye borç ödemesi yoluyla döner.

Böylece kapitalist sistem bir bütün olarak göçmen işçi hareketinden yarar sağlar.

Göç hareketinden zararlı çıkan -üstelik bir bütün olarak -proletaryadır. Bir ve aynı çıkarlara sahip uluslararası proletaryanın, farklı dil, din, ırk ve milliyetten üyelerinin kapitalizm koşullarında rakiplere dönüşmesi bir bütün olarak işçi sınıfının zararına işlemektedir. Çünkü çıkarları ortak olan bu enternasyonal sınıfın, mücadele ve örgüt birliği yaratılmamaktadır. Kapitalist sistemin dünya üzerinden silinmesi süreci zorlaşmaktadır.

Kapitalizm bir dünya sistemi olmasına rağmen, eşitsiz bir gelişim gösterir. Ekonomik ve siyasi gelişmişlik düzeyi ülkeler arasında farklılıklar yaratır. Bu durum, proletaryanın her renkten bölümünün hemen ve doğrudan birliğini ve topyekün mücadelesini zorlaştırır. Her ülkenin bilinç ve örgütlenme düzeyi farklı proletaryası vardır. Bu nedenle, proletaryanın kardeşliği ve mücadele birliği ancak dünya devrim mücadelesinin gelişimiyle yaratılabilecektir. Her ülke devrimi, sınıf kardeşliği i dayanışması için yeni maddi olanaklar yaratacaktır. Halkların kardeşliği ve sınıfın birliği yolunda yükseltilecek her proleter kavga bayrağı, bilinç ve örgütlenme eşitsizliğini aşacak derslere dönüşecektir.

halklara/azınlıklara karşı terörün en aşağılık örneklerini '80'li yıllarda girilen süreçte ortaya koydu. Bu dönem yükselen Kürt halkının özgürlük mücadelesi, inkar ve imha politikasının en şiddetli biçimlerine maruz kaldı. Gözaltında kayıplar, yargısız infazlar, kitlesel kıyımlar, köy yakmalar/boşaltmalar vb. devlet terörünün bütün kirli biçimleri bu halk üzerinde uygulandı. KUKM tüm bunlara karşın gerilemek bir yana her gün yeni yeni mevziler kazandı. KUKM bir halk hareketi olduğu oranda, mücadeleyi ezmek için topyekün bir kirli savaşın gündeme sokulması kaçınılmazdı. Topyekün savaş taktiği, uluslararası burjuvazinin bir dizi deneyiminden güç alıyordu. Nerede bir gerilla hareketi güçlenmişse (hele güçlü bir halk desteği de mevcutsa), topyekün savaş gündeme sokulmuştur. Yöre halkı yoğun teröre tabi tutulmuş, rehine olarak kullanılmış, köyler yakılıp yıkılmış, toplama kampları kurulmuş ve yığınları eritmek için zorunlu göçe başvurulmuştur. Sömürgeci sermaye iktidarı da bundan farklı bir şey yapmamaktadır. Barbarlıkta sınır tanımayan burjuvazi, topyekün savaşın gereği olarak aynı yöntemleri bölgedeki Arap, Keldani, Süryani vb. diğer azınlıklara da şu ya da bu ölçüde uygulamıştır. Bu azınlıklar baskıdan kaçmak için Batı metropollerine ve özellikle Avrupa'ya göç etmektedirler. Büyük kentler, kendi içlerinde azımsanmayacak büyüklükteki bir Kürt nüfusu barındırmaktadır artık. Sayıları milyonlarla ifade edilen Kürtler çoğunlukla en elverişsiz koşullarda,

mutlak yoksulluk sınırında ve yine devlet terörüyle içiçe yaşamaktadırlar. Bu durum, kendiliğinden işleyen iç göçün hızını katlamakta ve her türlü sorunu daha da karmaşıklştırmaktadır.

Göç olgusu ve yarattığı sorunlar kapitalizmin ürünüdür. Ve emekçi sınıfların hayatını çekilmez kılan diğer sonuçlarıyla organik bir bütünlük oluşturmaktadır. Sömürü ve özel mülkiyete dayalı kapitalist toplumda, göçün ve diğer sorunların yol açtığı acı ve sefillikten pay alan gerçekte yalnızca işçi sınıfı ve ezilen emekçi yığınlarıdır. Kapitalistler, göç ve benzeri olgulara kendi ekonomik-siyasi ihtiyaçları çerçevesinde yaklaşırlar. Sermaye sınıfı ancak kendi çıkarlarını tehdit ettiğinde bunlara ilgi gösterirler. Özellikle de bu sorunlar sınıflar mücadelesini keskinleştiren dinamiklere dönüştüğü koşullarda, zaman zaman palyatif çözüm arayışlarına girerler. Şüphesiz ki bu samimi bir çaba olmamakta ve köklü çözümler de üretmemektedir. Esasen de işçi-emekçi yığınları oyalamayı hedef almaktadır.

Kaldı ki bugün Türkiye'de yaşanan zorunlu göç ve onunla bağlantılı olarak emekçi yığınlarında katmerleşen sorunlar kendi içinde çözülemez. Bu sorunlara karşı mücadele bizzat onun kaynağı olan sermaye egemenliğini hedef almalıdır. Komünistler göç olgusuna dayanan mücadele dinamiklerini, sınıf mücadelesinin bir kaldırıcı haline getirmelidir.

Eksen Yayıncılık Kitap Listesi

1. **Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm** (TDKP Eleştirisi)
2. Baskı 120 000 TL
2. **Modern Revizyonizmin Çöküşü**
SB ve D. Avrupa Üzerine
(Tükendi)..... 230 000 TL
3. **Yakın Geçmiş Genel Bir Bakış ve Platform Taslağı** 50 000 TL
4. **Devrimci Harekette Reformist Eğilim**..... 150 000 TL
5. **Teori ve Program Sorunları**..... 210 000 TL
6. **Dünyada Yeni Düzen ve Ortadoğu (Tükendi)** ... 50 000 TL
7. **Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi** 180 000 TL
8. **Bir Gün Bile Yaşamak,**
(Roman: Orhan İyiler) 350 000 TL
9. **EKİM 1. Genel Konferansı,**
Değerlendirme ve Kararlar..... 200 000 TL
10. **ekimler-1, (Tükendi)**
Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi... 250 000 TL
11. **ekimler-2,**
Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi... 250 000 TL
12. **Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi (Tükendi)**..... 135 000 TL
13. **İç Yazışmalar/İç Çatışmalar,**
Işık, Daha Çok Işık 160 000 TL
14. **EKİM Olağanüstü Konferansı**
(Tutanaklardan Seçmeler)
Devrimci Politika ve Örgütlenme Sorunları. 260 000 TL
15. **Kürt Ulusal Sorunu**
Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler
(Tükendi)..... 240 000 TL
16. **Tasfiyeciliğe Karşı Konuşma ve Yazılar**
Kopanlar ve Kapılanlar..... 180 000 TL
17. **Devrimci Gençlik Hareketi**
Gen. 2. Baskı 225 000 TL
18. **Gebze Direnişinin Ardından** 50 000 TL
19. **20 Temmuz Dersleri** ... 50 000 TL
20. **Dünya'da ve Türkiye'de Özelleştirme Saldırısı**. 50 000 TL
21. **"İş-ekmek-özgürlük" sloganı üzerine Liberal Demokratizmin Politik Platformu**
Gen. 2. Baskı 150 000 TL
22. **EKİM 3. Genel Konferansı**
Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler 250 000 TL
23. **Küçük Burjuva Popülist ve Proleter Sosyalizmi**
(Z.Ekrem'e Cevap) 210 000 TL
24. **EKİM 3. Genel Konferansı**
Örgütsel ve Siyasal Tartışmalar (Tutanaklar)..... 310 000 TL
25. **Demokratizmi Savunmanın Sınırları**..... 140 000 TL

(Fiyatlara KDV. dahildir.)

Burjuva ideolojisinin gizli araçları: Videoklipler

Sınıflı toplumlarda her devlet, kendinden önceki devleti ve deneyimlerini kendi içinde barındırır. Böylece sonradan gelen daha gelişkin, örgütlü ve güçlüdür. Sınıflı toplumların son devlet biçimi olan kapitalist devlet bu yüzden örgütlülüğü ve nüfuz gücü açısından öncekilere göre çok daha gelişkindir. Egemen sermaye sınıfının zor aygıtı olarak o, gelmiş geçmiş en zorba devlet tipidir. Zor konusundaki becerikliliği, kitleleri uyuşturup yedeklemesinde vazgeçilmez öneme sahip ideolojik yönlendirme alanında da sürer. Özellikle teknoloji alanındaki muazzam gelişmelerin sonuçlarından da yararlanarak egemen ideolojiyi kuşatıcı ve güçlü bir biçimde örgütlenme şansına sahiptir.

Sermaye sınıfı eğitim, din ve medya kurumları ve tüm iletişim tekniklerinin sahibi olarak burjuva ideolojisinin her tür ve biçimini kullanarak yığınlar içinde ideolojik bir kuvvete dönüşmek ister. Sınıflar mücadelesinin durumuna göre zor ve ideolojinin kullanım biçim ve yoğunluklarını değiştirir. Toplumsal mücadeleler yükseldikçe zor aygıtı daha fazla çalıştırılırken, ideolojik yönlendirme de daha açık ve kaba biçimlerle yapılır. Ama sermaye sınıfı bilmektedir ki, ideolojik tahakküm kurmanın en elverişli yolu, bunu kitlelere hissettirmeden gerçekleştirmektir. Bu nedenle ideolojik içeriği ilk bakışta hissedilip farkedilmeyen biçimlere özel bir ağırlık verilir. Bunun iyi bir örneği, propaganda konusunda oldukça deney biriktiren sistemleştirilen ve sonraki burjuva diktatörlüklere devreden Nazi Almanyasında bulunabilir. Nazi burjuva diktatörlüğü, muhalif kültür-sanata olduğu kadar modern sanat biçimlerine de öfke ve tiksintiyle bakmıştır. Naziler, modern sanata karşı tutumlarını Paris'e girdiklerinde her tür sinema filmi yasaklayarak göstermişlerdi. Ancak bir istisna yapmışlardı. 'Flaş Gordon' filmlerini yasaklamadılar. Zira bu filmler, kitlelere çok açık bir mesaj vermemekle birlikte, tekeli kapitalizmin egemenlik ve şiddet ilkelerine uygun motiflerini yoğun bir tarzda içermekteydi.

İdeolojinin, ideoloji olduğunu hissettirmeden iş gördüğü araçlar ve biçimler burjuvazinin her dönem yoğun olarak kullandığı bir tarzıdır. Popüler cinayet ve aşk romanlarından, melodram ve gangster filmlerine, çizgi roman ve her cinsten dergiye, pembe dizilerden reklamlara kadar sayısız araç bu biçimde işler. Modern çağda böyle araçların kitlesel kullanımı, din kadar güçlü bir uyusturucuya dönüşür.

Hissettirmeden iş gören ideolojik araçlardan sadece biri -ama şu aralar

en popülerleri- videokliplerdir. TV teknolojisiyle kullanılan videoklipler, TV'nin ortaya çıkmasından epey süre sonra devreye girdi. Rock şarkıcısı Fredy Mercury için yapılan klip ilk örnektir. Sonraki dönemde bunlar gittikçe artan bir biçimde kullanıldı. Hemen her tür müzik için üretilen videoklipler, özellikle popüler diyebildiğimiz ve düzeyi klasik, caz v.b. kaliteli türlere göre daha düşük olan türler için daha yaygın uygulandı.

Teknolojik her araç gibi, videoklipler kendi içinde ne iyidir ne de kötü. Kimin ve nasıl kullandığına bağlı olarak, teknolojik araç, emekçilerin yararına ya da zararına işler. Kimya bilimi kimyasal silah için de, sağlık hizmetleri için de iş görebilir.

Videoklip, elektronik görüntüyü müzik sanatıyla birleştirerek, her ikisi için de yeni yollar ve çözümler getirmiştir. Müzik soyut bir sanattır. Görüntü ise, soyutlamalar yapabilmesine rağmen somut görüntü malzemesini kullanır. Bu ikisinin birleştirilip kullanılması, müzik dinleyicisinin hayal gücü ve algılamasını belli bir şekilde yönlendirerek yeni olanaklar yarattı. Bu nedenle, kaliteli müzik yapımcıları ve muhalif sanatçılar da videoklip biçiminden yararlandılar.

Ne var ki, müzik ve görüntü, müzik ve medya sermayesinin tekeli altındadır. Ve bu her iki tekelin temel motivasyon kaynağı kârdır. Bu tekeller astronomik kârlar elde ederken, düzene kendi cephelerinden destek ve hizmet vermektedirler. Medya teknolojisi pahalı bir teknolojidir, fotoğraf makinesi gibi (ki bu bile emekçiler için uzak bir araçtır) el altında kolayca bulunabilen bir şey değildir. videoklipler de, eğer kaliteli olacaksa, çok pahalıya mal olan şeylerdir. Diğer yandan videoklip bir biçimde çekilip hazırlanmış olsa bile, tüketicisine medya aracılığıyla ulaşabilir ancak. Bunun için de medya sermayesinin ekonomik-politik onayına ihtiyaç duyar. Bu nedenle, muhalif ve ezilenlerden yana sanatın güçlü ve yaygın kullanmadığı bir araçtır videoklip.

Sermaye iktidarı, 12 Eylül darbesiyle gençliğe kapsamlı bir saldırıya girişmişti. Uyguladığı sivil-resmi terörün, baskının yanında çok güçlü araçlarla gençliği ideolojik bir kuşatmaya almıştı. Yeni dönemde gençliğe uygun gördüğü bireyci, vurduymuyuz ve hazırcı ideoloji gençliğe derinlemesine sindirmeye çalışıldı. Yapay bir biçimde güncellik ve popülerliliği sürekli ayakta tutmaya çalışan bayağı müzik de bu araçlardan biriydi. Pop müzik, medyadaki gelişmenin avantajını da kullanılarak daha da

yaygınlaştırılmaya çalışıldı. Düzenle hiçbir sorunu olmayan tersine düzenin sinik bir destekçisi olan pop, böylece günlük yaşama -görüntüyle de donanmış olarak- daha fazla girdi. Ortalama olarak günde 4 - 5 saat izlenen TV'den gençlik cafelerindeki büyük ekranlara, hatta büyük meydanlardaki multivizyon ekranlara kadar videoklipe daha içli dışlı olduk. Basının yapay gündemleriyle videoklipler gençliğin "geyik"lerinin temel malzemelerinden biri oldu. Gençliğin bir kısmının -popçu olmak, ünlü olmak- hayatını doğrudan, diğer kesimlerinse, günlük alışkanlık, özlem ve beğenilerini biçimlendirerek dolaylı yoldan etkiledi. Böylece, gençliğe uygun görünen ideoloji kurnazca günlük yaşamda yeniden ve yeniden üretildi.

Kurnazca diyoruz çünkü, bu klipler burjuva ideolojisini açık ve doğrudan savunmaz. Videokliplerin soyut müziği görüntüyle ilişkilendirerek somutladığını söylemiştik. Bu ilişkilendirme için seçilen görüntüler tam da burjuva ideolojisinin haklı çıkaracak bir düzenlenişe sahiptir. Görüntünün düzenlenişini zaten müziğin aynı türden ideolojisiyle de uyumludur. Burjuva dünya görüşü küçük dozlar halinde birkaç dakikalık kliplere yerleştirilmiş olur. Şüphesiz kısacık klipler kendi başlarına egemen ideolojiyi üretip, canlı kılmaz. Ama yığınlar üzerindeki her türlü araçla yaratılan ideolojik basınç ve kuşatmaya eklenerek, özellikle gençlik açısından baktığımızda mütevazı sayılmayacak bir etki yaratır.

Sömürgeci sermaye iktidarı ağırlaşan sorunlarıyla boğuşurken ekonomik siyasi krizi derinleştiriyor. Krizini yönetebilmek için sınıfa ve kitlelere faturalar çıkarıyor. Yükselen ve mayalanan devrimci gelişmeleri geriletebilmek için baskı aygıtlarını tahkim ediyor. İdeolojik toplum kuşatmasının bağlarını daha da sıkı örmeye çalışıyor. Ama dayattığı ideoloji işçi sınıfı ve emekçilere yabancı bir ideolojidir. Burjuva ideolojisiyle proleteryanın yaşamı arasında uyumsuzluk ve gerilim vardır. Kitlelerin yaşamları özel mülkiyet düzeni tarafından daha fazla yıkıma uğratıldıkça, sefilik, açlık ve baskılar arttıkça, yaşamla ideolojinin gerilimi çatışmaya dönüşüyor. İşçi sınıfının düzenle her türlü ideolojik-politik bağı kopararak özgürleşip devrimcileşmesi uzak değildir. Gençlik de, üzerindeki kuşatmayı kırabilmek için, düzen ideolojisiyle topyekün bir hesaplaşmaya girişmelidir. Bu hesaplaşmadan videoklipler cinsinden küçük görünen parçalar bile kurtulamamalıdır.

Esnek üretim saldırısının temelleri G-7 zirvesinde atıldı Emperyalistlerden yeni saldırı paketleri

Kapitalizm koşullarında G-7 zirvesinin anlamı

Kapitalist üretim ilişkileri içerisinde üretim her geçen gün daha fazla toplumsallaşırken, sermaye daha fazla tekellerde yani daha küçük toplumsal birimlerde toplanmaya devam ediyor. Kapitalizmin bunalımları bu durumun yarattığı gerilimler üzerinde yükselmektedir.

Kapitalizmin biraz olsun sorunlardan kurtulması, "çözmesi" için yapılan bu tür zirveler bile onun sonunu engelleyemeyecektir. Çünkü G-7 zirvesinden çıkan yeni "çözüm" önerileri de gelip eninde sonunda çelişkinin büyümesine yol açacaktır. Artarda gelen bu ekonomik krizler, kapitalizm yıkılmadıkça sürekli ve daha sık aralıklarla meydana gelmeye devam edecektir.

Bu zirveden çıkan saldırı politikalarına Türkiye proletaryası sessiz kalamaz. Fransa'da uygulanmaya çalışılan, Juppe planı olarak bilinen emeğe saldırı, Fransız işçi sınıfı tarafından tepkiyle, direnişle karşılandı ve bu plan yürürlüğe sokulamadı. Saldırı planlarını işçi sınıfına uygulayamayan Fransa bu yüzden G-7 Zirvesi'nde üçüncü bir yol öneriyor.

Emperyalizm emek düşmanı politikalarını uygulamaya çalışırken örgütlü davranıyor ve tüm dünya işçi-emekçilerini hedef alıyor. Bunun için Türkiye işçi sınıfı da örgütlü bir güç olarak direnmeli, Fransa, Belçika gibi ülkelerdeki işçi sınıfının deneyimlerinden öğrenerek ve dayanışma ruhuyla hareket etmelidir. Sınıfa karşı sınıf tavrının yaratılması ve geliştirilmesi önümüzdeki en acil sorundur.

Türkiye işçi sınıfı ihtilalci bir sınıf partisine sahip olabildiği koşullarda bu sömürü zincirini Türkiye cephesinden kırarak ve kendi iktidarını kuracaktır.

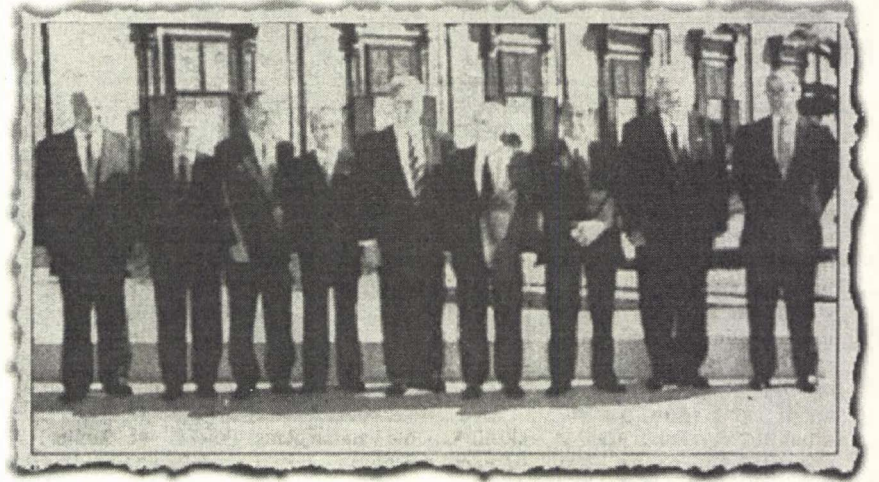
**Sınıfa Karşı Sınıf,
Düzene Karşı Devrim,
Kapitalizme Karşı Sosyalizm,**

Uluslararası sermaye, sınıf varlığını güvence altına almak için çeşitli ittifaklar oluşturuyor. Bunlardan biri de, dünyanın en zengin 7 emperyalist devletinin bir araya gelerek oluşturdukları "G-7"dir. Geçtiğimiz haftalarda Fransa'nın Lille kentinde toplanan G-7 zirvesinin gündeminde bu kez "işsizlik" vardı. Çünkü emperyalizmin içinde sıkışıp kaldığı yapısal kriz, her an patlamaya hazır bir bombayı andıran dev bir işsizler ordusu üretmiştir. Bu, günümüzde emperyalizmin karşı karşıya kaldığı en önemli sorunlardan biridir. Bundan 2 yıl önce yapılan G-7 zirvesinde de gene bu sorun tartışılmıştı. Ancak bir çözüm üretilememiştir.

Bugün Almanya'dan sonra Japonya'da da işsizlik II. Emperyalist Paylaşım Savaşı sonrası en yüksek düzeyine ulaştı. Sadece G-7 ülkelerinde toplam işsiz sayısı 22 milyonu aşıyor. OECD ülkelerinde ise bu rakam 35 milyonu buluyor. İşsizliğe karşı ABD modeli öneriliyor. Bu modelin özü, burjuvazinin işçi-emekçiyi üretimin ihtiyaçları oranında sömürebilmesine dayanıyor. Sonuçta bugün ABD'de mutlak yoksulluk sınırının altında yaşamaya mahkum edilen 30 milyonun üstünde işçi-emekçi var. Günümüzde gerek işsiz, gerekse sözümona iş sahibi olan, ama geliri yoksulluk sınırının altında kalan insanların sayısına baktığımızda, emperyalizmin yapısal krizinin ulaştığı boyutlar hakkında bir fikir sahibi olabiliriz. Krizin sonuçlarını en ağır şekilde yaşayan bu kitlenin düzene karşı öfkesi, devrimci önderliklerin yönlendiriciliğinde enternasyonalist dayanışma etrafında birleştiğinde, emperyalist sömürü düzenini yıkabilecek güce sahiptir.

Emperyalist burjuvazi yaşadığı yapısal krizle, bu krizin yükünü taşıyan işçi-emekçi kitlelerin hoşnutsuzluğu arasında sıkışmış durumda. Bu çıkmazdan kurtulmak için yeni çözüm yolları bulmak için yaptıkları zirveler bile içinde buldukları açmazdan onları kurtarmaya yetmiyor. G-7 zirvesi de çözümü değil, çözümsüzlüğü üretmektedir.

G-7 zirvesindeki genel eğilim işsizlik sorununu esnek üretim modeliyle aşmak yönündedir. Fransa'nın esneklik ve dinamik emek akışkanlığını büyüme ve istihdam yaratmayı teşvik eden makro ekonomik politikalarla birleştirerek 3. bir yol oluşturma konusundaki önerileri fazla ilgi görmedi. Büyümenin daha fazla sömürüye eşdeğer olduğu bir düzende, "istihdamı teşvik edici makro

ekonomik politikalar"ın uygulanabilirliği olmadığı açıktır.

Esnek üretim saldırısının temel prensipleri şöyle sıralanabilir:

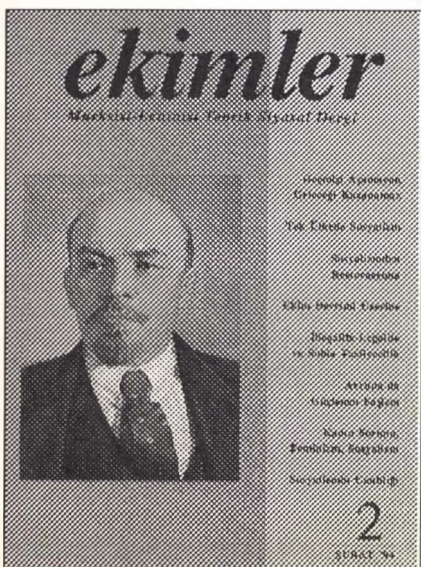
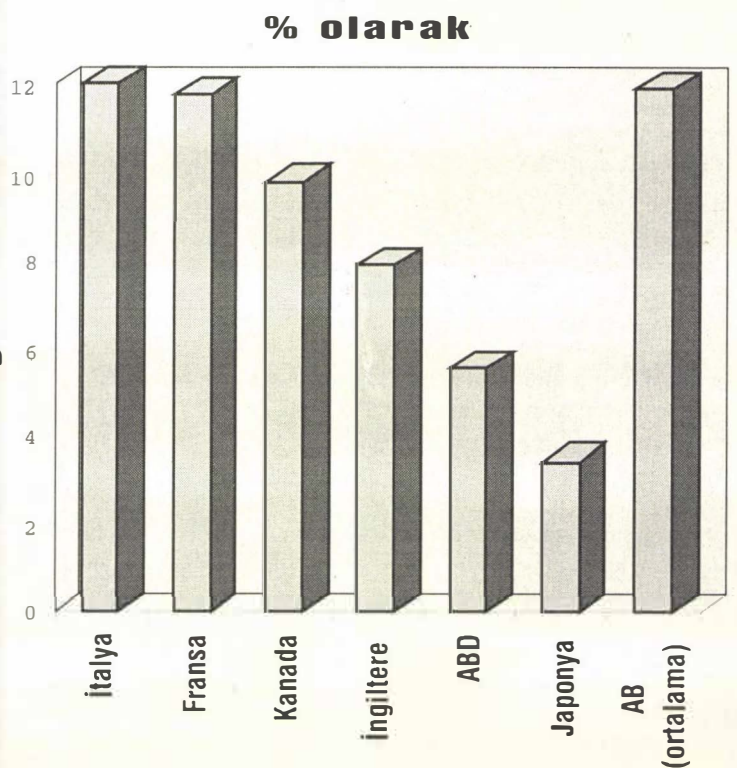
- * Asgari ücretin kaldırılması, çünkü asgari ücret emeğin sadece ihtiyaç olduğu kadarının ücretlendirilmesi önünde bir engeldir.
 - * İş güvencesinin kaldırılarak işten çıkarmaların kolaylaştırılması. Böylece her an için sadece üretimin ihtiyacı kadar bir istihdamın kolayca sağlanabilmesi.
 - * İşverenin sosyal güvenlik "yüklerinden" kurtulması.
 - * Haftalık çalışma saati konusundaki kısıtlama ve düzenlemelerin tümünden kaldırılması.
 - * İşsizlik parası ödenme süresinin kısaltılması veya tamamen iptali.
- Yani G-7 zirvesi işçi ve emekçilere karşı çok daha kapsamlı bir saldırı paketinin hazırlandığı bir toplantı olmuştur. Bu yeni saldırıların

sadece bu yedi ülkede değil, IMF ve Dünya Bankası'nın yaptırımlarıyla emperyalizme bağımlı (Türkiye gibi) ülkelerde de uygulanması alınan kararlar arasındadır.

Esnek üretim politikasının uygulandığı ülkelerde geçici olarak işsizlik geriliyorsa da, geçici, kısmi, parça başı işlerin oranı artıyor, reel ücretlerde düşüş gözleniyor. İnsanlar iş sahibi görünseler bile, gelirleri asgari geçim düzeyinin çok altında kaldığından ekonomik açıdan konumları bir işsizden çok da farklı olmuyor. İşçi ve emekçilerin serbest zamanlarını kullanmalarına olanak vermeyen "gizli işsizlik" olgusu ortaya çıkıyor.

AB ülkelerinde işsizlik tüm emekçi nüfusu (vasıflı-vasıfsız, genç-yaşlı) şu ya da bu biçimde etkiliyor. Bu ülkelerdeki göçmen işçiler istihdam arzının fazlalığının, dolayısıyla da işsizliğin nedeni olarak görülüyor. Bu, işçi-emekçi katmanlar arasında parçalanmalara yolaçıyor.

G-7 Ülkelerinde İşsizlik Oranları

Alman Sermaye devletinin saldırılarına karşı Bonn'da Büyük İşçi Mitingi

15 Haziran'da Almanya'nın hâlâ idari başkenti durumunda olan Bonn, Almanya işçi sınıfının bir bölümüne ev sahipliği yaptı. Aylardır devam eden uyarı grevlerinin ardı arkası kesilmezken, bu sefer de Alman Sendikalar Birliği'nin (DGB) çağrısıyla işçiler Bonn'da buluştu. 300 binin üzerinde bir katılım sağlandı. Muhtemelen sendika bürokratları kendileri bile bunu beklemiyorlardı. Her ne kadar "yüksek bir katılımı amaçlıyoruz" yollu demeçler vermiş olsalar da, aslında içlerinden geçen tabanda oluşan tepkinin mümkün olduğu kadar az olması ve bu tepkinin bir an önce boşa çıkarılıp kendi rahatlarının bozulmamasıydı.

Ancak ortaya çıkan tablo onları şaşırtmıştır. Kuşkusuz ki, sendika bürokratlarının şaşkınlığı sırf katılan işçilerin sayısı yüzünden değildir. Katılanların istemleri, haykırdıkları sloganlar, ortaya koydukları militan tavırlar vb. işçilerin tepkilerinin niteliksel olarak da belli bir boyut taşıdığına göstergesidir. Mitingte ortaya çıkan tablo karşısında, hem tekellerin temsilciliğini yapan Bonn Hükümeti, hem de sendika yöneticileri ilk anda belli bir tedirginlik yaşadılar. Kaşarlanmış DGB bürokratları bunu belli etmemeyi belli bir oranda başarsalar da, Alman sermaye devletinin hükümet başkanı Kohl endişesini açık etti. Henüz miting devam ettiği sıralarda kamuoyuna yaptığı açıklamalar tam da bu şaşkınlığın ve bu şaşkınlığın basıncıyla oluşan saldırganlığın ifadesiydi.

Almanya'nın en büyük Kamu Emekçileri Sendikası ÖTV'nin birkaç aydan beri devam eden toplu sözleşme görüşmelerinde işverenler bir türlü anlaşmaya yanaşmadılar. Bunun üzerine, sendika tabanında oluşan basınç, ilk uyarı grevlerinin başlamasına neden oldu.

Demiryolları işçileri arasında son dönemde yaşanan hareketlilik -ki geçtiğimiz yılın sonunda Fransa'da milyonları ayağa kaldıran, sendika bürokratlarını ezip geçen işçi-emekçi eylemleri demiryolu işçileri tarafından başlatılmıştı- işçi-emekçilerin bu mitingde toplanmasını sağlayan etmenler arasındadır.

Ancak bunlar, şu an Almanyalı işçi-emekçilerin içinde bulunduğu hareketlenmenin sadece bir cephesini yansıtır. Çünkü bu hareketlenmeye neden olan daha bir çok etken var: En başta işçi-emekçilerin alım güçlerinin düşmesi, işsizliğin çığ gibi büyümesi, sınıflar arasındaki refah seviyesi farkının gitgide açılması, sosyal haklara yönelik saldırılar vb.

Tasarruf paketi saldırısının içeriği

- Hastalanıp raporlu olarak işe gelemeyenler raporlu oldukları süre içinde ilk altı haftaya kadar yövmiyelerini ancak %20 eksigi ile alabilecekler, altı haftadan sonra ise ek olarak maaşlarından %10 daha kesilecek. Ve işverenin tercihine göre işe gelemedikleri her haftanın bir günü yıllık izinlerine sayılabilecek.
- Bugüne kadar 6 kişinin altında işçi çalıştıran işyerleri iş güvencesi kapsamı dışında tutulurken yeni düzenlemeyle bu rakam 11'e çıkartılıyor. Bunun anlamı tüm çalışanların %30'unun iş güvencesi kapsamının dışında kalması, diğer bir deyişle her an işten atılabilmesi demektir.
- Kadınların emeklilik yaşı 63'e çıkarılıyor. Mezarda emeklilik programı Almanya'da da gündemde.
- Toplu iş sözleşmelerinin geçerlilik süresi 18 aydan 24 aya uzatılıyor. Bu düzenlemeyle, ekonomik-toplumsal gelişimin ve değişimin neredeyse günlük yaşandığı bir konjonktürde işçi-emekçi katmanlar uzun dönemler için sabit şartlar altında tutulmak suretiyle, burjuvazi için daha geniş bir hareket alanı yaratılmış oluyor.
- İşsizlik parasından kesintiler; işsizler için mesleki eğitim programlarına ayrılan bütçede kısıntılar; zaten sefalet sınırında yaşayan emeklilerin gelirlerinin daha da düşürülmesi vb. "tasarruf tedbirleri"nin uygulamaya konması planlanıyor.

İşte Almanya da işçi-emekçileri sokağa döken nedenlerin en önemlilerinden biri bu saldırı paketidir. Hoşnutsuzluklar yalnız işçi-emekçi cephesinde değil, aynı zamanda üniversite gençliğinde de kendisini gösteriyor. Bonn mitingini Alman işçi-emekçi katmanların böylesine ağır saldırılarla yüzyüze geldiği bir dönemin ürünüdür.

Bugün için Alman işçi-emekçilerin gündemini en çok meşgul eden sorun işsizlik. Şu anda Almanya'da resmi olmayan rakamlarla işsiz sayısı 8 milyon sınırını geçmiştir ve işsizlik her geçen gün artmaya devam etmektedir. Bu rakamın '97 yılı ortalarına kadar 5 yüz bin daha artacağı hesap edilmektedir.

'90'lı yılların başlarında Eski Doğu Almanya'daki devasa kamu işletmeleri haraç-mezat ve milyarlık teşvikler eşliğinde Batı'daki tekellere satıldı. Bu tekeller bugün, ellerindeki

işletmeleri "adam edemedik"lerini açıklayarak, kendilerine verilen teşviklere kolay yoldan el koymak için teker teker iflaslarını ilan etmeye başladılar. Bir seferde binleri, onbinleri bulan tensikatlar gündeme geldi (DASA ve VOLKAN işletmelerinde olduğu gibi). Diğer yandan "Doğu Almanya'nın Batı'ya uyum süreci" olarak tanımlanan süre için konulmuş özel iş-güvencesi yasaları bu yılın sonunda kalkacak. Hemen ardından yeni toplu tensikatların gündeme geleceğine kesin gözüyle bakılıyor. Bunlara ek

olarak demir-çelik iş kolunda küçük ölçekli işletmelerin kapatılmaları ya da yeniden yapılanmaları sonucunda işçilerin sokağa atılmaları söz konusu. Tüm bu etmenler işsizlik sorununun Alman işçi-emekçi katmanların gündeminde özel bir yer işgal etmesine neden oluyor.

Alman işçi-emekçileri sefalet ve işsizliğe itilirken, Alman tekeller kârlarını birkaç misli katlamışlardır. Ancak bunu yeterli görmeyerek daha çoğunu istiyorlar. Doğu Bloku'nun çöküşünden de güç alan burjuvazi, işçi sınıfının yılların mücadelesiyle can bedeli kazanmış olduğu hakları geri alma çabası içerisinde.

Mitingi önceleyen uyarı grevlerinin nedenleri!

Kamu Çalışanları Sendikası ÖTV 3 milyon 2 yüz bin üyesiyle oldukça büyük bir sendika. İçinden geçtiğimiz dönem bu sendikaya bağlı işyerlerinin toplu sözleşme imzalama dönemidir. ÖTV %5'lik ücret artışı talebi ve bazı ufak isteklerle masaya oturdu. İşveren buna karşı "0" sözleşme -ki enflasyon dikkate alındığında bunun anlamı reel ücrette düşüştür, diğer bir ifadeyle alım gücünün azalmasıdır- ve bir yılın hak gaspıyla işçi-emekçinin karşısına çıktı. Bunu yaparken de "geleceği düşünmek", "işyerlerini korumak" vb. demagogik argümanlara başvurdu. Sözleşme şartlarına bakıldığında geleceğini düşünenin burjuvazi, korunanın ise burjuvazinin üretim araçları üzerindeki hakimiyeti olduğu açık bir biçimde görülmektedir. İleri sürülen bu demagogiler, işçilerle ve emekçilerle dalga geçmek, onları oyalamaktan başka bir anlama gelmiyor.

On yıllardır sermaye tarafından tabii tutulduğu ideolojik bombardımanla bilinci bulandırılmış, yılların sınıf mücadelesi sonucu kazanılmış hakların rehavetiyle gevşemiş Alman işçi-emekçilerinde bile, bu derece açık bir saldırıya karşı kendiliğinden bir tepki filizlenmektedir. ÖTV yönetimi tabandan gelen bu tepki sonucu işverene karşı tutum almak zorunda kalmış ve uyarı grevlerine başlamıştır. Belediyelerin temizlik işçileri, posta dağıtıcıları, değişik ulaştırma hizmetlerinde çalışanların başlattıkları bu grevler, gündelik yaşamın akışı üzerinde epeyce etkili oldular da. Ancak sermaye, bu tip uyarı grevleri ya da eylemlerini, işbirlikçi sendika bürokratlarının yardımıyla sınıfın mücadelesini söndürmenin bir aracı olarak da kullanabileceğinin bilinciyle dikkate almazlıktan geldi. Alman tekelleri burjuvazisinin devlet nezdindeki

borozanı Kohl hükümeti, yeni saldırı hazırlıkları yapmaya ve bunları uygulamaya koymaya başladı. Bunların en önemlisi de "tasarruf paketi" (Sparpaket) denen düzenlemelerdir. Bu düzenlemelerle kapitalistlere 5 milyar Mark'lık ek bir gelir sağlanmış olacaktır. Ancak bundan önemlisi, bu düzenlemelerle Alman burjuvazisinin işçi-emekçileri daha pervasızca ve sınırsızca sömürebilmesinin yasal zemini de oluşturulmuş olacaktır.

Bonn mitinginin etkileri

Almanya'nın dört bir yanında işçilerin ve diğer çalışanların Bonn'a akışı, düzen cephesinde pek hoş karşılanmadı. Başta da belirtildiği gibi hükümet edenler hemen tepkilerini ortaya koydular ve "yollar yürümekle aşınmaz" türünden bir karşılık verdiler işçilere. Bu söylem aynı zamanda bir tehdidi de içermektedir. Kohl hükümeti ve bazı finans kurumlarının sözkonusu tutumları alanda, uzun süre yuhalandı. İşçilerin tavrı, bu tehditlere karşı mücadele etmek yönündeydi. Alman Sendikalar Birliği'nin yönetimi (DGB) bu kendiliğinden çıkışı sahiplenmeye, ona önderlik ederek yön vermeye çalıştı. Özellikle bu tepkiden Alman Sosyal-Demokrat Partisi SPD hesabına pay çıkarmanın ve bu yolla işçi-emekçilerin bu çıkışını düzen sınırları içinde tutmanın hesapları yapıyordu. "Radikal" söylemleriyle sözümona emeğin yanında yer alan SPD genel başkanı Lafonten'in alanda bulunuşu da bu hesapların bir parçasıydı.

Esas olarak Bonn mitingi çok daha görkemli ve coşkulu olabilirdi. Daha iyi bir ön hazırlıkla hem kitlessellik artırılabilir, hem de katılanların militanlığı farklı boyulara sıçratılabilirdi. Ancak bu sermaye cephesinin özellikle engellemeye çalıştığı bir durum olduğundan, onların usakları sendika bürokratları da tam tersi yönde, yani mitingini içini boşaltmak yönünde bir ön çalışma gerçekleştirdiler. Bürokratik cenderenin dışına çıkabilen çalışmalar da genellikle yöresel ve zayıf kaldı.

Tüm olumsuz şartlara rağmen mitingte bir mücadelecilik hava vardı. Böyle bir atmosferin varlığı önemlidir. Bu kendiliğinden çıkış, devrimci bir önderlik altında düzen sınırlarını aşabildiği koşullarda Alman işçi sınıfı cephesinde önemli gelişmelerin yaşanmaması için herhangi bir neden kalmaz.

Daha dün tüm Avrupa'yı etkileyen sınıf eylemlerinin yaratıcıları olan Fransız işçi temsilcilerinin miting meydanına gelmiş olması, enternasyonalist dayanışma adına son derece önemlidir. Bonn mitinginin ve diğer yöresel uyarı grevlerinin Fransa'daki grevlerden etkilenmemiş olduğunu düşünmek mümkün değildir. Alanda Fransız delegasyonuna duyulan ilgi ve değişik sendika ve kuruluşlara üye işçilerin genel grev istemini içeren sloganlar haykırılmaları ve buna yönelik pankartlar açmaları, yine

Fransa'daki işçi-emekçi hareketinden etkilenmenin açık birer göstergesidirler.

Bonn mitingi Alman işçi sınıfının yeni dönem hareketliliği için bir başlangıç olabilir. Bunu daha çok önümüzdeki süreçler belirleyecektir. Alman tekeli burjuvazisinin yeni saldırı paketleri işçi sınıfının cepheden karşı koyuşunun zemini oluşturabilir.

Türkiyeli ve Kürdistanlı işçi-emekçilerin Bonn mitingine yönelik tutumları

Türkiyeli ve Kürdistanlı işçi-emekçilerin Bonn mitingine katılımlarının pek kitlesel olmadığı gözlemlendi. Özellikle Kürdistanlılar mitingini yapıldığı gün Hamburg'da kendi mitinglerini düzenlemişlerdir. Bu, anti-emperyalist ulusal kurtuluş mücadelesini, enternasyonalist dayanışma ekseninde yeniden üretme konusundaki açık bir zaafın göstergesidir. Bu, içerisinde önemli zayıflıklar barındırır da, sınıfsal bir eylemi anti-emperyalist, enternasyonalist bir zemine çekebilmenin dinamiklerinin gerektiği gibi algılanmadığı anlamına gelir. Bağımsız gündem oluşturmak adına kapitalizmin ulusal zeminde işçi-emekçileri bölme taktiklerine fırsat tanımak demektir.

Türkiyeli devrimci örgütler nezdinde de, yüzbinleri bir araya getiren bu sınıf eylemliliği gereken ilgiyi uyandırmamıştır. En azından ortaya çıkan sonuç bunu göstermektedir.

Köln'de açlık grevinde olan insanların katılımı da olmasa bu boşluk kendini daha da belli edecekti. Açlık grevcilerinin alana girişi belirli bir ilgi yarattı, atılan sloganlar kısmen de olsa Alman işçi-emekçilerine ulaştı. Açlık grevcilerinin isteklerinin ana mikrofonda alana duyurulması ve ardından Türkiye'deki açlık grevinde olan siyasal tutsakların durumunun anlatılması vb. açıklamaların yapılması, bu açıdan anlamlı olmuştur.

Bütün bunların dışında komünistler kendi cephelerinden mümkün olduğu kadar geniş kesimlerin katılımını sağlamak amacıyla kamuoyuna yönelik propaganda-ajitasyon çalışmaları yürüttüler. Geniş kesimlere mitingte katılmaları için çağrı da yaptılar. Özellikle Türkiyeli ve Kürdistanlı işçilerin bu mitingte katılımının sağlanması, işçi sınıfı içerisindeki ulusal-şoven önyargıların kırılması ve sınıfın parçalanmışlığının aşılması için ileri bir adım anlamına gelecekti. Bunu sağlayabilmek, kendi içinde özel bir öneme sahipti.

Komünistler önlerine koydukları hedefleri tam anlamıyla yerine getiremeseler de, bunun asgari gereklerini yaptılar denilebilir. Özellikle Türkiyeli ve Kürdistanlı işçilerin bu mitingte katılımının sağlanması, işçi sınıfı içerisindeki ulusal-şoven önyargıların kırılması ve sınıfın parçalanmışlığının aşılması için ileri bir adım anlamına gelecekti. Bunu sağlayabilmek, kendi içinde özel bir öneme sahipti.

1956'da Alman burjuvazisi bugün gündemde olana benzer bir saldırı başlatmış, Almanya işçi sınıfından gereken yanıtı almıştı

1956-57 Metal İşkolu Büyük Grevi

Alman sermaye devletinin işçi sınıfına yönelik hazırladığı yeni saldırı paketinin ilk maddesi, hastalık nedeniyle raporlu olarak işe gelmeyen günlerde maaşın %20'sinin kesilmesini ve işe gelmeyen her haftanın bir gününün yıllık izne sayılmasını içeriyor. Bu madde aynı zamanda işçi sınıfının en çok tepkisini çeken maddelerden birisidir. Alman işçi sınıfı 1956 yılının Ekim ayında Schleswig-Holstein eyaletinde benzer bir hak gaspı denemesini 16 hafta süren militan bir direnişle boşa çıkarmıştı.

O yıl içerisinde egemen sınıf önemli başarılar elde eder. Mayıs ayında Federal Alman Cumhuriyeti NATO'ya üye olur, Temmuz'da zorunlu askerlik uygulaması devreye sokulur ve nihayet Ağustos'ta Alman Komünist Partisi (KPD) kapatılır. Burjuvazi dönemsel olarak kendini güçlü hisseder.

Ve tam da bu nedenle işveren Metal İşkolu Sendikasının öne sürdüğü tüm talepleri reddeder. Metal işçilerinin şartları şunlardı:

- * Haftalık çalışma saatlerinin azaltılması,
- * Hastalık durumunda maaş ödemesinin devam ettirilmesi,
- * Yıllık izin süresinin uzatılması,
- * Maaşa ek olarak tatil parası ödenmesi.

IG-Metal büyük kurultayında, ikinci maddenin reddi üzerinden greve gitme kararı alınır.

Geve katılımı hemen hemen %100'dür. Eyalette yaklaşık 34 bin metal işçisi işi bırakır. Almanya genelinde ve başka iş

kollarından maddi ve manevi destek gelir.

Burjuvazi de boş durmamaktadır. Savaş fonları kurulur. Yoğun bir anti-propaganda yürütülür. Temel argümanlar; grev yüzünden sektörün zor durumda kaldığı ve tensikatların gündeme gelebileceği, raporlu günlerde maaş ödenmeye devam edilmesinin işten kaytarmaları arttıracığı, işgünü kayıplarına neden olacağı şeklindedir. Gazetelerde grevin komünistler tarafından yönetildiği konusunda haberler çıkmaya başlar.

16 haftalık grev sürecinin ve defalarca yenilenen görüşmelerin ardından burjuvazi geri adım atmak zorunda kalır. Raporlu günlerin işgünü sayılması konusundaki madde, maaşın %90'ının ödenmesi ve iki günlük bir kesinti dışında olduğu gibi kabul ettirilir.

Bu eyalete ilişkin düzenleme ve kazanım daha sonra emsal alınıp Federal bir yasa düzenlemesi haline getirildi.

IG-Metal yönetimi grevin motor gücü olmak bir yana, onu zayıflatıcı bir tutum içerisinde olmuştur. Grev sürecinde gene bu sendikaya bağlı Hamburg tersane işletmeleri ve Ruhr havzası işletmelerinde ortaya çıkan huzursuzluklar mevcut greve destek amacıyla bir direniş ve eyleme dönüştürülebilecekken, grevdeki 34 bin işçi yalnız başlarına bırakılmıştır. Buna rağmen elde edilen başarı sınıfın gücünü ortaya koymak bakımından önemlidir.

Faşist rejimin hesapları tutmayacak

Koalisyon hükümeti fiilen haftalardır çökmüştü. Son seçimlerin ardından bu nihayet resmen de ilan edildi.

Tekelci burjuvazi 24 Aralık seçimlerinin ortaya çıkardığı parlamento tablosu karşısında, ANAYOL'u dönemsel ihtiyaçlarına en uygun düşen hükümet modeli olarak tercih etmişti. Bu tercihi özel girişimlerle taraflara dayatmış, bir nevi zorla uygulamaya koymuştu. Böylece mevcut koşullarda istenmeyen bir Refah Partili hükümet alternatifi de engellenmişti.

Fakat tekelci burjuvazi üç ay önce istemediği alternatifle bugün elinde olmayarak yeniden başbaşa kalmış durumdadır. Şimdilerde yeni bir hükümet kurmaya yönelik hummalı çabalar bir kez daha RP'siz bir çözüm oluşturmaya yönelik olarak sürdürülüyor. Kendilerini ölçsüz bir utanmazlıkla hala "sol" olarak nitelemeyi sürdüren DSP ve CHP, sermayenin bu çerçevedeki herhangi bir tercihi dünden hazırdılar. Güçlük bir kez daha dağılmış bulunan hükümeti oluşturan partilerden kaynaklanıyor. Sermaye örgütleri ve Genelkurmay, tıpkı üç ay önce olduğu gibi, ağırlıklarını koyarak bu güçlükleri aşmak için yoğun bir uğraş içindeler bugün.

Bunu başaramazlarsa eğer, geriye iki yol kalıyor. Ya yeniden erken seçime gidilecektir; ki klasik düzen partilerini zorla birleştirmenin bir yolu bulunmadıkça, bundan yeni bir sonuç beklenmiyor. Hatta daha beter bir tablodan korkuluyor. Ya da, istenmeyerek de olsa, kendi ifadeleriyle Refah Partili bir hükümet "denenmek" zorunda kalınacak. Geline aşamada bu "deneme"nin yapılabileceğini bir kısım sermaye sözcüleri gitgide daha açık biçimde dile getiriyorlar.

Bu "deneme" gerçekleşecek mi, henüz belli değil. Fakat bir şey şimdiden bellidir. Bu "deneme" gerçekleşirse siyasal sahnedeki kaos iyice artacaktır. Bunun nedeni ise hiç de yalnızca RP'nin aykırılıkları olmayacaktır. Düzenin perde arkasındaki gerçek karar ve icra odakları böyle bir kaosu belli amaçlarla planlı bir biçimde körükleyeceklerdir. Belirtmeye gerek yok ki tekelci burjuvazi RP'li bir "deneme"den ciddi bir icraat bekleyemez. Olsa olsa, özel tarzda körüklenecek böyle bir kaos ortamından yararlanarak yeni bazı çıkış yolları bulmayı umabilir. Bu "çıkış", örneğin, sahte bir anti-laik cephe yaratmak ve orduyu "cumhuriyetin temel prensiplerini korumak ve kollamak" adına gitgide daha çok sahnenin ön tarafına sürmek olabilir. Bunun ise hiç de açık bir darbe biçimini alması gerekmez. Son 15 yılda oturtulan düzenlemeler ve işleyişin ardından, bugün artık ordunun "müdahale"sini daha incelmış biçimlere büründürmenin çok fazla bir güçlüğü yoktur.

"Türkiye Eylül ayından beri hükümete... Ama işler yürüyor. Nasıl yürüyor? Demek ki hükümet dışı gizli bir yürütme var. Nerededir bilmiyorum, ama var. Yine mesela Türkiye İsrail'le anlaşma imzalıyor, bunlar önemli şeyler..."

Rejime akıl hocalığı yaparak adını duyuran bir profesörün hükümetin çöküşünün ardından sarfettiği bu sözler, döne döne dikkat çektiğimiz temel önemde bir olguyu dile getiriyor.

Devrimciler resmi burjuva politika sahnesindeki müzmin krize gereğinden fazla bir anlam atfetmemelidirler. Sermaye rejimi bu olguyu çoktan bir veri saymış ve tüm yapısını ve işleyişini (gündelik icraat yönünden bile) buna göre ayarlamıştır. Akıl hocası profesörün alay edercesine bilmezlikten geldiği, fakat herkesin bildiği "gizli yürütme", Genelkurmay merkezli MGK'dır. Hükümet krizi ortamları, MGK'nın duruma tümüyle el koyması, gerçek yürütme organı olarak çalışması için bulunmaz fırsatlar olmaktadır. Görünürde aylardır hükümet boşluğu var. Gerçekte Genelkurmayın politika ve icraat daireleri harıl harıl çalışıyor. Yalnızca iç politika ve iç güvenlik çerçevesinde de değil. Dış politikada da ipler artık tümüyle ve gizlenmeye gerek görülmezsizin Genelkurmay'ın eline geçmiştir. Rejimin fiili dışişleri bakanı Genelkurmay İkinci Başkanı Çevik Bir'dir. Hanım profesörün "bunlar önemli şeyler"dir diyerek sözünü ettiği Türkiye-İsrail Askeri Antlaşması da, tam da hükümet krizi ortamında bizzat Genelkurmay tarafından kotarılmış ve imzalanmıştır.

Resmi politika sahnesinde kaos arttıkça ve hükümet krizleri birbirini izledikçe, sahnenin gerisinde duran ve gerçek yasama ve yürütme organı olarak çalışan Genelkurmay dizginleri gitgide daha sıkı bir biçimde kendi eline alıyor. Rejimin politik durumuna ilişkin değerlendirmelerde göz önünde tutulması gereken temel olgu budur. Cumhurbaşkanı'nın "devlet ayaktadır, kurumlar işlemektedir" sözünün asıl anlamı da budur.

Hükümetin çöktüğü, resmi politika sahnesinde ve parlamentoda büyük bir keşmekeşin yaşandığı bir sırada, işçiler ve emekçiler ile devrimci harekete yönelik çok yönlü yeni bir sistematik saldırının bu kadar kolay gündeme getirilebilmesi olgusu da ancak böylece anlaşılabilir.

Generallere ve polis şeflerine dayanan faşist rejim, 1 Mayıs'ın hemen ardından yeni bir saldırı hamlesi içine girmiştir. 1 Mayıs'ın kitlesel görkemi ve devrimci militan havası ile devrimci hareketin bunun başarılmasındaki belirgin rolü, rejimi henüz vakit varken işi daha sıkı tutmaya yöneltmiş bulunmaktadır.

1 Mayıs sonrasında örgüt operasyonlarına özel bir tarzda hız verildi. Cezaevlerine yönelik olarak aylardır hazırlanan planlı saldırı başlatıldı. Demokratik kitle örgütleri ve devrimci basın üzerindeki baskılar arttı. Ve nihayet, kamu çalışanlarının son İstanbul eyleminde de görüldüğü gibi, kitle eylemlerini her yola başvurarak engelleme politikası gündeme getirildi.

Vahşete varan bir pervasızlıkla uygulanan bu çok yönlü yeni saldırı politikasıyla devrim cephesinin 1 Mayıs eyleminde yansıyan politik

ve moral kazanımları etkisizleştirilmek isteniyor. Devrimci kitle hareketinin daha henüz ivme kazanıyorken önü kesilmek isteniyor. Fakat gelinen aşamada bu artık eskisi kadar kolay olmayacak. önderlikten kaynaklanan açık yapısal zaaflarına rağmen kamu çalışanlarının son eylemde gösterdikleri direnme kararlılığı bile bunu göstermeye yeter. Önden savrulan tehditlere pabuç bırakılmamış, yedekte bekleyen asker takviyeli polis saldırısına karşı da kararlılıkla direnilmiştir. Eylemi engellemek için bini aşkın insanı gözaltına almak bir gücün değil bir aczin göstergesidir. Bunun nedeni gösterilen direnme kararlılığıdır. Bu direnme çizgisini geliştirmek bugünün en acil, en canalıcı görevidir.

Zindanlarda direniş halen ölümler pahasına sürüyor. Devrimci örgütler ardi arkası kesilmeyen operasyonlara rağmen etkin siyasal faaliyetten geri durmuyor. Devrimci basın mevzilerini kararlılıkla savunuyor. Nispeten ılımlı bir yapıya sahip kamu çalışanları bile tehditlere aldırılmayarak eylem kararları uyguluyor ve polis saldırısına militanca direniyor. Binlerce deri işçisi faşist terörü lanetlemek ve zindan direnişlerini desteklemek için politik grev başlatıyorlar. Tüm bunlar 1 Mayıs eylemi üzerinden yansıyan politik ve moral kazanımları koruma kararlılığını ortaya koyuyor.

Devrimci güçler etkin bir güç ve eylem birliğinin amaca en uygun pratik adımlarını bir an önce atarak kitlelerin direncini ve mücadele isteğini yeni boyutlara çıkarmalıdır. Faşist sermaye iktidarının devrimci kitle hareketini henüz filiz halindeyken boğmaya yönelik güncel hesapları ancak böylece boşa çıkarılabilir.

EKİM

SOSYALİZM YOLUNDA **Abone Formu**

Kızıl Bayrak

**Gazetene sahip çık!
Abone Ol! Abone Bul!**

Adı :	Soyadı :
Adresi :	
Tel :	

6 Aylık ☐	1 Yıllık ☐
Yurt içi 600 000 TL.	Yurt içi 1 200 000 TL.
Yurt Dışı 75 DM.	Yurt Dışı 150 DM.

Fatma ÜNSAL adına,
Y. Kredi Bankası İSTANBUL/Aksaray Şb.
TL için : 0079219-2,
DM için : 3002991-8 No'lu hesaba yatırdım.
Makbuzun fotokopisi ektedir.

Devrimci ve yurtsever tutsaklara ücretsiz gönderilir.

Devlet terörüne karşı sınıfın devrimci eylemini geliştirmek görevi komünistlerindir!

Sermaye düzeninin cezaevlerindeki devrimci tutsaklara karşı imhaya dönüşen saldırı politikası, düzenden hoşnutsuz olan işçileri ve emekçi kesimleri öncüsüz bırakmanın bir parçasıdır. Bugünkü saldırılar ilk olmadığı gibi son da olmayacaktır. Devrimci tutsaklar bizim canımız kanımızdır. Onların şahsında yapılan saldırı, işçi sınıfı başta olmak üzere tüm ezilen, sömürülen kesimlere genişleyerek yöneleceği gün gibi aşikardır.

Kapitalizmin kendini var ederken, kendisini yok edecek sınıfı da geliştirdiği bilimsel bir gerçekliktir. İşçi sınıfının varlığı bugün kapitalizmin yaşaması demektir. Ama nasıl? Kendi kokuşmuş, her tarafından pislik dökülen, fosilleşmiş burjuva politika ve kültürünü işçilere mal ederek, işçi sınıfının kendi düşündüğü gibi düşünmesini sağlayarak, sınıf bilincini bulanıklaştırarak, kapitalistlere karşı mücadelesini engelleyerek sömürsünü devam ettirir. Burjuvazinin gerçek korkusu sınıfın örgütlü bir güç olarak karşılama dikilmesidir.

Kapitalistler var güçleriyle kokuşmuş düzenlerini ayakta tutmak için gayret sarfederler. Muhafif kesimleri gözlerini kırpmadan ölüme terk eder ve katlederler. Herşey sömürü çarkının dönmesi içindir. Peki kapitalistler savaş aygıtını kullanarak devrimcilere, komünistlere imha politikalarını uygularken, bizlerin rolü ne olmalıdır? Tutsaklara yönelik saldırı topyekün saldırının bir parçasıdır. Bunun boşa çıkartılmasında bizlere büyük görevler düşmektedir. Direniş çizgisi yetmez. Savunmayı karşı

saldırıya dönüştürecek araçları yaratmalıyız. Bu da sahip olunan politik hattın sınıfın iktidar perspektifi ile donanmış olmasıyla mümkündür. Düşmanımız kimdir, bizler ne istiyoruz?

Düşmanımız bir avuç cellat değil. Onları besleyen, yaratan, varlıklarına neden olan kapitalist düzenin kendisidir. Kurumlarıdır. Kişiler, katiller bu sisteme entegre olmuş, o sistemin nimetlerinden faydalanan, bugün var yarın olmayan usaklardır. O halde bu mahlukları yaratan kapitalist sistemi hedef almalıyız. Karşımızda yıkılması gereken kapitalizm, onun boşluğunu dolduracak olan sosyalizm! Yani emek-sermaye çelişkisi.

Kapitalizmi mezara gömecek olan, dünya sosyalizm tarihinin engin deneyiminin gösterdiği gibi proletaryanın öncü örgütlülüğünde yaratılan emek cephesidir. Kapitalist

sistemin savunucuları tarafından yapılan her saldırıyı bu can alıcı noktayı unutmaksızın hayata geçirmeliyiz.

Düşmanın cezaevlerindeki tutsaklara yönelik saldırılara karşı toplumun tüm muhalif kesimlerden (devrimci-demokrat, reformist kesimler de dahil) açlık grevleri ve bunlara destek şeklinde kendini gösteren eylemler örgütlenmeye başladı.

Ülke genelindeki tepkilere Zonguldak ve Krdz. Ereğli devrimci, demokrat güçleri de katıldı. Açlık grevleri temelinde yaratılan eylemliliklerle, işçi ve emekçilerin dikkati cezaevlerine çekilmek isteniyor. Ancak bu arada bir şey unutuluyor.

Zonguldak bir işçi kentidir. 3 gün önce gelişen bir iş kazasında, özel işletmeye bağlı bir ocakta göçük oluyor, 3 kişi ölüyor. Kitle örgütleri, sendikalar böylesi bir olaya duyarsız kalıyor. Sermayenin bu katliamına karşı bir direniş yaratma çabasına girilmediği gibi, bu olay karşısında Zonguldak işçilerinde gelişen duyarlılığı, cezaevlerindeki katliamlara karşı bir duyarlılıkla birleştirebilme fırsatı da değerlendirilmiyor.

Geniş işçi kesimlerini devlet terörüne karşı duyarlı hale getirmek, onları sömürülenlerin, jopluyanların, ocaklarda ölüme terk edenlerin ile cezaevlerindeki katliamları yapanların bir ve aynı güçler olduğunu göstermekten geçiyor. Burada birinci derecede sorumluluk komünistlere düşmektedir.

**Kızıl Bayrak okuru bir komünist
ZONGULDAK**

İnsanlığın Kurtuluşu Sosyalizmdir!

Kapitalist düzende, herşey gibi insan emeği de bir meta haline dönüşür. Ve yine meta üretiminde kullanılır. Kapitalist düzende iki temel sınıf vardır, proletarya (işçi sınıfı) ve yaşamını proletaryanın sömürsüne dayandıran burjuvazi. Kapitalistler; sömürdüklerinin farkında bile olmayan, yaşamını sorgulamayan, sefalet içinde yaşamlarını kadere bağlayan, sefaletin nedenini araştırmayan, tek tip insan yaratmaya çalışır. Ve bunda başarılı da olur.

Resmi ideolojinin sözcülüğünü yapanlar yine resmi ideolojinin kavramlarını kullanır. Örneğin dini propagandalar yürüterek, çalışmanın sevap olduğunu söylerler. Boş duranı allah bile sevmez gibi sözlerle sömürüye meşruluk kazandırmaya çalışırlar. (Din, tarih boyunca sömürü ve savaş malzemesi olarak kullanılmıştır. Marx'ın "din halkların afyonudur" sözü tam da bu noktada açıklayıcıdır).

Sömürü katmerlendikçe, buna bağlı olarak yoksulluk ve baskılar arttıkça, işçi-emekçilerde de huzursuzluk artar. Bu noktada komünist öncü işçilere görev düşmektedir. Öncü işçilerin yapacağı örgütlü çalışmayla, yaşamını sorgulayan insan tipi belirmeye başlar. Ve bu sorgulamayla birlikte bazı şeylerin bilincine varır. Bazı sorular yanıtını aramaya başlar. Neden hep biz çalıştığımız halde, acı çeken ve yoksulluk içinde yaşayan yine biz oluyoruz? Bir avuç asalak neden hiç çalışmadığı halde, bizim emeğimizi sömürerek kârına kâr katar, tüm zenginliklerin kaynaklarını yağmalar? Görülür ki, asalaklar (burjuvazi) kolayca elde ettiği güzelliklerden kolayca vazgeçmeyecektir. Bu sömürü çarkına ancak sınıfa karşı sınıf mücadelesiyle son verilebilir. İşçi sınıfının bu mücadelede kaybedeceği hiç bir şeyi yoktur. Kazanacakları ise bir dünya olacaktır. İşte bu bilinçle sınıf mücadelesi örgütlenir, yürütülür.

İnsanlığın kurtuluşu, proletaryanın öncülüğünde yapılacak olan sosyalist devrimle mümkündür. Sosyalizm bir proletarya diktatörlüğüdür. Yani üretenlerin, yöneten de, tüketen de olduğu, emeğin bütün toplumun refahı için, barış için, sevgi için harcanacağı bir düzendir. Kapitalizmin biricik alternatifi bu düzendir. Burada bize düşen, kapitalist sömürü düzenine son vermek için sınıf devrimcisi olmanın gerekliliğini (zorunluluğunu) kavramaktır. Bulduğumuz her alanda (fabrikada), mücadele olmadan kazanımların da olmayacağı perspektifiyle hareket etmeliyiz.

**Sınıfa Karşı Sınıf!...
Düzene Karşı Devrim!...
Kapitalizme Karşı Sosyalizm!...
Tek Yol Devrim!
Kurtuluş Sosyalizm!
D. DİCLE/İSTANBUL**

Dağıtım tekelleri gazetemizi dağıtmıyor. Sahip çıkalım! Elden dağıtımını arttıralım!

Kızıl Bayrak

Üç Kancalı Kuklalar

-Bir saldırı üzerine-

Çocuk sakla o kitabı çabuk!

Katiller geliyor bıyıkları çamaşır ipleri gibi...

sarkık

Katiller geliyor beyinleri örümcek ağları sarmış...

kapkara

Ellerinde sopalar, satırlar, bellerinde tabanca

Aslında kukla onlar kızlarında üç kanca!

Oynatıcıları şiirler okuyor Nazım'da

ama maskesiyle gizleyemiyor kimliğini, tanıyoruz onu hem de çok iyi

Yokedecek onu birgün katlettiği binlerin kini

-bilinçle sıvanmış-

Yüreklereki bayrak göklerde dalgalandığında, kıpkızıl

Son bulacak faşizm ve daha aydınlık olacak gökyüzü inan

Ve artık kitaplarını saklamana gerek kalmayacak,

hittiğinde kavga

Çocuk, bu kavga senin kavgan, unutmaya asla!

Alphan AKSOYLAR/6.4.1996

**Bir büyük gelenektir
zindan direnişleri**

**Devletin
terörünü
bu kez de
yeneceğiz!**

**Abdullah,
Haydar,
Fatih ve Hasan
Haziran '84 ölüm orucu
direnişyle ölümsüzleştiler.**

SOSYALİZM YOLUNDA

Kızıl Bayrak

15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete